

53154

493.

53154

A KÜLFÖLDI MAGYAR INTÉZETEK
MŰKÖDÉSE ÉS A MAGAS MŰVELTSÉG
CÉLJÁT SZOLGÁLÓ ÖSZTÖNDÍJAK
AZ 1928—29. TANÉVBEN

KÖZZÉTESZI
AZ ORSZÁGOS
ÖSZTÖNDÍJTANÁCS

BUDAPEST, 1930

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

53154

A KÜLFÖLDI MAGYAR INTÉZETEK
MŰKÖDÉSE ÉS A MAGAS MŰVELTSÉG
CÉLJÁT SZOLGÁLÓ ÖSZTÖNDÍJAK
AZ 1928—29. TANÉVBEN

KÖZZÉTESZI
AZ ORSZÁGOS
ÖSZTÖNDÍJTANÁCS

BUDAPEST, 1930

K I R Á L Y I M A G Y A R E G Y E T E M I N Y O M D A

A KÖNYVTÁR MAGYAR INTÉZETEK
MUNKÁI ÉS A MAGAS MŰVELTSÉG
CÉLJÁT SZOLGÁLTATÓ ÖSSZTÖRTÉK
AZ 1888-89. TANÉVBAN

Az 1928/29. tanév volt az első, amelyben az Országos Ösztöndíjtanács egész esztendőn keresztül működött és amikor minden meghirdetett ösztöndíjadományozásra vonatkozólag az Ösztöndíjtanács tett előterjesztést a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak. Ebben az esztendőben még mindig igénybe volt véve a Tanács az ösztöndíjak adományozására való jelölés körül követendő elvek s az erre vonatkozó szabályok kidolgozásával.

Különösen a belföldi ösztöndíjak adományozásának elvei fölött való vita húzódott el hosszabb ideig. A belföldi kutató-ösztöndíjak először az 1927/28. tanévre kerültek kiosztásra. Ez alkalommal azonban csak a tanév végén történt az erre vonatkozó fölterjesztés és a miniszter úr visszamenőleg adományozta az ösztöndíjakat azoknak az egyetemi intézetek kebelében dolgozó legkiválóbb hallgatóknak, asszisztenseknek, vagy adjunktusoknak, akik az intézetek kebelében tudományos kutatásokat végeztek. Az adományozásra való jelölés körül követendő elvek alkalmazása csak az 1928/29. tanévi pályázatoknál volt lehetséges. Emiatt az 1927/28. évi belföldi ösztöndíjasokról s az általuk végzett munkáról Tanácsunk még nem adhatott teljes beszámolót. A jelen beszámoló azonban már felöleli az 1928/29. évi belföldi kutató-ösztöndíjasokat is, akiknek jelentéseit azok a tanárok vizsgálták fölül, akik mellett dolgoznak. A belföldi kutató-ösztöndíjasokkal a külföldi ösztöndíjasok után külön rész foglalkozik, és a táblázatos összeállításban is külön táblázatban szerepelnek. Alábbi jelentésünknek a külföldi ösztöndíjasokra vonatkozó része nagyrészt a kollégiumi igazgatók beszámolója alapján készült, amelyeket a lehetőséghez képest egységes szempontok szerint alakítottunk át; a belföldi kutató-ösztöndíjasokról szóló jelentés pedig egyéni beszámolójuk alapján készült.

Az Ösztöndíjtanács életében más nevezetesebb változás nem történt. A Tanács azon tagjai, akik a szabályrendelet 1. §-ának értelmében az 1928. év végén kisorsolásra kerültek, a következő ötéves ciklusra ismét meghivattak, illetve kiküldettek, kivéve a szegedi jogi kar képviselőjét, *dr. Szandtner Pált*, aki időközben a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem jogi karára neveztetett ki. Az ő helyére a kar *dr. Kiss Albertet* küldte ki képviselőjéül. Az 1928 őszén elhunyt *dr. Magyary Géza* tanácstag helyébe pedig a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem jogtudományi kara *dr. Kolosváry Bálintot* küldte ki.

I. A BÉCSI ÉS RÓMAI TÖRTÉNETI INTÉZETEK.

Wien VII, Museumstrasse 7. — Roma, Via Giulia 1.

A bécsi Történeti Intézet működésében jelentős változás következett be azáltal, hogy *dr. Károlyi Árpád* államtitkár az intézet igazgatóságától tudományos kutatásai kedvéért visszavonult, csak a kura-tóriumot tartván meg. Helyét a Magyar Történelmi Társulat jelölési alapján *dr. Eckhardt Ferenc* min. osztálytanácsos foglalta el.

Az Intézet ösztöndijas tagjai voltak:

Dr. Deér József bölcsészdoktor a tanév első felét töltötte Bécsben. Az egyetemi előadások látogatása mellett folytatta a középkor történelmére vonatkozó tanulmányait. Patsch professzor szemináriumában (Institut für Balkankunde) tartott előadást s a dalmát városok szervezetével és önkormányzatával foglalkozó tanulmányát az „Ungarische Jahrbücher“ fogja közölni.

Fleischer Gyula okl. középiskolai tanár, aki 1925/26 óta tagja az intézetnek, tovább kutatta a bécsi levéltárakban a magyarországi barokkművészet forrásait s ezzel kapcsolatban két cikket írt (Franz Sigríst, az egri lyceum freskófestőjének egy, eddig ismeretlen, bécsi mennyezetképéről; s a féltoronyi kastély építéséről és freskóiról). A bécsi Képzőművészeti Akadémia növendékanyakönyveinek alapján összefoglaló bevezetést írt a kamarai pénztárkönyvek művészettörténeti anyagát felölelő kiadványhoz. A Gárdapalota művészettörténeti ismertetéséről szóló cikkét a „Belvedere“ e. művészettörténeti szaklap publikálta.

Dr. Grünwald Béla bölcsészdoktor, aki már az előző tanévben is tagja volt az Intézetnek, folytatta Széchenyi „Hitel“-ének a Fontes-sorozatban megjelenendő új kiadásának előkészítését. Tanulmányozta a „Hitel“ forrásait és kutatásokat végzett a Staatsarchivban arra vonatkozólag, hogy az udvari körök milyen álláspontot foglaltak el a magyar reformkorszak gazdasági problémáit illetőleg.

Dr. Ila Bálint bölcsészdoktor folytatta a királyi birtokpolitika és a magyarországi nagybirtok XVI. századi történetére vonatkozó, már az előző évben megkezdett kutatásait, ez alkalommal főleg Miksa és Rudolf király korát tanulmányozva. Kutatásait, melyek a honvédelem kérdésében is érdekes eredményekre vezettek (mi volt a nagybirtok szerepe a végvárrendszer megalkotásában és fenntartásában) Budapesten készül kiegészíteni.

Dr. Szalai Béla történelem-földrajz szakos tanárjelölt a Balkán és főleg Románia történetét tanulmányozta, mind a két félévben Patsch professzor szemináriumában dolgozott. Ezenkívül kutatásokat végzett az udvari kamarai levéltárban az újabbkori oláh telepítésekre vonatkozólag.

Dr. Váczy Péter bölcsészdoktor folytatta és befejezte az előző évben megkezdett alkotmány- és jogtörténeti kutatásait. „A vérdíj a magyar középkorban“ című munkájában a vérbosszú, a nemzetségi szervezet kérdését, a homagium fogalmát, valamint a római és más idegen jogoknak a magyar felfogásra gyakorolt hatását vizsgálja.

Kutatásokat végzett a bécsi és soproni városi levéltárakban, utóbbiban Sopron város bírósági könyveit tanulmányozva. A miskolci jogakadémia kiadványai közt jelent meg „A városi polgárok védője Werbőczynél és a budai jog” című értekezése. Doktori disszertációjával kapcsolatosan egy német munkán dolgozott, amely a minisztériálisok kérdésének magyar vonatkozásait vizsgálja és anyagot gyűjtött a korona visszaháramlási jogát tárgyaló tanulmányához.

Ezek mellett az ösztöndíjasok mellett mint beltagok dolgoztak rövidebb ideig az intézetben: *Dr. Angyal Dávid* budapesti egyetemi tanár a francia forradalomra vonatkozó újabb irodalomról, majd az angol-osztrák-magyar politikai kapcsolatokról, *Baráth Tibor* tanárjelölt az állami adók XVII. századi történetéről, *dr. Klein Gáspár* okl. középisk. tanár a magyarországi protestánsok külföldi iskoláztatásáról a XVIII. és XIX. században, *dr. Óváry-Avary Károly* Teleky László életéről, *dr. Pleidell Ambrus*, az Orsz. Levéltár tisztviselője a magyar-osztrák határvámrendszer kialakulásáról I. Ferdinánd korában, *dr. Thewrewk-Pallaghy Attila* miniszteri fogalmazó II. József közjogi felfogásáról s a magyar közjoghoz való viszonyáról, *dr. Török Pál*, a M. T. Akadémia könyvtárnoka a konstantinápolyi követjelentésekről (közben egy hónapig Párisban dolgozott) és *Waldapfel Eszter* a középkori magyar nemesi birtokjog fejlődéséről.

Az Intézet kultigjai voltak az első félévben: *Dr. Bruckner Győző*, a miskolci evangélikus jogakadémia igazgatója, a Szepesség történetét, *dr. Fára József* zalavármegyei főlevéltáros Zalaegerszeg török hódoltságkori történetét, *dr. Gáspár Pál* középiskolai tanár az 1822-i pozsonyi magyar nemzeti zsinat kérdését, *dr. vitéz Házy Jenő* Sopron történetét, *dr. Höllriegl József* nemzeti múzeumi őr a bécsi s a vidéki múzeumok kerámiai anyagát, *dr. Huszti József* szegedi egyetemi tanár a magyarországi humanizmus történetét, *dr. Maday Pál* középiskolai tanár Debrecen történetét és *dr. Medveczky Károly* a bécsi közkönyvtárak adminisztrációját tanulmányozta.

Mint vendégek, rövid ideig tartózkodtak az Intézetben: *Dr. Alföldi András* debreceni egyetemi tanár régészeti tanulmányok, *dr. Asztalos Miklós* pécsi egyetemi könyvtári gyakornok a bécsi nemzeti kisebbségi intézet megismerése végett, *dr. Csánki Benjámín* egyetemi tanár, *dr. György Lajos* irodalomtörténész, *Haberl Viktor* szobrász, a Nemzeti Múzeum régészeti osztályának restauratora, *dr. Illés József* egyetemi tanár, *ifj. dr. Jambrekovich László*, *dr. Kapossy János* levéltárnok, *dr. Karner Károly* egyetemi magántanár, *dr. Luncz Géza* a magyar erdészet történetét, *dr. Lutter János* egyetemi magántanár a Balkán politikáját, *dr. Major Ervin* zenetörténeti kérdéseket, *dr. Miskolczy István* egyetemi magántanár a középkori történelem bibliográfiáját tanulmányozta, *Kmoskó Mihály* és *Németh Gyula* budapesti egyetemi tanárok a Nationalbibliothek kézirtárában végeztek kutatásokat, *dr. Pataky Mária* zenetörténeti, *Rittchen Vilma* szegedi polgári iskolai tanárnő településtörténeti tanulmányokat folytatott, *Schön Arnold* tanár a budapesti barokk templomok építési adatait gyűjtötte, *dr. Schneider Miklós* Fejér megye főlevéltárnoka,

dr. Felvinczi Takáts Zoltán, Thegze Gyula egyetemi tanár a legújabb nemzetközi jogi irodalmat, *Tompa Ferenc* múzeumi ör, őstörténész, *Szomszély Kálmán* dorogi plébános és *Vezér Gyula* budapesti káplán a bécsi keresztényszociális intézményeket tanulmányozták, *Viszota Gyula* miniszteri tanácsos pedig Széchenyire vonatkozó kutatásokat végzett.

Más tudományszakok művelői közül az intézet vendégszeretét élvezték még: *Angyán János* egyetemi tanár, *dr. Frigyer László* magántanár és *dr. Janáki Gyula* tanársegéd, orvosok, a bécsi röntgenológiai kongresszus alkalmából, *dr. Berde Károly* egyetemi magántanár, orvos, aki a bécsi lupus-intézetben dolgozott és *Eördögh Mária* orvos, orvosi tanfolyam látogatása végett.

A német történettudósok részére az intézetben fenntartott helyre a Notgemeinschaft der Deutschen Wissenschaft a következőket küldte ki: *Dr. Fritz Walser* V. Károly császár levelezésének és államiratainak összegyűjtésére, *dr. Reinhold Bachmann*, a Grillparzer-kiadás folytatására, *dr. Alfons Degener* XII. századi diplomatikai kérdések tanulmányozására, *dr. Elfriede Rensing* gróf Herberstein Zsigmond, I. Ferdinánd diplomatája életrajzának megírására, *dr. Creizenach Teodor* a VIII. századi német és osztrák szellemi élet összefüggéseinek tisztázására; és rövidebb ideig *Prof. Beenken* lipesei művészettörténész, *dr. Herbert Dreyer* archeologus, a berlini Kaiser Friedrich Museum gyakornoka, és *Prof. Falke* archaeologus.

Az Intézet külföldi vendégei voltak: *Pajevszky János* lengyel történetíró, *dr. Rodolfo Mosca* olasz tudós, *dr. Fritz Baumgart* Rómában élő német művészettörténész; a második félévben pedig *Louis Villat* besançoni egyetemi tanár, *Harold Mattingly*, a British Múzeum numizmatikai osztályának öre, és *dr. Annibale Carena*, a páviai egyetem kiküldöttje.

A római Történeti Intézetbe, amely a római kollégiummal együtt (Regia Accademia d'Ungheria) az év folyamán a Palazzo Falconieribe költözött át, a Magyar Tudományos Akadémia javaslatára ebben a tanévben négyen nyertek kiküldetést: *dr. Genthon István*, *dr. Gombosi György*, *dr. Jajczay János* és *dr. Jónás Elemér*, akik közül *dr. Jajczay János* székesfővárosi könyvtári tisztviselő hivatali elfoglaltsága miatt helyét ebben a tanévben nem foglalhatta el.

Dr. Genthon István művészettörténet szakos bölcsészdoktor már második éve volt tagja a Történeti Intézetnek és az egész tanévet annak kebelében töltötte el. Közép- és újkori művészettörténeti tanulmányokkal foglalkozott, különösen Federico Barocci művészetével, valamint Pomeranciónak a római Santo Stefano Rotondóban, a magyarok egykori templomában lévő freskóciklusával. Munkásságának eredményeiről magyar és olasz folyóiratokban megjelent tanulmányai tesznek bizonyágot.

Gombosi György, keresztény archaeológia szakos bölcsészdoktor, a Szépművészeti Múzeum önkéntes gyakornoka, hasonlóképen művészettörténeti tanulmányokkal foglalkozott. Egész évi munkásságát Palma Vecchio monografiája elkészítésére szentelte. E munkáján

kívül, amelynek végleges megszövegezése az 1929/30. tanévben fog megtörténni, a vatikáni Rafal-stanzák mennyezet-freskóinak problémájával foglalkozott.

Dr. Jónás Elemér történelem-latin szakos bölcsészdoktor, a Magyar Nemzeti Múzeum éremtárának tisztviselője, csak a tanév második felében, március hó folyamán foglalta el helyét az intézetben. Hivatali beosztásában ókori numizmatikával foglalkozik, eddigi tudományos munkássága pedig lelet-leírásokon kívül főleg a római császárkori pénzek problémáival foglalkozik. Római tartózkodása alatt ilyirányú tanulmányait egészítette ki. Az éremtárban váratlan elhalálozás folytán beállott létszámhiány miatt azonban a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatósága június hó 15-ével *Jónás Elemért* hivatali beosztásába rendelte vissza, úgyhogy Rómában tartózkodásának három hónapja alatt csupán az ott fellelhető éremanyag áttekintésével, valamint Róma művészeti emlékeinek megismerésével foglalkozott.

Az intézetben hosszabb-rövidebb ideig dolgoztak még *dr. Jámbor György* c. tankerületi főigazgató, aki a klasszikus nyelvek oktatását tanulmányozta a római iskolákban a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium rendeletéből, *dr. Pasteiner Iván*, a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem könyvtárának igazgatója, aki a nemzetközi könyvtárosi kongresszuson vett részt, ahol előadást tartott. *Dr. Mihálik Sándor* hosszabb időt töltött az intézetben a magyar sodronyománé történetéről szóló munkájának befejezése céljából. *Dr. Péter András* Ambrogio Lorenzetti sienai mesterről szóló munkájának befejezéséhez végzett tanulmányokat. *Dr. Wolf Rózsi* ismeretlen Michelangelo-iratoknak publikációját készítette elő s gazdagította műtörténeti tudását. *Dr. Zádor Anna* Pollák Mihály életére vonatkozó adatokat gyűjtött. *Dr. Zolnay Béla*, a szegedi egyetem ny. r. tanára a magyarországi janzenizmus olaszországi kapcsolataira vonatkozó adatokat kutatott.

II. A BÉCSI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Wien VII, Museumstrasse 7.

Állami ösztöndíjasok.

Barkóczy-Klopsch Marianne, III. éves német-angol-történelem szakos bölcsészettanhallgató Budapestről. Állami ösztöndíjas, egész éven át. Kiküldetésének célja német- és angol nyelvi és irodalmi tanulmányok végzése. Az egyetem bölcsészeti karán német, angol és történelmi előadásokat hallgatott (Kluckhohn, Arnold, Castle; Luick, Wild; Redlich, Dopsch). Az angol szeminárium olvasótagjaként pro-szemináriumi gyakorlatokon vett részt. Német és angol szakdolgozatain dolgozott. A németet (Die Haupt- und Staatsaktionen) elkészítette; tárgya: a német vándorkomédiások szereplésének története a XVII. és XVIII. században és az általuk előadott darabok ismertetése. Angol szakdolgozatához (The English comedians in Germany) az itt meglévő irodalmat igyekezett feldolgozni.

Dr. Beöthy Konrád, egyet. tanársegéd (Entz prof. mellett), Pécsen. 1927/28-ban is ösztöndíjas kollégista volt, 1928/29-ben szintén állami ösztöndíjas, egész éven át. Kiküldetésének célja a törvényszéki orvostan elméleti és gyakorlati elsajátítása, különös tekintettel a legújabb kutatásokra. A bécsi törvényszéki orvostani intézetben (Professor Haberdá) dolgozott és résztvett az összes törvényszéki és rendőri boncolásokon (összesen mintegy 2000 eset); résztvett azután apasági keresetekben a vércsoport meghatározásoknál, stb. Önállóan vezette a törvényszéki orvostani intézet laboratóriumát, ahol mintegy 4000 vizsgálatot végzett. (Beleértve 1800 vércsoport meghatározást.) Az intézet kiadásában megjelenő „Beiträge zur gerichtlichen Medizin“ c. folyóiratnak ez évi segédszerkesztője volt. A pécsi egyetemi törvényszéki orvostani intézet számára készített 60 drb üveges és mintegy 100 drb konzervált készítményt, azonkívül tanítási célra szolgáló 170 drb fényképet. Ez évben következő dolgozatai jelentek meg hazai, illetőleg német szakfolyóiratokban: A vízi hulla és az azon megtapadó idegen tárgyak (Orvosi Hetilap). Der grundlose Vergiftungsverdacht und Verkenning von Vergiftungen. Über die Konstanz der Blutgruppen nach dem Tode. Defectus congenitalis corporis suprarenalis etc. A vércsoportok alkalmazása a törvényszéki orvostanban. Az orvosi látélet. Feldolgozás alatt vannak még következő dolgozatai: Összefüggés a vércsoportok és a halálnemek között. A zsír mennyisége a zsírembolia okozta halálnál. Van-e rögzösödés az intrafibrilaris capillarisokban szénmonoxydmérgezésnél? A chronikus arzénmérgezés. A lassú oxygénelvonnásnál beállott halál kórbonctani képe. Munkálkodásának értékelésére nézve felemlíthető, hogy a bécsi orvosi fakultás felajánlotta neki a bécsi törvényszéki orvostani-intézet tanársegédi állását.

Dékány Ilona, okleveles középiskolai tanárnő a kecskeméti felső kereskedelmi iskolán; magyar-német szakos. Állami ösztöndíjas az egész éven át. Kiküldetésének célja német nyelvi és irodalmi szakismereteinek elmélyítése és disszertációjának elkészítése. (A XVII. századi magyar hadvezérek és államférfiak az egykorú német irodalomban.) Az egyetemen német irodalomtörténeti, pedagógiai és módszertani előadásokat hallgatott egy fél éven át (Kluckhohn, Meister). Munkájához anyagot a Nemzeti, Városi és a Theresianum-i könyvtár nyomtatványai között talált, továbbá a Művészettörténeti Múzeum, az Albertina, a Fideikommiss-könyvtár és néhány magánkönyvtár gyűjteményeiben, főleg a röpiratok, újságlapok, fa- és rézkarlenyomatok között. Megismerkedett a német kutatás érdeklődési középpontjába került XVII. századdal és a magyarság mozgalmairól alkotott két ellentétes felfogással, amelyek politikai és vallási mozgalmainkat rokonszenvvel, vagy nem értéssel kísérték és ezt jellegzetes módon különböző és nagyszámú irodalmi termékekben kifejezésre is juttatták.

Farkas Elemér, abszolválta közgazdász (külügyi szakos) és abszolválta hallgatója a Keleti Intézetnek. A közgazdaságtudományi karon évközben letette a közigazgatási szigorlatot. Állami ösztöndíjas volt

egész éven át. A tanév első felében bejárt a konzuli akadémiára, a második félévben az egyetem jogi fakultására volt beiratkozva. Német nyelvkészsége nagyon hiányos lévén, a kollégiumi rendes német nyelvtanfolyamokon kívül az egyik német prefektus külön is foglalkozott vele rendszeresen. Alkalma volt francia és angol nyelvi ismeretekre szert tenni.

Dr. Gruber Miklós, budapesti reálgimnáziumi rendes tanár, magyar-német szakos. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja: a) szaktudományi munkálkodás a német irodalomtörténet terén, nevezetesen a német romantikusok irodalomtörténeti elméleti munkásságáról. E táborból sok szál vezet a tudományos irodalomtörténetírás első művelőjéhez és szoros vonatkozásban áll a magyar irodalomtörténettel is. Különösen Friedrich Schlegel bécsi irodalomtörténeti előadásait vizsgálta és tanulmánya tervezetét Kluckhohn professzor helyesnek találta. Az anyaggyűjtést befejezte és annak feldolgozását előkészítette. b) Iskolalátogatások. A német irodalomtanításnak módszerét és eredményeit tanulmányozta különböző bécsi és néhány vidéki középiskolában való hospitálás által és tájékozódott a legújabb szervezeti és tantervi változtatásokról; az igazgatókkal és tanárokkal folytatott beszélgetések által pedig volt alkalma bepillantást nyerni az osztrák középiskolai életbe.

Tekintettel arra, hogy ez évben a tanárjelölteken kívül három, majd egy évtizede működő, középiskolai tanár volt a Collegium tagjainak sorában, az Gruber dr. kezdeményezésére egy pedagógiai szakosztályt létesített a jogi szakosztály mintájára; ebben a tanárjelölteknek alkalmuk nyílt arra, hogy referátumok és azokhoz csatlakozó eszmecserék útján bepillantást nyerhessenek pedagógiai és didaktikai, gyakorlati vonatkozású kérdésekbe. Gruber dr. referátumokat tartott a tanári pályáról és a tanári hivatásról, a magyar irodalomtörténeti tanításnak fő szempontjairól; és: Középiskola és nemzetnevelés címen. A pedagógiai szakosztály egyik ülésén: Das Mittelschulwesen in Ungarn címen tartott Gruber dr. előadást, melyre az osztrák közoktatásügyi minisztérium vezető államtitkárát, a középiskolai ügyosztályok négy főtisztviselőjét és az egyetem két pedagógia-professzorát, valamint néhány bécsi középiskola igazgatóját is meghívta a Collegium, akik hozzá szóltak is a tárgyhoz. Gruber dr. a budapesti katolikus tanári kör 1929 januári felolvasó ülésén: A német irodalmi tanítás középiskoláinkban címen előadást tartott. A Bécsi Magyar Akadémikusok Egyesületében pedig: Irodalmunk nagyjai címen tartott előadást.

Dr. Gulácsy Zoltán, egyet. tanársegéd (Bókay professzor mellett) Budapest, gyermekklinika. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja: gyermekgyógyászati kérdésekkel kapcsolatos élettani és kórélettani problémák tanulmányozása. Az élettani intézetben az izom ingerlékenységének változását tanulmányozta a fejlődés folyamán. Kísérletei közben — felhasználván egy új metódikát — az elfárasztott izom újraműködését sikerült észlelnie, s annak okát és létrejötté módját kikutatnia. Kísérleteit és kutatásait Durig

professzor és az intézet docense mellett végezte. Kutatásainak eredményeit a Magyar Orvosi Archivumban és németül „Pflügers Archiv“-ban fogja közölni. Kutatásokat végzett még a serotherapeutikus intézetben, ahol a csecsemőkör bélflórájával kapcsolatos kutatásai közben sikerült egy eddig ismeretlen baktériumot elkülöníteni és jellemző tulajdonságait megállapítani. E kutatásairól és eredményeiről a Magyar Gyermekorvosok Társaságában (a május havi nagygyűlésen) számolt be és a Magyar Orvosi Archivumban, valamint németül a Zentralblatt für Bakteriologieban fogja közelebről ismertetni tanulmányozásának eredményeit.

Hegedüs Lajos, III. éves magyar-német szakos bölcsészettan-hallgató Budapestről, állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja: német nyelvi és irodalmi, valamint kísérleti fonétikai tanulmányok végzése. Tekintettel arra, hogy rátermettséget mutatott a kísérleti fonétikai studiumokhoz, szaktárgyainak általános irányú elmélyítésén kívül behatóan dolgozott E. W. Scripture professzor kísérleti fonétikai laboratóriumában. Ez intézetben a grafikus eljárás legpontosabb eszközei állottak rendelkezésére és elsajátítván a szükséges módszeres felkészültséget és gyakorlati készséget, a magyar kérdőmondatok hangjelentésformáit, majd a magyar hangsúlyozás tényezőit kutatta és állapította meg. Mivel a magyar nyelv melódiáját és a fentebb felsorolt tényezőket kísérleti fonétikai alapon eddigelé behatóan még alig vizsgálták, munkálkodása rendkívül jelentős és hézagpótló. Hegedüs tanulmányát befejezte és azt disszertációként fogja Gombocz professzornak bemutatni, akivel évközben is érintkezésben állott. E speciális studiumon kívül az egyetemen hallgatta a német nyelvi és irodalmi előadásokat (Kluckhohn, Castle, Jellinek), valamint a magyar irodalmi előadásokat (Lábán). Német szakdolgozatában (Sudermann Hermann mint regényíró, különös tekintettel a naturalizmusra) a naturalizmusról, mint művészeti irányról szólott bevezetően, majd az európai irodalmakban való elterjedését vázolta, megrajzolta útját és ismertette új életproblémáit; aztán Sudermann regényein mutatta be a naturalista vonásokat. Dolgozatát teljesen elkészítette és Bleyer professzor szemináriumában felolvasta.

Helbing László, az Orsz. Magy. Iparművészeti Iskola végzett hallgatója és mestertanfolyamot végzett növendéke. (Györgyi Dénes professzornál.) Állami ösztöndíjas volt egész éven át. Belső építészettel és berendezéssel foglalkozott. A Kunstgewerbeschule rendes hallgatójaként dolgozott Prof. Josef Hoffmann osztályán. Belső berendezések tervei és távlati képeit készítette és az azokhoz szükséges külső építészeti tervek megoldásán is dolgozott.

Dr. Herman János, egyet. tanársegéd (Illyés professzor mellett) Budapest. Állami ösztöndíjas az I. félévben. Kiküldetésének célja a röntgentherapia és diagnosztika újabb alkalmazási módjainak elsajátítása. E célból hét kurzuson vett részt és rendszeresen hospitált több intézetben (főleg a Hochenegg-klinikán Doz. Palugyaynál), hol egyedüli hospitáns lévén, igen nagy tapasztalati körre tehetett szert.

A bécsi Röntgen-egyesület szakülésein résztvett rendszeresen, úgyszintén az itt tartott X. német Röntgen-kongresszuson. A Fortschritt auf dem Gebiete der Röntgenstrahlennel felvette az érintkezést és sikerült a magyar Röntgen-egyesület jegyzőkönyveinek közlését biztosítani. Előadásokat tartott a magyar urológiai társaságban és a magyar Röntgen-egyesület továbbképző tanfolyamán. A Magyar Röntgen-kiadványban megjelent egy cikke, melyben a bécsi röntgenologia állásáról írt ismertetést. Über Büschelbildung című értekezése egy német urológiai szakfolyóiratban fog megjelenni. Elkészült egy tanulmánya: Statisztikai adatok a házasságon kívüli nemi élethez címen. Megjelenik magyar nyelven. Több gyakorlati értékű kérdéssel kapcsolatos cikke van készülöben. A második félévet a Berliini Collegium Hungaricumban tölti.

Dr. Horváth Barna egyetemi magántanár, kir. közalapítványi ügyész, 1927/28-ban is állami ösztöndíjas volt, 1928/29-ben az I. félévben volt a Collegium tagja. Jogfilozófiai tanulmányokat végzett. Tudományos munkái: Gerechtigkeít und Wahrheit; Die Idee der Gerechtigkeít c. nagyobb műve készülöben van. A II. félévben Angliában dolgozott, hogy az angol jogtudományt és annak legkiválóbb képviselőit megismerje. A szegedi egyetem jogi kara egyhangúlag meghívta a jogbölcséleti tanszékre, s arra rk. professzor-ként kineveztetett.

Jausz Béla dr., ref. reálgimnáziumi tanár, Kisújszálláson, a debreceni egyetem német lektora. Magyar-német szakos. Állami ösztöndíjas volt egész éven át. a) Irodalomelméleti kérdésekkel foglalkozott. Az újabb irodalomtörténeti irányokat tanulmányozta és ezzel kapcsolatban az újabb szellemtörténeti irány módszeres elveivel ismerkedett meg. b) A modern nyelvi oktatást tanulmányozta, főleg metodikai szempontból. Először a kérdés elméleti részével foglalkozott, aztán három hónapon át hospitált különböző bécsi középiskolákban; majd kéthetes tanulmányúton Berlin és Hamburg nevezetesebb iskoláit látogatta, tekintettel mindig a legkülönbözőbb típusokra. Nyolcvan teljes órán vett részt, 45 tanárnál. Tapasztalatairól és a modern nyelvi oktatás kérdéséről hosszabb tanulmányt írt. Az osztrák és németországi iskolaüggyel kapcsolatban figyelmet fordított az állami középiskolai internátusokra is és ezekről beszámolt „Állami internátusok Ausztriában és Németországban“ című dolgozatában, mely a kisújszállási Horthy-reálgimnázium ez évi értesítőjében jelent meg. A téli félévben látogatta a bécsi egyetemen felállított Deutsche Sprachkurse für Ausländer haladók csoportjának óráit, a tanfolyam kezdetétől a félévi vizsgákig, sőt a kurzus vezetőjét néhány napig helyettesítette. Ugyancsak a magasabb fokon végzett nyelvoktatás tanulmányozása céljából résztvett a kollégiumi német órákon is. Mindezekre vonatkozó tapasztalatairól külön tanulmányban fog beszámolni.

Kárász Aranka, III. éves magyar-német szakos bölcsészettanhallgató Budapestről. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja szakismereteinek és nyelvkészségének fokozása. Az

egyetemen német nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott (Kluckhohn, Arnold, Castle, Pfalz), valamint magyar irodalmi előadásokat is (Lábán). Német szakdolgozatát is elkészítette (Die Tendenzen des Wiener Romans im Vormärz), melyben megfelelően megalapozott beállításban a Biedermeier és a „Junges Österreich“ gondolat- és érzésvilágát mutatja be ez időszak regényirodalmában.

Dr. Karoliny Lajos egyetemi tanársegéd; kórbonctani intézet (prof. Balogh) Budapest. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja *a)* Kórbonctani és endocrinologiai tanulmányok. Kórbonctani tanulmányait Erdheim professzornál kezdte meg Bécs város kórházának kórbonctani intézetében, ahol rendkívül gazdag az anyag. Különösen a csontok pathológiája terén sok érdekes esetet figyelhetett meg. Tanulmánya: Csonttörések gyógyulása a koponya varratinak megfelelően. Ugyanitt feldolgozta a fehér patkányok kísérleti cholesterolin betegségére vonatkozó anyagát és erre vonatkozó tanulmánya a Virchows Archiv c. folyóiratban fog megjelenni. A tengerimalacok koponyáján ejtett trepanációs sebek gyógyulását vizsgálta, mely kutatásának eredményeit német szakfolyóiratban fogja közzétenni. Kórbonctani tanulmányai során, mint vendég, Sternberg prof. intézetét látogatta meg, majd az egyetemi kórbonctani intézetet. Tanulmányozta a Franz Joseph Spital és a steinhofi elmegyógyintézet proszekturáit is. A német pathologiai társaság bécsi kongresszusán is részt vett. *b)* Röntgenológia. A Bécs városi kórház Röntgen-osztályát látogatta, melynek gazdag beteganyaga van s az önálló dolgozást lehetővé teszi. Az átvilágítást, felvételeket, diagnostikát, therapiát, mérési technikát és a gépeket volt alkalma alapos tanulmány tárgyává tenni. Résztvett a röntgenológiai kongresszuson és a röntgenológusok ülésein. Erre különösen a kórbonctani intézetben berendezendő különleges röntgenológiai szaktudás elmélyítése céljából volt szüksége.

Dr. Korek Valéria, történelem-szakos filozófiai doktor, Budapest. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja: ismeretelméleti kutatásainak kiegészítése vonatkozásban az elméleti nemzetgazdaságtan módszertanával és problémáival. Az egyetem jogi karán Spann professzor szemináriumában dolgozott, ahol három nagyobb referátumot tartott. Az elsőben (Die Geschichte des Kapitalbegriffes) a tőkefogalom vitás terminológiai és tartalmi kérdésével foglalkozott; a másik kettő Platonnal kapcsolatos. Platon általános filozófiai rendszerről a társadalomtant ismertette, keresvén annak empirikus vonásait. Készülőben van egy nagyobb tantörténeti munkája, melyben a közgazdaságtan ú. n. történeti iskola tanainak egy részéről s azok esetleges valóban meglévő kihatásairól fog szólni. A Közgazdasági Szemlében egy kritikai könyvismertetés kapcsán a tiszta módszertan és az ismeretelmélet problematikájával foglalkozott; e folyóiratnak munkatársa is, főleg rendszeresen készített folyóirat-szemléi révén.

Koroknay István, III. éves, német-francia-szlavisztika szakos bölcsészethallgató Budapestől: állami ösztöndíjas egész éven át.

Kiküldetésének célja: szaktanulmányainak folytatása, különösen pedig szlavisztikával való behatóbb foglalkozás. Az egyetemen német és francia előadásokat hallgatott (Castle, Wurzbach, Winkler) és a Trubetzkoy professzor vezetése alatt álló szláv szemináriumban dolgozott. Német szakdolgozatát (Französische Einflüsse bei Gutzkow) elkészítette. Szlavisztikai tanulmányaiban ógyházi szláv nyelvtannal kapcsolatban a cseh történeti nyelvtannal foglalkozott és külön nyelvrákon a cseh nyelvben tökéletesítette magát.

Dr. Kubacska András, bölcsészeti doktor, természetrajz-kémia szakos. A budapesti közgazdasági fakultás gazdasággeológiai intézetének díjtalan tanársegéde (Lóczy professzor mellett) 1925 óta. 1927/28-ban is bécsi ösztöndíjas kollégista volt, 1928/29-ben is egész éven át állami ösztöndíjas. Szaktudományi munkálkodási köre: palaeontológia és palaeobiológia, valamint geológia. A bécsi egyetemen Abel professzor palaeobiológiai intézetében dolgozott. Az Abel és Versluys professzorok vezetésével hetenként megtartott zoológiai-palaeontológiai konverzátoriumokon, valamint palaeobiológiai kirándulásokon résztvett. Dolgozott a Nationalmuseum természettudományi osztályán Schaffer direktor mellett. A bécsi egyetemi és nemzeti könyvtárban alkalma volt áttanulmányozni szakmakörébe eső, odahaza nem kapható könyveket. Geológiai felvételeket is készített részben odahaza, részben Ausztriában. Ez időben 16 szakeikke jelent meg, öt tanulmánya kéziratban van meg, három pedig befejezés alatt áll.

Szaktanulmányaiban részben a hazai őslénytan fejlődésének egyes kérdéseivel foglalkozott összehasonlító, bibliográfiai és történeti kutatások alapján; részben a bécsi szakgyűjtemények kéziratot térképanyagát dolgozta fel; majd folytatta a magyarországi őslénytani leletek feldolgozását és a magyarországi palaeolithikum ősemberének csonteszköztípusa monográfikus feldolgozását; végül a geológiának és palaeontológiának a népmese-, monda- és dalköltészettel, valamint a címertannal való érdekes és jelentős kapcsolatát tette kutatás tárgyává. E kutatásaiból eddig még csak részletek jelentek meg. Az ősszel Budapesten tartott nemzetközi őslénytani kongresszus előkészítő munkájában tevékeny részt vett. Erre a kongresszusra jelent meg a kollégiumi füzetek között: Ungarns Vertebratenpaläontologie című könyve. Az erre vonatkozó további adatgyűjtést is folytatta.

Nyomtatásban megjelent dolgozatai:

A magyarországi barlangok ősgérces faunája és kutatásuk története. (Acta biologica vol. III. Szeged, 1929.) A gércespalaeontológia története Magyarországon. (Természet, 21—24. sz., Budapest.) Az első barlangszelvények és térképek Magyarországon. (Földr. Közl. vol. LVI., Budapest.) Palaeontologische Beobachtungen aus Ungarn zu Beginn des 18. Jh. (Földtani Közl. vol. LVIII., Budapest.) Fantasztikus elemek a magyarországi ősgércesek kutatástörténetében. (Természet, 3—4. sz., Budapest.) Az ősgérces maradványok kutatásának megindulása hazánkban. (Debreceni Szemle, IV. sz., Debrecen.) Őslénytani megfigyelések hazánkból a XVIII. sz. ele-

jéről. (Földtani Közlöny, vol. LVIII., Budapest.) History of the literature of hungarian vertebrate palaeontology. (Vol. I., Budapest.) Die ältesten Daten der ungarischen Literatur aus dem Kreise der Palaeobiologie. (Acta biologica, vol. IV., Szeged.) Aus Höhlenbären-Eckzähnen verfertigte Werkzeugtypen aus dem ungarischen Palaeolithicum. (Palaeobiologica. Band II., Wien.) Palaeopathologische Untersuchungen an ungarländischen Versteinerungen. (Palaeobiologica. Band II., Wien.) Adatok a régi magyar barlangkutató irodalom ismeretéhez. (Természettudományi Közlemények, vol. 60., Budapest.) Régi magyar természettudományi feljegyzések. (A Természet. III—IV., IX—X. stb. 1 sorozat, I—VII., Budapest.) Ösmaradványok szerepe a címertanban, népmese-, monda- és dalköltészetben. (Láncravert ösmaradványok. — Természettudom. Közlöny, vol. 60.) Die ersten Höhlenkarten und Profile in Ungarn. (Höhlen und Karstforschung, vol. 1929, Berlin.) Jelentés a budapesti nemzetközi palaeontológiai kongresszusról. (A Természettudományi Társulat Évkönyvei 1929-re.)

Kéziratban megvannak a következő cikkek:

A kiskevélyi típusú csontpengék a magyar palaeolithikumból. Németül sajtó alatt. Öslénytani múzeum Bécsben. (Múzeumpolitikai levél.) Magyarországi kopolith-vizsgálatok. U. a. németül is. A hullaviasz szerepe a fosszilizációban. Több fényképpel. Németül is. Fossils in chains. Angolul jelenik meg.

Befejezés alatt álló dolgozatok: Törpefauna Magyarországról. Die Grundlagen der Literatur über Ungarns Vertebratenpalaeontologie c. munka II. kötete. Pathologische Untersuchungen an ungarländischen Versteinerungen című dolgozat II. része.

Dr. Kukán Ferenc, egyetemi tanársegéd a pécsi szemészeti klinikán (prof. Imre). Pécs, állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja szemészeti problémák tanulmányozása. A bécsi I. sz. szemklinikán (Prof. Meller) a gazdag és változatos klinikai anyagon nagy gyakorlatra tett szert a vörös nélküli fényvel való tükrözésben, valamint az élő szem mikroskopiájában. Elméletileg a konstitúció tanával és a belső szekrétiós mirigyrendszerrel foglalkozott. Két tudományos témán dolgozott, melyek közül az egyik: Über die Wirkung von Organextrakten auf die Pupille des lebenden Frosches, sowie auf das ischierte Froschauge címmel, mint a bécsi szemklinikáról kikerülő közlemény legközelebb fog megjelenni németül. Másik témája serológiai vonatkozású és új adatot szolgáltat a szem physiologiájához. Erre vonatkozó kísérleteit élő szemem odahaza folytatja és rövidesen befejezi. A II. sz. szemklinikán (Prof. Lindner) és a Krankenhaus der Stadt Wien (Prof. Lauber) szemosztályán a műtéteken kívül az ambulancia lebonyolításának technikáját és a legújabb vizsgálati eszközök alkalmazását tanulmányozta.

Dr. Lajos Iván, sub auspiciis Gubernatoris doktor, Pécs; állami ösztöndíjas egész éven át. Molnár professzor tanítványa. Kiküldetésének célja közjogi tanulmányok végzése. Három szaktudományi dolgozata készült: A horvát kérdés és a magyar-horvát közjogi

viszony felbomlása; Királyaink nagykorúságára vonatkozó közjogi szabályaink kifejtése; IV. Károly király békekísérleteinek ismertetése. Az egyetemen közjogi és nemzetközi jogi előadásokat hallgatott az első félévben (Kelsen és Verdross professzorokat). A másodikban tisztára szakmunkálkodást fejtett ki. Első tanulmányát befejezte; a másodikkal pályadíjat nyert a pécsi egyetem jogi karán; a harmadikkal nem készült még el és azt odahaza folytatja.

Dr. Lányi János, sub auspiciis Gubernatoris doktor, Szeged, Szandtner professzor tanítványa; állami ösztöndíjas, egész éven át. Kiküldetésének célja közjogi és politikai tanulmányok végzése. Mint a bécsi egyetem jogi fakultásának rendes hallgatója Kelsen, Verdross, Spann, Hold, Wittmayr professzorok előadásait hallgatta és szemináriumaikat látogatta. A Társadalomtudományban egy könyvismertetése jelent meg (Smend: *Verfassung und Verfassungsrecht*); egy másik cikke ugyanitt fog megjelenni legközelebb. Államtheóriai tanulmányai folyamán az általános államtan egyik fiatal ágára, a geopolitikára specializálta magát és sikerült egy hosszabb, e tudományág területét átfogó munkát befejeznie, amelyet kiküldő szakprofesszora is elfogadott és az a közeljövőben elkészülvén, a Collegium Füzetei között láthatna magyar és német nyelven napvilágot.

László Ilona, III. éves német-francia szakos bölcsészettan-hallgató Budapestről. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja: német és francia szaktanulmányainak folytatása és anyaggyűjtés német disszertációjához (Postl irodalmi munkássága, tekintettel Jókaira is). Az egyetemen német (Kluckhohn, Arnold, Castle, Wurzbach, Winkler) és francia irodalomtörténeti előadásokat hallgatott; azonkívül az egész év folyamán Robertnél a francia pro-szemináriumban dolgozott. Disszertációjának anyagát összegyűjtötte és behatóan foglalkozott az exotikus regények történetével. Francia szakdolgozatát (A jansenista nevelés hatásának kimutatása Racine hősnőiben) elkezdte. Francia nyelvkészsége fokozására egy másik kollegistával együtt a rendes francia tanfolyamon kívül külön órákat is kapott.

Dr. Metzner Károly. Szakvizsgás tanárjelölt, történelem-magyar szakos, Szeged. Summa cum laude doktor. Kiküldetésének célja: a) A II. József korabeli magyarországi kéziratok térképekhez tartozó leírások feldolgozása a hadi levéltárban (VIII. folio kötet) gazdaságföldrajzi stb. szempontból. Míg Szokolay dr. a Dunántúlra vonatkozó térképanyagot geográfiai szakszempontból készítette el, addig Metzner dr. e 170 térképnek az említett szempontok szerinti feldolgozását végezte. Ezenkívül a kamarai levéltárban „A töröktől visszahódított területek kamarai igazgatása” című témán dolgozott. Kisebb, ugyancsak a kamarai levéltárban végzett kutatásai alapján készült dolgozatai: A visszafoglalt Budavár kiépítése. A felszabadító háború török hadifogllyai. Kísérletek a selyemhernyó tenyésztésére Magyarországon a XVII. században. A Dunántúl és Pest megye gazdasági és népességi viszonyairól a XVIII. század elején. Tudományos mun-

kálkodásán kívül az egyetemen történelmi és diplomatikai előadásokat hallgatott Srbik és Pribram professzoroknál.

Dr. Mikó Gyula, egyet. magántanár, az egyetemi gyógyszerár vezetője Debrecenben. Állami ösztöndíjas egész évben. Kiküldetésének célja: gyógyszerészeti tanulmányok. Az egyetemi gyógyszerismereti intézetben (Prof. Wasitzky) dolgozott, ahol mikrokémiai gyógyszervizsgálatokkal és biológiai értékmeghatározásokkal foglalkozott. Befejezte: Über Makro- und Mikroverfahren zur Wertbestimmung coffeinhaltiger Drogen című tanulmányát, amely a bécsi Pharmazeutische Monatsheftben fog megjelenni. Mikrokémiai gyógyszervizsgálatokkal és kolloidkémiai módszerekkel is foglalkozott elméletileg és gyakorlatilag. Hat héten át Grácban Pregl professzor intézetében az organikus mikrokémiai analízis újabb módszereit sajátította el.

Mosonyi Edit, abszolválta német-francia szakos bölcsészettan-hallgató Budapestről; állami ösztöndíjas a második félévben. 1927—28-ban egész éven át állami ösztöndíjas tagja volt a kollégiumnak. Szakvizsgáját Budapesten 1929 december havában tette le. Kiküldetésének célja: német disszertációjának elkészítése. Tanulmányának tárgya egy német politikai újságnak, az ú. n. Neuwieder Zeitungnak pályafutása magyarországi németnyelvű lapokban, a XVIII század végén és a XIX. század elején, melyekben a Politische Gespräche im Reiche der Toten című irodalmi forma nagy népszerűségnek örvendett. A magyar viszonyokról is érdekes képet nyújtanak idegen megvilágításban ezek az újságok. Tanulmányához szükséges anyagot a bécsi nemzeti, városi és belügyminisztériumi levéltárakban, illetve könyvtárakban talált.

Müller Gyula, III. éves, német-francia szakos bölcsészettan-hallgató Budapestről; állami ösztöndíjas az egész éven át. Elkészítette német szakdolgozatát és francia disszertációját. Német szakdolgozata (Das sinnliche Element in der österreichischen Barocklyrik) az osztrák barokklíráról szól, szem előtt tartva az eszme- és stílustörténeti szempontokat; sikerült neki teljes világosságot vetni az osztrák szellemi életnek e területére és munkáját oly tudományos alapokon építette fel, hogy az európai barokkszellem és a magyar irodalom viszonyának vizsgálatára is rá fog térhetni és szakdolgozatát nagyobb tanulmánnyá fogja kiegészíthetni. Ezt francia disszertációjával (A francia kulturális hatások Bécsben a XVIII. században) is be fogja igazolni, amely a bécsi francia kultúra szintézisét adja. A bécsi francia befolyás eredete, a bécsi rokokóvilág elemzése, a francia színház, a felvilágosodás mint világnézeti megnyilvánulás dolgozatának főbb pontjai és egyúttal alkalmasak arra, hogy rávilágítsanak a francia szellemnek a magyar szellemi élettel való vonatkozásaira. Disszertációjához rendkívül sok anyagot gyűjtött a bécsi könyvtárakban és a tekintetbejövő könyveket is mind áttanulmányozta. Emellett gyakorolta magát a német és a francia nyelvben és elsajátította az olaszt.

Nagy Irén, abszolválta szakvizsgás tanárjelölt Budapestről. Német-történelem-művészettörténet szakos. Állami ösztöndíjas egész

éven át. Kiküldetésének célja: *a)* német és műtörténeti tanulmányainak folytatása. E célból megfelelő előadásokat hallgatott az egyetemen (Kluckhohn, Arnold, Koch; Strzygovski, Reisch, Swoboda, Tietze). *b)* Történeti tárgyú disszertációjának elkészítése. Tanulmányának címe: A kamarai birtokok értékesítése a napoleoni háborúk idején. Önálló levéltári kutatásokat végzett a Saatsarchivban és a kamarai levéltárban. Két ízben került sor birtokok eladására, illetve eladományozására. Felsorolja a szem előtt tartott elveket, az eladományozható birtokokról szól és megismerteti az új becslési szabályzatot. E gazdaságtörténeti szempontból igen értékes témához szükséges és azzal kapcsolatos nagy anyagot összegyűjtötte. Feldolgozta a témával és a korrall kapcsolatos irodalmat is. Tekintettel az anyag nagy terjedelmére, szükségessé vált, hogy a következő félévben folytathassa kutatásait. Történeti tanulmányait egyetemi előadások hallgatása által (Srbik, Pribram), valamint diplomatikai gyakorlatokon való részvétel által igyekezett elmélyíteni.

Ifj. Nagy József, joghallgató. Pécs. Állami ösztöndíjas egész éven át. A konzuli akadémia I. évfolyamát hallgatta és végezte. Félévi kollokviumait és évvégi vizsgáit letette.

Dr Pálffy Ilona, abszolvált történelem-magyar szakos, Budapest, summa cum laude doktor. 1927/28-ban egész éven át ösztöndíjas, 1928/29-ben szintén. Szaktudományi munkálkodása szervesen bekapcsolódik mult évi tanulmányaiba. A bécsi egyetemen főleg diplomatikai előadásokat hallgatott és diplomatikai gyakorlatokon vett részt (Redlich, Hirsch, Pribram). Azonkívül általános középkori történeti kérdésekkel foglalkozott, különös tekintettel a mai német szaktudományi világot erősen foglalkoztató, a német császárok középkori politikájára vonatkozó kérdéseknek beható vizsgálatára. E magyar szempontból is jelentős kérdésnek megvitatására egy hosszabb tanulmányt írt (Itáliai vagy keleti politika), mely sajtó alatt van. Ezzel a tanulmányával kapcsolatosan anyagot gyűjtött a külföldi forrásoknak a magyarság megítélésére vonatkozó észrevételeiről a középkorban. A mult évben az admonti Stiftsbibliothekban végzett kutatásai közben talált „Hauptberatschlagung betreffs der Verteidigung der Grenzen gegen die Türken“ című kéziratot (1577-ből) áttanulmányozta és összevetette az e korra és e kérdésre vonatkozó szakirodalommal. A Kriegsarchivban (Feldakten, Hofkriegsrat) és a Staatsarchivban (Correspondenzakten, Hungarica) e Hauptberatschlagungnak, — amely a tárgyalások eredményeit foglalja össze — előzményeit és következményeit kutatta fel. Ezek az akták részletes adatokat tartalmaznak az egész várrendszer ellátására, szervezetére, valamint az udvarnak e kérdésekről vallott felfogására nézve is. A tárgyalások menetét befolyásoló és irányító személyek között is van néhány magyar szempontból is jelentős egyéniség (pl. Rueber). A felkutatott és rendkívül gazdag anyagot most dolgozza fel (Az 1577-i tanácskozás a török elleni védelemről). Könyvismertetések mellett állandó folyóiratszemlét készített a Századok számára. A bécsi egyetem első magyar irodalomtörténeti előadásairól írt egy cikket a

Napkeletbe. Kéziratban van: Anonymussal kapcsolatos jelentések a volt Polizeiarchiv és Staatsarchiv adatai alapján. Az admonti könyvtár egy XVI. századi kéziratának feldolgozása. Szakmájára való tekintettel az oláh nyelvet is tanulta.

Dr. Prochnow Ferenc díjas műtőorvos, Bakay professzor klinikáján, Budapesten. Állami ösztöndíjas az első félévben; a másodikban Berlinben. Kiküldetésének célja: sebészeti kérdések tanulmányozása és újabb eljárások tanulmányozása, illetve elsajátítása. Eiselsberg és Hochenegg professzorok klinikáin műtéteknél jelen volt és figyelemmel kísérte a műtétek postoperatív lefolyását is. Az Eiselsberg-klinikán elhelyezett Kieferstationon az arc- és állcsontképző műtéteket is tanulmány tárgyává tette. A Hochenegg-klinikán az előadásokat is látogatta és e klinika összes üzemét megismerte. (Unfallstation, Ambulanz etc.) Finsterer professzornál volt alkalma a gynomműtéteknél asszisztálni. Lorenz professzor mellett szintén volt alkalma értékes tapasztalatokat szerezni. A csonttörések kezelésében használt újabb technikai eszközökkel ismerkedett meg az Unfallkrankenhausban. Az egyes klinikák szervezetéről, szakmájában észlelt új eljárásokról, szaktapasztalatairól stb. részletes jelentésekben számolt be professzorának.

Dr. Rácz Elemér, okl. középiskolai tanár; történelem-földrajz szakos, Budapest. Kiküldetésének célja: diplomatikai tanulmányok végzése. Az egyetemen oklevéltani és palaeographiai előadásokat hallgatott. Vendégtagja volt az Institut f. österr. Geschichtsforschungnak. Szakkörébe vágó feladata volt: a XIII—XV. sz. magyar-osztrák kancelláriák okleveles gyakorlatának vizsgálata. Hirsch professzor szemináriumában dolgozott (Az oklevél bizonyítóértékének fejlődése a nyugati jogfelfogáshoz viszonyítva).

Reisz Karola, latin-görög-német szakos okleveles középiskolai tanárnő Budapestről. Állami ösztöndíjas a II. félévben. 1927/28-ban az egész évben állami ösztöndíjas kollégista volt. Kiküldetésének célja szakismereteinek bővítése, főleg pedig görög disszertációjának elkészítése volt. Tanulmánya címe: Az epös végű melléknevek. Az anyaggyűjtést a bécsi könyvtárakban, főleg azonban az egyetemi Indogermanisches Institut könyvtárában végezte Kretschmer professzor vezetése alatt, akinek nyelvtudományi gyakorlatain is résztvett s ott előadást is tartott Das älteste germanische Sprachdenkmal címen, melynek kapcsán behatóbban foglalkozott az óitáliai feliratok és a runaírás történetével. Disszertációjának első részét, melyben az epös képző viszonyát tárgyalja etimológiailag rokon melléknévképzőkkel a görög és más indogermán nyelvekben, elkészítette. Odahaza befejezi a második részt, melyben e melléknevek történetét fogja tárgyalni.

Dr. Rusznák Rezső, a budapesti államtudományi szeminárium asszisztense, Concha prof. mellett, Budapest; állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja az új osztrák és német államelméletek tudományos vizsgálata és azok kritikai egybevetése a magyar állam alaptételeivel. E célból a) behatóan foglalkozott

Spann államelméletével; szemináriumi munkájában résztvett és személyes érintkezésbe lépett a professzorral is. Ez elmélet tudományos módszerű feldolgozásának eredményeként dolgozta ki „Az új rendi állam“ című tanulmányát. *b)* Kelsen előadásait hallgatta és behatóan foglalkozott Smend Rudolf integratio elméletének az államtanba való átplántálásával. Ezzel kapcsolatosan átvette a Th. Litt társadalom- és államszemléletének egész irodalmát is. Ennek eredménye: „A nemzet integráló szerepe az állam életében“ című tanulmánya, mely németül fog megjelenni. *c)* Nagy könyve készül: Az állami akarat az egyéni- és a közely viszonyában. E jelentős munkájának kis részlete: Az állami akarat útja című dolgozat. *d)* A magyar államtan eredményeinek és irányainak a külfölddel való megismertetése céljából és a külföldi irányokkal való kritikai egybevetés szempontjából nagyobb tanulmányt írt, mely Prof. Salomon (Frankfurt a. M.) kívánságára kibővített formában németül fog megjelenni. Rusznák dr. szaktanulmányi munkálkodásán kívül előadást tartott a Magyar Társadalomtudományi Társulatban, Budapesten: „A nemzet integráló szerepe az állam életében“ és a Bécsi Magyar Akadémikusok Egyesületében „A nemzetről“. Rusznák dr. kezdeményezésére a kollégiumi szellemi élet bensőségesebbé és áthatóbbá tétele céljából szakosztályok létesültek, melyekben referátumok tartatnak azokhoz esatlakozó eszmeeserékkel. A jogi szakosztályon Rusznák dr.: A legújabb állami és közjogi elméletekről, valamint a nemzet neveléséről tartott referátumokat. A bécsi Österreichische Leo-Gesellschaftban előadás tartására kérték fel. Személyes érintkezésben állott Spann professzoron kívül R. Kralikkal, H. Schmitzzel, valamint a bécsi ifjú tudósok baráti társaságával. Publicisztikai cikkei jelentek meg a *Vox academicaban*.

Somos István, grafikus, festőművész. 1927/28-ban is kollégista volt. 1928/29-ben az I. félévben állami ösztöndíjas. Miután a nyáron át itteni professzora tanácsát követve — hogy t. i. népművészettel foglalkozzék —, Erdélyben járt, a Fekete-Körös völgyében s ott kb. 30 akvarellt, pasztellt és olajképet készített és számos vázlatot, ezeket használta fel aztán itteni félévi munkálkodása idején is, hol a Kunstakademien Jettmar professzor mesternövendékeként dolgozott. Munkáit kiállításban mutatta be az akadémián.

Dr. Szalai Tibor, a Nemzeti Múzeum ásvány- és őslénytani osztályának önkéntes gyakornoka Budapest. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja geológiai és palaeontológiai tanulmányok végzése. Az egyetemen Abel, Suess, Kober és Winkler professzorok mellett dolgozott a geológiai és palaeontológiai intézetekben. Önálló kutatásokat végzett a testudináták körében, mely állatesoportnak épp itt van legkiválóbb gyűjteménye. Két dolgozata készült e tárgykörből. (A máltai fosszilis teknősök feldolgozása. Teknősökön végzett általános biológiai tanulmányok.) Befejezte ezenkívül a *Pro-dinotherium hungaricum* lelőhelyének geológiai viszonyai c. tanulmányát, melyben a magyar középhegység miocénját foglalta össze. Előbb említett dolgozatainak egyike angolul is meg fog jelenni ösz-

szel. Dolgozott a Naturhistorisches Museum geológiai osztályán is.

Szalay György, szakvizsgás német-francia szakos tanárjelölt, Budapest. Két éven át ösztöndíjas kollégista volt. Az 1928/29. tanévben is állami ösztöndíjas volt egész éven át. Ez évben a bécsi egyetem filozófiai karán leteendő doktori szigorlatára készült. Disszertációját elkészítette (címe: Die mittelalterlichen Universitäten Ungarns) és azt a szakprofesszorok is elfogadták. Szaktárgyai: pedagógia, filozófia, francia nyelv és irodalom.

Dr. Szellő Ferenc, klinikai gyakornok a pécsi szülészeti és nőgyógyászati klinikán (prof. Scipiades). Állami ösztöndíjas a II. félévben. Kiküldetésének célja: általános röntgendiagnosztikai továbbképzés, különösen pedig koraterhességi röntgentanulmányok végzése. Rendszeresen dolgozott a központi röntgenintézetben, ahol megfelelő kurzusokat is hallgatott. A szülészeti klinikák röntgenosztályán különleges röntgentanulmányokat végzett. Palugyay docens mellett önálló munkálkodás által betekintést nyert a terhesség alatti hűgyszervelváltozások röntgendiagnosztikájába. Haudek és Holz-knecht professzorok mellett is dolgozott. „A méhen belüli magzat-elhalás kórismézése röntgenfotografálás segítségével“ címen tanulmánya jelent meg az Orvosi Hetilapban. Feldolgozás alatt van két itt készült tanulmánya (A koraterhességi röntgendiagnosztika értéke és A húgyhólyag helyzet- és alakváltozásainak kimutatása terhesség alatt röntgenvizsgálatok alapján).

Szép Ernő, III. éves magyar-német szakos bölcsészettanhallgató Budapestről. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja német nyelvkészségének elmélyítése. Azonkívül elkészítette német szakdolgozatát: Die Wiener Theaterkritik und Grillparzers Dramen címen s azt hazai szakprofesszorának a német szemináriumban fel is olvasta. Az egyetemen magyar és német irodalmi előadásokat hallgatott (Castle, Reich stb.) Magyar szakdolgozatát, illetve disszertációját is elkészítette. Témáját itteni kutatásai és a kollégium vezetőjével való behatóbb megbeszélés alapján választotta és azt hazai szakprofesszora is elfogadta és jóváhagyta. Tanulmányának címe: A magyar drámai irodalom sorsa Bécsben. Eddigél teljesen ismeretlen anyagot dolgoz fel, az Archiv für Niederösterreich, a Staatsarchiv, a Stadt- und Nationalbibliothekban, valamint több színház levéltárában végzett kutatásai alapján.

Szilágyi Kristóf, okl. polg. isk. tanár Budapestről. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja szaktanulmányainak, nevezetesen német nyelvészeti és irodalomtörténeti tudásának elmélyítése. Az egyetemen német irodalmi, nyelvészeti, fonétikai és poétikai előadásokat hallgatott; a bécsi fonétikai intézetben is hospitált. Az idegen nyelvi oktatás módszertanát is tanulmányozta iskolalátogatások révén.

Dr. Szokolay Margit, szakvizsgás történelem-földrajz szakos tanárjelölt, summa cum laude doktor, Szeged. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja a bécsi hadilevéltárban levő ú. n. Josephinische Aufnahme kartográfiai feldolgozása. Ebből 170 dara-

bot készített el 24×30 cm nagyságban, azonkívül hat darabot eredeti nagyságban. A tanév I. félévében az egyetemen földrajzi és történelmi előadásokat is hallgatott és résztvett oklevéltani kéziratolvasási gyakorlatokon. A Nagy Magyar Alföld bibliográfiáját állította össze a bécsi könyvtárak katalógusai alapján, valamint földrajzirók és utazók életrajzeit. Elkészítette a Magyar Irodalmi Lexikon földrajzi részét. A Föld és Ember c. szakfolyóiratban a folyóiratszemlét írta folytatólagosan.

Szücs István, szigorló közgazdász, Budapest. Állami ösztöndíjas volt egész éven át. Kiküldetésének célja: gazdaságföldrajzi kérdések tanulmányozása. A Hochschule für Welthandelen hallgatta Dietrich professzor és Rungaldir asszisztens előadásait a gazdasági földrajz köréből; ugyanott jeles eredménnyel résztvett a Wirtschaftsgeographisches Seminar munkájában és ott előadást is tartott Wirtschaftsgeographische Darstellungen auf Karten címen. Feldolgozta a „Heimatkunde“ mai állására vonatkozó irodalmat és térképet tervezett és készített a búza gazdasági földrajzához. Néhány könyvismeretést írt.

Dr. Vásárhelyi Béla, egyet. tanársegéd, a debreceni belklinikán (néhai Csiky professzor mellett). Állami ösztöndíjas, egész éven át. Kiküldetésének célja: *a)* a vérnek kémiájával és morfológiájával való foglalkozás, *b)* a tuberkulózisnak diagnosztikájával és terápiájával való beható foglalkozás a legújabb kutatások megvilágításában. Első céljára vonatkozólag az Institut für angewandte medizinische Chemie der Universitätben dolgozott (Prof. Fürth és Barrenscheen). Elsajátította a legfontosabb biokémiai és mikrokémiai vérvizsgálati módszereket, tematikus munkával is foglalkozott stb. E vizsgálatok eredményei részben a Biochemische Zeitschriftben, Berlin, fognak megjelenni (A foszfor és pirofoszfát anyagcseréje), részben pedig a Mikrochemieben (Colometriás foszformeghatározás), még pedig a Pregl-féle Festschriftben. A vér morfológiai vizsgálatával Jagitsch professzor osztályán foglalkozott a Sophienspitalban, ahol a vér és vérképzőszervek megbetegedésében szenvedők nagy száma állott rendelkezésére, hogy e megbetegedések klinikumára és terápiájára vonatkozó ismereteit kiegészíthesse. A tüdőtuberkulózisra vonatkozó munkálkodását Sorgo, Löwenstein, Donath és Neumann professzoroknál végezte, ahol a különböző diagnosztikus metódusok és a különféle terápiás eljárások előnyeit és hátrányait volt alkalma megfigyelni, sőt Sorgo professzornál egy osztályt egy ideig önállóan is vezetett. Haudek professzornál alkalma volt a tüdőrontgendiagnosztikában is tökéletesítenie magát.

Virágh Rózsa, abszolvált magyar-német szakos, szegedi bölcsészettanhallgató. Állami ösztöndíjas egész éven át. Kiküldetésének célja szaktanulmányainak elmélyítése. Az egyetemen német és magyar kollégiumokat hallgatott (Kluckhohn, Castle, Arnold; Lábán), német szakdolgozata: Goethes erste Jahre in Weimar elkészült és abban szellemtörténeti szempontból fejti ki azt a változást, melyen Goethe Weimarban keresztülment. Magyar szakdolgozata egyúttal

disszertációja (Helységneveink története nyelvészeti szempontból). Széles alapokra építve kb. 3000 magyar helység nevének nyelvészeti magyarozatát és hangtani fejlődését mutatja ki.

Dr. Zombory László, okl. vegyész-mérnök, summa cum laude doctor phil. (kémia-matematika), a szegedi egyetem vegytani intézetének volt tanársegéde. Szeged. Állami ösztöndíjas, egész éven át. Kiküldetésének célja mikrokémiai tanulmányok végzése. A bécsi műegyetem analitikai-vegytani intézetében (Prof. Moser) dolgozott Strebingger docens mellett és anorganikus mikro-analitikai tanulmányokkal foglalkozott. Eleinte a szakirodalomban tájékozódott, majd kurzust abszolválván, önálló tudományos munkálkodást fejtett ki. Első dolgozata (Adatok a strontium mikro-analitikai kvantitatív meghatározásához), mely a Technika c. folyóiratban fog megjelenni. A Budapesti Természettudományi Társulat kémiai szakosztályának ülésén: A bárium új térfogatos meghatározása címmel előadást tartott. Ennek alapján készült dolgozata a Magyar Kémiai Folyóiratban fog megjelenni. Fenti témán tovább dolgozva, a Zeitschrift für analytische Chemie, Wiesbaden, hosszabb dolgozata jelenik meg: Ein neues, maassanalytisches Verfahren zur Bestimmung von Barium und Sulfationen. A Technika című folyóiratban fog megjelenni: A szulfátok meghatározására vonatkozó új analitikai módszerről szóló cikke. Egy további dolgozata (Über die maassanalytische Bestimmung der Quecksilber, bezw. Bromid- und Chloridionen címmel) a frankfurti Zeitschrift für anorganische und allgemeine Chemie c. folyóiratban jelenik meg. A Mikrochemie c. szakfolyóirat szerkesztőségétől megbízást kapott a magyar nyelven megjelent mikrokémiai tárgyú szakeikkekről szóló referátumokra.

Egyéb ösztöndíjasok.

Dr. Bálint-Nagy István, kórházi főorvos Makón. Csanád vármegye ösztöndíjasa, egész éven át. Kiküldetésének célja a) orr-, fül-, gégeészeti ismeretek elmélyítése. Hajek professzor klinikáján dolgozott, ahol az ambulancián önálló beosztást nyert a többi klinikai asszisztensekkel egyenlő rangban. E nagy gyakorlati jelentőségi munkán kívül tanulmányozta kurzusok vétele által is az oesophago-bronchosco-tracheoscopiat; a gége-tuberkulózis mai kezelését és a könnytömlőműtétek endonasalis technikáját. Tanulmányozta a baktériumok viselkedését szájsebzéseknél s erről Gulácsy dr. kollégistával együtt tanulmányt készített: „A szájsebzések ellátása, tekintettel a száj baktérium-flórájára“. Megjelenik magyarul Orvosi Hetilap és németül a Monatsschrift für Ohren, Nasen, etc. Adatokat gyűjtött a polyarthritiss és tonsillitis foll. közötti összefüggésről, amelyről nagyobb dolgozatban fog beszámolni. Végül a Wiener Klinische Wochenschrift elfogadta a: Die Entfernung von Tonsillen bei peritonisillaeren Abzessen című dolgozatát. b) Orvostörténeti kutatások. A bécsi levéltárakban és könyvtárakban anyagot gyűjtött: Az orvosok és a magyar orvostudomány a XVI. században című nagyobb

tanulmányára. E témakörből részletként megjelent az Orvosi Hetilapban Sambucus János orvosi működéséről című közleménye és ugyanitt fog megjelenni: Sambucus könyvtára című cikke, valamint az: Adatok Purkircher György, pozsonyi orvos élettörténetéhez című közleménye. A Népegészségügyben fog megjelenni: Az első kolera-járvány (1831) gyógy módja című dolgozata; ugyanitt fog közölni a: Ki találta fel a tüdőpróbát? című tanulmánya, melynek orvostörténeti részét Bálint-Nagy dr. írta, míg törvényszéki orvostani szempontból Beóthy dr. kollégista dolgozza ki. E tanulmány német és angol folyóiratokban is meg fog jelenni.

Benedek Erzsébet, okl. közgazda, Budapest. Pest megye ösztöndíjasa, egész éven át. Kiküldetésének célja: szociálpolitikai és iparpolitikai tanulmányok végzése. E célból beiratkozott bejáró hallgatóként a bécsi konzuli akadémiára és ott szakmájába vágó előadásokat hallgatott. Megismerkedett a bécsi népjóléti intézményekkel. Foglalkozott Ausztria ki- és beviteli áruforgalmi statisztikájával, kereskedelmi szerződéseivel és idegenforgalmi politikájával. (A kereskedelmi és iparkamara, valamint az ügyvédi kamara és a statisztikai intézet könyvtárában.) Nagyobb tanulmányt készít (disszertáció egyúttal): A magyarországi és ausztriai ipar- és kereskedelmi kamarák szervezete és hatásköre címen.

Dr. Kovács Lajos, jog- és államtudományi doktor, Pécs. Békés vármegye ösztöndíjasa, egész éven át. Krisztics professzor tanítványa. Kiküldetésének célja közigazgatástani és közigazgatásjogi tanulmányok végzése. A bécsi egyetemen Merkl, Dopsch, Spann, Verdross, Turba professzorok előadásait hallgatta. Nagyobb tanulmányt írt: „Vizsgáltsák meg az abszolutizmus korszakában Magyarországon bevezetett közigazgatási szervezet az általános közigazgatástan és közigazgatásunknak jelen intézményeire való kihatás szempontjából” címmel. A kérdés bibliográfiájának összeállítása után behatóan tanulmányozta a korszak történeti és röpirodalmát, majd e korszak osztrák történeti irodalmával ismerkedett meg és a munka érdemi részét befejezte. Tekintettel arra, hogy az anyag igen nagy, odahaza fogja folytatni annak kidolgozását.

Urbányi Vilmos, okl. iparművész, Budapest. 1926/27-ben fővárosi ösztöndíjas volt a kollégiumban és Hoffmann professzornál dolgozott, a Kunstgewerbeschulen; 1927/28-ban fővárosi ösztöndíjasként a kollégium tagja volt s az Akademie der bildenden Künsten Cl. Holzmeister mesternövendékeként dolgozott. 1928/29-ben újra a székesfőváros ösztöndíjasaként volt a kollégium tagja és ugyancsak Holzmeister professzornál folytatta munkálkodását a magasépítézet művészi terveinek elsajátítása terén. Több nagyobb művészi tervet készített (templomok, urasági kastély stb.) és résztvett néhány pályázaton is. A magyarországi „Idegenforgalmi emléktárgy“-pályázaton terveit a zsűri elfogadta. Tudását odahaza főleg egyházművészeti szempontból akarja majd kifejteni. Az Országos Iparművészeti Tanácsban aktív részt vesz (Budapest). A tanév végén résztvett professzora óhajára és meghívására a képzőművészeti akadémia Holz-

meister professzor mesternövendékeinek németországi tanulmányútján. A budapesti Iparművészeti Iskola tanári karának, majd 70 növendékének bécsi tanulmányútját előkészítette és a vezetést irányította.

Végh Géza, szobrászművész. Miskolc város ösztöndíjasa egész éven át. A budapesti Képzőművészeti Főiskolát végezte és okl. rajztanár. Bécsben a Kunstgewerbeschulen Steinhof professzor mellett dolgozott. Célja a modern ornamentális és dekoratív (figurális) szobrászat tanulmányozása volt. Nagyméretű dekoratív feladatokat oldott meg (agyagban, kőben, különféle egyéb anyagban); élő modell után rajzstúdiókat készített; a dekoratív szobrászattal kapcsolatban architekturái tanulmányokat is végzett, műtörténeti ismereteit pedig múzeumok stb. látogatása által egészítette ki. Steinhof professzor vezetése mellett a korongolási tanfolyamon vett részt és e nemben (üreges technikával dolgozó agyagszobrászat) számos fejet, majd figurákat készített. Kőben is dolgozott. A kollégiumban is tevékenkedett és 8 portrét, 2 figurális megoldást, 4 életnagyságú mellszobrot, több kisebb figurális és plasztikai munkát, 3 domborműtervezetet, 2 színes ablaküvegtervezetet stb. készített. Több pályázaton vett részt, így a 16. huszárezredén egy lovas emlékművel és a barcelonai kiállítás alkalmából rendezett „Jézus szíve“-szoborpályázaton stb.

Fizető tagok:

Dozzi József, a Hochschule für Welthandel I. éves rendes hallgatója volt; 1927/28-ban is fizető tag volt.

Erney Károly, III. éves joghallgató. Budapest. Mint a bécsi egyetem jogi karának rendes hallgatója, járt Spann és Kelsen professzorok előadásaira (nemzetgazdaságtan és államtan). Emellett nyelvtudását iparkodott tökéletesíteni. Az előző tanévben is fizető kollégista volt.

Langhammer Károly, a Hochschule für Welthandel II. évfolyamát végezte, mint rendes hallgató. A II. félévet töltötte a kollégiumban, mint fizető kollégista. 1927/28-ban is az volt.

Sonnewend György, fizetéses kollégista egész éven át. A Hochschule für Welthandel III. évét befejezte.

III. A BERLINI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Berlin N. W. 7. Dorotheenstrasse 2.

Állami ösztöndíjasok.

Antos Kálmán, okl. orgonaművész, a budapesti Zeneművészeti Főiskola végzett hallgatója. A berlini kollégiumnak 1926/27 óta tagja. Harmadéves egyetemi hallgató, zenetörténész. Egész éven át ösztöndíjas volt. Az egyetemen főleg Schering, Hornbostel, Sachs és Blume előadásait hallgatta, tagja volt a Musikhistorisches Hauptseminar-nak, ahol évközben négy referátumot tartott (Johannes Spangenberg:

Questiones musicae in usum scholae Northusianae; Die Diminutionslehre in Girolamo Dirutas Transilvano; Ludwig Spohrs V. Symphonie; végül egy hosszabb referátum a felsőhangok szerepéről a hangrím képzésében, Carl Stumpf Die Sprachlaute c. könyve alapján) és résztvett Wolf és Hornbostel professzorok gyakorlatain. A tanév folyamán négy dolgozata jelent meg „A Zené” című folyóiratban: 1. „Két hét zenepedagógia Berlinben.” 2. „Az éneklő ördög.” Schreker új operája. 3. „Zenepedagógiai hangzófilm-bemutató.” 4. „Nyári mesztanfolyamok Berlinben.” — Több hangversenyen és operaelőadáson vett részt, előbbiekről kritikákat írt „A Zené”-be. Egy hangversenyt is tartott. Egy a fafúvóhangszerek hangolásának tökéletesítésére szolgáló találmányát a Reichspatentamt-nál bejelentette. E célra a minisztériumtól 300 márkát kapott. Egy másik, orgonára vonatkozó ötletét cikkben készül ismertetni. Tanulmányutakat tett Hamburgba, Lübeckbe, Drezdába és Freibergbe, régi orgonák tanulmányozása céljából.

Balázs Béla, evangélikus segédlelkész. Egész évben ösztöndíjas volt. Főleg az egyház szociális feladatait tanulmányozta, az Institut für Sozialethik und Wissenschaft der inneren Mission keretében, dr. Reinhold Seeberg vezetése alatt. Hallgatta még Siegmund Schulze, dr. Ulrich, dr. Fabricius és Mahling előadásait. Ez utóbbi gyakorlatain referátumot tartott. Résztvett az Institut für Sozialethik tanulmányútjain, melyeken gyárat és népjóléti intézményeket tekintettek meg. Megtekintette a híres betheli intézetet is Wesztfáliában, hol több mint 4500 szegény nyer elhelyezést és ápolást. Tanulmányutakat tett Drezdába, Bethelbe és Wittenbergbe. Távozása után győri segédlelkész lett.

Bartha Dénes, harmadéves egyetemi hallgató, zenetörténész és klasszikus filológus. A berlini kollégiumnak 1926/27. óta tagja. Egész éven át ösztöndíjas volt. Az egyetemen Spranger, Maier, W. Schulze, Strecker, Schering, Hornbostel, Hochstetter és Blume előadásait hallgatta. Tagja volt a Musikhistorisches Haputseminarnak. Hornbostel és Strecker gyakorlatain referátumot olvasott fel. Évközben összegyűjtötte az anyagot doktori disszertációjához (Die Benedictus-Frage, ein stilkritischer Beitrag zur Lösung des Doppelmeisterproblems im 16. Jahrhundert) a Preussische Staatsbibliothek s más könyvtárak anyaga alapján. Így hosszabb tanulmányutakra nem mehetett, csak Drezda és Freiburg múkincseit s orgonaműveit tekintette meg.

Bárdossy Antal, okl. gazdasz, Magyaróvár. Egész éven át a kollégium tagja volt, ez évben először. A Landwirtschaftliche Hochschule-n a mezőgazdasági üzemtant és állattenyésztés tanulmányozta, utóbbit Hansen professzor intézetében. Hallgatta Riess, Zörner és Aereboe professzorokat s alaposan megismerkedett ez utóbbinak üzerracionalizáló elméletével. Tanulmányozta a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft és a Deutscher Landwirtschaftlicher Rat üzemi eljárását és a Landw. Kammer für Brandenburg keretében az állattenyésztés fejlesztését. A kamara állattenyésztési osztályának veze-

tőivel több hivatalos kiszálláson részt vett. Megismerkedett a német mezőgazdaság vezérférfaival. A második szemeszterben praktikus tanulmányokat folytatott, egy hónapig a bornimi kísérleti gazdaságban (Riess professzor mellett), majd a petkusi mintagazdaságban. Résztvett a szászországi Pommritz kísérleti gazdaságában rendezett üzembracionalizálási kurzuson. Május közepétől július végéig Zörner vezetése alatt Rittergut Görlsdorf gyakornoka volt. Ezenkívül rövidebb ideig számos kisebb tipikus gazdaságot is megtekintett. Június elején résztvett a Deutsche Landw. Gesellschaft müncheni vándorkiállításán. Kinttartózkodása alatt a következő dolgozatokban számolt be tanulmányairól: 1. Magyar gazdászok Németországban (Köztelek). 2. Teljesítményellenőrzés és annak jelentősége a sertéstenyésztésben (Köztelek). Két dolgozata még kiadatlan: Tapasztalataim Svájc szarvasmarhatenyésztéséről; Sertéstenyésztésünk jövő iránya. A fentemlített tanulmányutakon kívül meglátogatta Hamburgot.

Dr. Bay Zoltán, bölcsészdoktor, okl. fizika-matematikai szakos középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd (Fröhlich Izidor professzor mellett) mint ösztöndíjas Londonba küldetett, ösztöndíját azonban nem vette fel, mert Berlinben megkezdett munkássága folytatása céljából továbbra is itt dolgozott és az egész év folyamán a berlini Collegium Hungaricumban lakott és Bodenstein prof. vezetése mellett a Physikalisch-Chemisches Institutban dolgozott, ahol folytatta Dr. Steinerrel megkezdett kísérleteit. Dolgozatai (Dr. Steinerrel közösen) „Über den aktiven Stickstoff“ (Zeitschrift f. Elektrochemie), „Über das Viellinienspektrum und Kontinuum des Wasserstoffs bei verschiedenen Anregungsbedingungen“ (Réunion Internationale de Chimie Physique). Egy, a gázok spektrumával kapcsolatos praktikus találmányának a fényreklámok terén való értékesítése céljából Berlinben egy konzorcium alakult.

Benedek László, vegyész mérnök, a m. kir. Erjedéstani Állomás rapidíjasa, egész éven át tagja volt a Collegiumnak. A berlini Institut für Gährungsgewerbe osztályain Hayduck igazgató vezetése alatt az erjedési iparokat tanulmányozta. Hallgatta a Hochschule für Brauerei und Brennerei szakelőadásait és az Institut für Gärungskunde mezőgazdasági ipari tanfolyamait. Eredményeiről a következő tanulmányokban számolt be: „A maláta különböző értékesíthetőségei.“ (Magyar Szesztermelő, 1928.) „Az árpa mezőgazdasági ipari jelentősége.“ (Köztelek, 1928.) „A berlini Institut für Gärungsgewerbe élesztőgyára és annak üzemi eljárása.“ (Magyar Szesztermelő.) „Az oxfordi cukorgyártási eljárás.“ (Köztelek, 1929.) „Über den Einfluss der Temperatur auf das PH-Optimum der Diastase beim Maischen.“ (Wochenschrift für Brauerei, XLVI. Jahrgang.) Végül közlés alatt van egy szakdolgozata a Magyar Szesztermelőnél. Több tanulmányutat is tett. Márciusban meglátogatta a lipcsei vásárt, husvétkor Hamburgon át Kielbe utazott és megtekintette a Milchwirtschaftliches Institutot, pünkösdkor Stettint és Rügént nézte meg, július hóban nagyobb tanulmányi út keretében a következő intézeteket látogatta meg: Institut für die Konservindustrie

Braunschweig, Landwirtschaftliche Technische Hochschule és Wissenschaftliche Station für Brauerei in München, továbbá a weichenstephani gazdasági főiskola szesz- és tejgazdasági kísérleti telepeit. Távozása után a m. kir. Erjedéstani Allomás szolgálatába tért vissza.

Dr. Buday László, okl. orvos, a budapesti egyetem IV. sz. belklinikájának díjtalan gyakornoka (Herzog professzor mellett). Az első félévben volt a Collegium tagja, hogy 1927/28-ban megkezdett kutatásait befejezze. A pathológiai intézetben Róna professzor vezetése alatt folytatott munkássága után belklinikai tanulmányokat végzett az I. és II. számú belklinikán, His és Bergmann professzorok mellett. E klinikák előadásain és rendelőóráin állandóan résztvett. Azonkívül számos más berlini kórház rendszerével is megismerkedett. (III. és IV. belklinikán Virchow-, Augusta-, Urban-Krankenhaus, beetz-semmerfeldi tudószanatórium, Robert Koch-intézet, rákkutatóintézet, dahlemi biológiai, biokémiai, agykutatóintézet stb.) Huzamosabb ideig dolgozott Umber professzor mellett a Westen Krankenhausban. Résztvett az orvosegyletek ülésein. Tanulmányai-
val kapcsolatosan két dolgozatot írt: „Bestimmung der Chloride im Harn und im Blut mit Hilfe der Leitfähigkeitstitation.“ (Biochemische Zeitschr.) „Statistisches über Endokarditiden.“ (A Frankfurter Zeitschrift f. Pathologienek fogja közlésre beküldeni.) Távozása után régi állását foglalja el.

Dr. Bulla Béla, szakvizsgázott történelem-földrajz szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor. Az egyetemen gazdaság- és politikai földrajzi tanulmányokat folytatott, a földrajzi szemináriumban Krebs, a gazdaságföldrajzi intézetben Rühl professzor vezetése alatt. Vogel professzornál honismereti studiumokkal foglalkozott. Krebs professzor szemináriumában „Über die Landschaftsgliederung Rumpf-Ungarns“ címen előadást tartott, mely után élénk vita keretében védelmezte álláspontját. Dolgozatai közül az „Über die Landschaftsgliederung Rumpf-Ungarns“ valószínűleg a Geographische Gesellschaft für Erdkunde folyóiratában fog megjelenni, „Die Lage der ungarischen Geographie in der Gegenwart“ pedig az Ungarische Jahrbücherben. A környéken tett sűrű kirándulásokon kívül januárban egy hétig Felső- és Alsólausitz vidékét járta be, márciusban Dessau, Magdeburg és Wittenberg környékét. Hazautazásakor a bajor Alpvidék megismerésére kapott nagyobb tanulmányi segílyt. Hazatérése után tanársegéd lett a budapesti egyetem földrajzi intézetében.

Dr. Csik Lajos, okl. orvos, a debreceni egyetem élettani intézetében Verzár Frigyes professzor mellett. Egész éven át ösztöndíjas volt. A dahlemi Kaiser Wilhelm Institut für Biologieban Goldschmid professzor és Stern docens vezetése alatt örökléstan tanulmányokat végzett, főleg a Drosophila melanogaster-legyek szemtulajdonságait illetőleg. Közben rövid ideig dolgozott Róna professzor intézetében és Roda Erdmann tanárnő Zellenforschungsinstitutjában. Vamoscher magántanártól elsajátította a mikromanipulátorral való eljárást. Meglátogatta Mayerhof, Warburg és Fischer

dahlemi intézeteit és a Landwirtschaftliche Hochschule örökléstani intézetét. Hallgatta Hesse, Fischer, Hartmann, Mangold és Friedenthal professzorok előadásait. Dolgozatai: „Ein neuer Erbfaktor bei *Drosophila melanogaster*.“ (Biol. Zentralblatt.) Két másik, két új, ugyancsak öröklődő szőrfajta öröklődési menetét s lokalizációját tárgyaló dolgozata már szintén elkészült és a közel jövőben jelenik meg. Egy itt megkezdett átöröklési problémát Tihanyban fog befejezni. Tanulmányutakat tett Drezdába, Hamburgba és Rügen szigetére. Távozása után a tihanyi biológiai intézetben kapott állást.

Dr. Dunst László, alapvizsgázott bölcsészethallgató, csillagász. Az 1926/27. év II. szemesztere óta berlini kollégista. Egész éven át a Collegium tagja volt. Az egyetemen főleg Guthnick és Kopff professzorok előadásait hallgatta. Július 23. és 25. között a berlini egyetemen asztronómia, mint főtantárgy, fizika, matematika, mint választott, filozófia, mint kötelező melléktantárgyból „cum laude“ eredménnyel doktorátust tett. Disszertációja: „Über die räumliche Verteilung der Sterne“ a vizsgálóbizottságtól „valde laudabile“ jelzést kapta.

Dr. Geldrich János, okl. orvos, egyetemi gyermekklinikai tanársegéd Budapesten (Bókay professzor mellett). Egész éven át kollégista volt. Karácsonyig egy bakteriológiai kurzuson vett részt a Robert Koch-intézetben, majd Czerny gyermekklinikáján és Finkelstein gyermekkórházában dolgozott május 15-ig, azután pedig Langstein, Meyer, Umber és Bergmann professzorok mellett. Közben a délutáni és esti órákban Róna professzor intézetében dolgozott ki egy új diagnosztikus eljárást a gümős agyhártyagyulladás felismerésére. A reggeli órákban orvosi statisztikát és a műegyetemen felső matematikát tanult. A tanév folyamán kidolgozott tanulmányai: Über die Bedeutung der Zuckerabnahme, sowie deren Zusammenhang mit dem Milchsäuregehalt und der Ph des Liquor cerebrospinalis. (Jahrbuch für Kinderheile.) Einfache Liquor-Reaktion zur Diagnose d. Meningitis. (Klinische Wochenschrift, U. P.) Egy harmadik dolgozata a német klinikai csecsemőtáplálásról az Orvosi Hetilapban fog megjelenni. Tanulmányútjai: Június 19—júl. 15. Hamburg, hol Kleinschmidt professzor mellett dolgozott. Július 15—aug. 15. Lipse. Itt Bessen gyermekklinikáján működött. Április 8—11-ig résztvett a wiesbadeni orvoskongresszuson. Távozása után régi állásába tért vissza.

Gronovszky Iván, 1926/27 óta berlini kollégista. Harmadéves egyetemi hallgató, klasszikus filológus. Egész éven át ösztöndíjas volt. Az egyetemen Maier, Spranger, Wilcken, Rosenberg, Wilamowitz-Moellendorf, Noack, Deubner, Norden, Farkas professzorok előadásait hallgatta. Az év folyamán a Philologisches Proseminar alsó fokán vizsgát tett, melynek alapján a II. félévben a szeminárium felsőbb fokán dolgozott. Tanulmányutakat tett Frankfurt a. O., Spreewald, Brandenburg városokba.

Dr. Herman János, okl. orvos, a budapesti egyetemi urológiai intézetben tanársegéd (Illyés professzor mellett). Csak a második fél-

évben volt Berlinben, az elsőt Bécsben töltötte. Röntgenológiai tanulmányait a St. Hedvig-kórház urológiai osztályán Lichtenberg professzor mellett és az I. sebészeti klinika urológiai ambulanciáján Joseph professzor mellett folytatta. Látogatta a II. sz. sebészeti klinika (Prof. Chaul) és a Siemens Röntgen-intézet (doc. Friek) Röntgen-laboratóriumát. Tanulmányutakat tett Hamburgba és Eppendorfbba. Július 15-én hosszabb tanulmányi útra indult, melynek keretében Lipcsében, Halleben, Frankfurtban és Kölnben tekintette meg az illető városok Röntgen-intézeteit. Útközben meglátogatta a könnyen elérhető német kultúrközpontokat is (Wartburg, Mainz, Nürnberg, Regensburg, Passau, Linz stb.) Távozása után régi állásába tért vissza.

Dr. Imre Lajos, bölcsészdoktor, a budapesti egyetem radiológiai intézetének tanársegéde (Weszelszky professzor mellett). Egész éven át a Collegium tagja volt. A dahlemi Kaiser Wilhelm Institut für Chemie Hahn professzor által vezetett osztályán folytatta kutatásait a radioaktivitás terén. Egyik témáját, mely az elektromos kettős réteg kialakulásának okával, a kémiai affinitás-erőkkel foglalkozott, Hahn professzorral közösen dolgozta ki. (Fallung und Adsorption kleiner Substanzmengen, a Zeitschrift für physikalische Chemieben fog megjelenni.) Egy másik munkájának eredményeit, melyek az ezüst- és higanyhalogének ion-adszorpciójára vonatkoznak, most rendezti sajtó alá. (Über den Mechanismus der Ionenadsorption an den Silber- und Quecksilberhalogeniden, ugyanott fog megjelenni.)

Dr. Keresztury Dezső, magyar-német szakos okl. középiskolai tanár, bölcsésztdoktor. Egész éven át a Collegium tagja volt. Az 1924/25. és 1925/26. évben a bécsi Collegiumban volt ösztöndíjas. Germanisztikai és hungarisztikai tanulmányokat folytatott. Hallgatta Petersen, Dessoir, Spranger és Sombart professzorokat. Dolgozott a Magyar Intézetben Farkas professzor vezetésével. A Bund der Ungarischen Hochschüler elnöke volt. Dolgozatai: Kritikák és ismeretetések. Egy hosszabb kritika Mitrovics: „A magyar esztétikai irodalom története“ című művéről (Minerva). Több könyvismertetés és kritika az Ungarische Jahrbücherben. Tanulmányok: „Michael Babits, der Lyriker“ (Ungarische Jahrbücher), „A német irodalomtudomány mai állása“ (Irodalomtörténet). Tanulmányutakat tett a következő városokba: Dresden, Leipzig, Nürnberg, München, Meissen, Wittenberg, Brandenburg. 1929 október 1-től a berlini egyetem magyar lektorává nevezetett ki.

Kerényi Béla, okl. vegyészdmérnök, 1927/28-ban Miskolc város ösztöndíjasaként szintén berlini kollégista volt. Az egész tanévet a Collegiumban töltötte. Az Institut für Braunkohlen und Mineralölforschung an der Technischen Hochschule laboratóriumában dolgozott Ruhemann professzor mellett. A barnaszénkátrány forrásainak kémiai természetét kutatta, mely vizsgálatait doktori disszertációja elkészítése céljából végezte. A munka természete miatt témájával a tanév végéig nem készülhetett el. Ruhemann professzor és a kollégium lehetővé tették számára, hogy nyáron át is tovább dolgozhas-

son. Munkáját valószínűleg csak karácsonyra fejezheti be. Tanulmányutát tett Brandenburgba és Drezdába.

Dr. Kniezsa István, szakvizsgázott magyar-történelem szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor. Egész éven át ösztöndíjas volt. Az egyetemen Vasmer és Wilhelm Schulze professzorok szlavisztikai és indogermanisztikai előadásait hallgatta. Dolgozott a szláv szemináriumban és a Magyar Intézetben. Az előbbiben előadást is tartott a hazai ruténség eredetéről. Tökéletesítette magát a lengyel és orosz nyelvben; számos könyvismertetést írt az Ungarische Jahrbücher számára, pünkösdkor meglátogatta a Spreewald szláv telepeit, azonkívül felkereste Oberlausitz és Breslau szláv vidékeit.

Körmöczy László, szakvizsgázott magyar-német szakos tanárjelölt. Egész éven át ösztöndíjas volt. Dessoir, Hochstätter, Spranger, Richter és Schulze előadásait hallgatta filozófiai, kultúrpedagógiai, irodalomtörténeti és nyelvtudományi ismereteinek elmélyítése céljából. Több német iskolában hospitált, a dahlemi Arndt-gimnáziumban hatheti hospitálás után Magyarországról több órán át előadást tartott. A budapesti egyetemen magyar és német nyelvészet és irodalomból szakvizsgát tett, azután pedig résztvett a deutsch-ungarische Gelehrtenwochen, Breslauban.

Dr. Krbek Ferenc, csillagász, bölcsészdoktor. Az 1926/27. év II. féléve óta berlini kollégista. Az egész tanéven át ösztöndíjas volt. Az első félévben Guthnick és Kopff professzorok előadásait hallgatta és a dahlemi Astronomisches Recheninstitutban dolgozott, ahol előadást is tartott „Über das Hamilton'sche Prinzip“ címen. A második félévben Tass direktor kívánságára Bonnba küldetett, ahol Hopmann és Kohlschütter professzorok mellett az Universitäts Sternwarteban dolgozott. Egy dolgozata: „Purkinje tüneténye és a Fechner-törvény érvényessége“ a Stellában jelent meg. Németül előreláthatólag a Himmelswelt hozza.

Dr. Máté Károly, okleveles magyar-német szakos középiskolai tanár. A pécsi egyetem német lektora. Egész éven át ösztöndíjas volt. A sajtótudományt illető tanulmányait az Institut für Zeitungskunde-ban Dovifat professzor mellett folytatta. Adatokat gyűjtött egy Rotarides monografiához. Elkészült egy tanulmánya a XVI—XVII. századbeli könyv formai kérdéseiről, továbbá egy ismertetése a sajtótudomány jelenlegi állásáról. Mindkettő a Minervában fog megjelenni. Tanulmányutát tett Hamburg, Lübeck, Leipzig, Dresden, Weimar, Köln, Bonn, Mainz, Frankfurt, Würzburg, Rothenburg és Nürnberg városokba. Távozása után régi állását foglalta el.

Dr. Micseh Gábor, okl. orvos, az I. sz. kórbonctani intézet gyakornoka (Buday Kálmán professzor mellett). 1927/28-ban is berlini ösztöndíjas volt, ez évben csak az első félévet töltötte a Collegiumban. Az 1927/28. tanévben a Koch-intézetben megkezdett munkásságát Neufeld professzor kívánságára, mint ideiglenes asszisztens, a nyár folyamán is folytatta. 1928 őszen résztvett a Robert Koch Institut bakteriológiai kurzusán. A munkálataihoz szükséges mikrospektroszkóppal való eljárást W. Trendelenburg professzor mellett

tanulta meg. Dolgozott a legkiválóbb berlini intézetek kórbonctani osztályain. Dr. Loewenthalal közösen írt dolgozata, a „Phagocytose-versuche mit Milzmakrophagen in der Gewebekultur“ a Zeitschrift f. Hygiene u. Infektionskrankheitenben jelent meg. A Robert Koch-intézetben elkészített másik dolgozata: „Beiträge zur Arbeitspezifität der Gewebekulturen“ az Archiv f. exp. Zellenforschungban fog megjelenni. Tanulmányutat tett Hamburgba és Párizsba. Távozása után régi állásába tért vissza.

Dr. Németh Antal, esztétika-filozófia szakos bölesészdoktor, az egész tanéven át ösztöndíjas volt. Színházesztétikai tanulmányokat végzett az egyetem színháztudományi intézetében Hermann professzor vezetése mellett. Az állami és a Reinhardt-színházak próbáin állandóan résztvett. 1929 márciusában Budapesten summa cum laude eredménnyel doktori vizsgát tett. Berlinben befejezte egy már előbb megkezdett munkáját: „A tudattalan szerepe a költői alkotásban“. Doktori értekezése: „A színjátszás esztétikájának vázlata“. Mindkettő a Budapesti Szemlében jelent meg. A berlini színházakról: „A kimagaslóbb értékű produkciókról“ címen a Napkelet hasábjain számol be. Tanulmányutat tett Kielbe és Kölnbe, ahol a színháztudományi intézeteket tekintette meg. Távozása után a Szegedi Városi Színház drámai rendezője lett.

Nyiredy István, állatorvos, a budapesti Állatorvosi Főiskola gyakornoka (Marek József és Manninger Rezső professzoroknál). Egész éven át ösztöndíjas volt. Az Állatorvosi Főiskolán bakteriológiai és járványtani előadásokat hallgatott. Az egész év folyamán Bonger professzor vezetése alatt dolgozott az Institut für Nahrungsmittelkundeban, ahol az állati eredetű élelmiszerek hygienés szempontból való megítélésében s a takarmányozásra szánt termékek vizsgálatában gyakorolta magát. Tanulmánya „Der Einfluss des Hackfleisches auf die Zahl und Virulenz der Bazillen der Paratyphus-Enteritis Gruppe“ címmel a közel jövőben fog megjelenni. Résztvett az Institut für Meereskunde által Büsum, Altona, Hamburg és Cuxhafen helységek érintésével rendezett halászati kiránduláson s megtekintette Németország állatorvosi intézeteit. Távozása után régi állásába tért vissza.

Dr. Papp Zoltán, okl. magyar-német szakos középiskolai tanár, egész éven át ösztöndíjas volt. Petersen, Vierkant, Dessoir, Spranger és Farkas professzorok előadásait hallgatta. Főleg a szociológiai szempontú irodalomszemlélet metodikáját tanulmányozta. A Magyar Intézetben az archivumot kezelte. Soziologische Betrachtungsweise in der Literaturgeschichte című dolgozata a Minervában fog megjelenni, a német iskolatörekvésekről írt cikkét pedig a Magyar Paedagógia fogja közölni. Az Ungarische Jahrbücherbe számos könyvismertetést írt. A német nép és föld megismerése (Deutschkunde) céljából március elején kirándulást tett Wittenberg—Dessau—Magdeburg vidékére, husvétkor pedig Drezdát és környékét látogatta meg.

Dr. Prochnow Ferenc, orvosdoktor, a II. sz. sebészeti klinika műtőorvosa Budapesten (Bakay professzor mellett). A tanév első

felét a bécsi, a másodikat a berlini Collegiumban töltötte. Sauerbruch és Bier professzorok klinikáján dolgozott hosszabb ideig, főleg a mellkasi sebészet s a kötőszöveti gyulladások speciális kezelésének tanulmányozása, valamint az epehólyag köves megbetegedéseinek organo-therapikus kezelésének elsajátítása céljából. Rövidebb időn át a Westend Krankenhaus (Meyer), a Virchow-kórház (Mühsam), a Friedrichshain-kórház (Katzenstein), az Augusta Viktoria-Krankenhaus (Nordmann) és a St. Hedvig-kórház (Lichtenberg) sebészeti osztályain dolgozott. Tanulmányutakat tett Leipzigbe (Payr professzorhoz); Kiel, Hamburg, Düsseldorf, Frankfurt, Heidelberg, Tübingen és München városokba. Hazatérve régi állását foglalta el.

Dr. Szász Pál, bölcsészdoktor, a budapesti tanárképzőintézethez beosztott matematika-fizika szakos középiskolai tanár. Egész éven át ösztöndíjas volt és matematikai továbbképzése céljából Feigl, Hammerstein, Schur, Schmidt és Bieberbach professzorokat hallgatta. Az egyetem matematikai szemináriumában dolgozott. Tanulmányai közül a Konvex és monoton függvényekről szóló a Matematikai és Fizikai Lapokban jelent meg, Über einen allgemeinen Mittelwertsatz der Differenzialrechnung című dolgozata pedig, amely R. Rothe berlini műegyetemi professzor vizsgálatait egészíti ki, kéziratban van. A husvétii ünnepek alatt tanulmányutakat tett Drezdába. Távozása után régi állásába tért vissza.

Dr. Szeibert János, okl. közgazdász, tanársegéd a közgazdasági egyetemen (Steinecker professzor mellett), egész éven át a berlini Collegium tagja volt. Az első félévben Berlinben, a másodikban Kielben, Tönnies, és Kölnben, Leopold von Wiese professzorok mellett folytatott falupolitikai tanulmányokat, amelyek eredményeiről a következő dolgozataiban számolt be: 1. „A falusi monografiák“ (Vármegye). 2. „Pályaválasztási tanácsadó szervek a német falvak szolgálatában“ (Vármegye). 3. „A falusi nép táplálkozásának problémája“ (Vármegye). 4. „A falusi monografiák Németországban“ (Falu). 5. „A német falusi iskolaügy“ (Alföldi Népművelés). 6. „Az iskola és népfürdők jelentősége“ (Alföldi Népművelés). 7. „A német közigazgatási tisztviselőkérdés reformtervei“ (Közigazgatási Közöny). 8. „Propaganda a szociálpolitika szolgálatában I., II.“ (Nép-egészségügy). 9. „A sajtó és a falu“ (A Sajtó). 10. „Az amerikai falu-analízis I., II.“ (Vármegye). 11. „A külföldi németiség eszméje“ (Budapesti Hirlap). 12. „A mezőgazdasági gyermekmunka szociális vonatkozásai I., II.“ (Munkaügyi Szemle). 13. „A közigazgatás és az ethika“ (Községi Közöny). 14. „A közigazgatás és a falusi nép lelki tényezői I., II., III.“ (Vármegye). 15. „Az első magyar falusi monografia“ (Vármegye). 16. „A falusi asszony szociális helyzete“ (Vármegye). 17. „Úr-gyűlölet, paraszt-gyűlölet I., II., III., IV.“ (Vármegye). 18. „A német falukutatás“ (Községi Közöny). 19. „Az amerikai faluvezetés“ (Községi Közöny). Kielből Dániába, majd Kölnbe és onnan Münchenbe ment s elméleti tanulmányai mellett mintegy 100 falut járt be. Hazatérve a Társadalombiztosító Intézet tisztviselője lett.

Dr. Vargha László, kémia-fizika szakos bölcészdoktor, 1927/28-ban is berlini kollégista volt. Az egész tanévet a Collegiumban töltötte. Ohle magántanárral dolgozott az egyetem organikus-kémiai intézetében, ahol a toulosulfodiacetone és monoacetone-glucosera vonatkozó, már az előző tanévben megkezdett vizsgálatait folytatta. Eredményei a *Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft* egyik legközelebbi számában fognak megjelenni. Kutató munkája mellett tanulmányozta a Berlinben levő más tudományos intézeteket és tanulmányutat tett Drezdába és Rügen szigetére.

Vass Zoltán, okl. vegyész-mérnök, az egész tanévet Berlinben töltötte, ezúttal másodízben. E tanévben is Freiburger tanár-asszisztensként végezte textil-kémiai kutatásait, és mint munkatársnak, része van egy *Melliand's Textilberichten* legközelebb megjelenő publikációjában, amely egy, doktori értekezésével kapcsolatos módszer-kérdést tárgyal. Május 15-től kezdve a Materialprüfungsamtban folytatta tanulmányait. Megtekintett számos textilgyárat. Az I. G. Farben ludwigshafeni telepén huzamosabb ideig dolgozott. Tanulmánya (A textilszínezés kolloidkémiai alapelvei) a *Textil Technológusok Lapjában* fog megjelenni. A húsvéti szünetben tanulmányozta Dresden, Zittau és Reichenberg textilüzemeit.

Dr. Vásárhelyi Boldizsár, okl. mérnök, a budapesti műegyetem közlekedési osztályán tanársegéd (Zelovich professzor mellett), az egész tanévet a Collégiumban töltötte. A műegyetemen és a Verwaltungsakademie keretében közlekedésügygel összefüggő előadásokat hallgatott, a nyári félévben a berlini közlekedésügyi berendezéseket, Reichsbahn, Untergrundbahn, autobus üzemait, továbbá Weiss und Freytag cég útépítési osztályát tanulmányozta. Júliusban Aachenben dolgozott Langer professzor intézetében (Laboratorium für Kraftfahrwesen). Dolgozatai: „Uteburkolatok esúszóssága, különös tekintettel a tömörített aszfaltburkolatra“ (Útügyi Szemle). „Vasút és automobil verseny“ (Vasúti és Hajózási Közlöny). „Nagy Berlin új közlekedési szabályzata“ (M. Mérnök- és Ép. Égyl. Közlönye). „Épületeink tűzbiztossága“ (Építőipari Szemle). „Vasút és autóforgalom“ (Technika). — Tanulmányutat tett Aachenbe, ahol Langer professzor intézetében (Laboratorium für Kraftfahrwesen) dolgozott, majd Leipzig, Hamburg, Stettin, Dresden, Hamm, Köln stb. városokba. Ösztöndíjas éve leteltével régi állásába tért vissza.

Dr. Veress Miklós, okl. orvos, a szegedi egyetem szövettani intézetének tanársegéde (n. Davida Jenő professzor mellett). Egész évben ösztöndíjas volt. Péterfy professzornál elsajátította a mikromanipulátor kezelését, Rhoda Erdmann professzornőnél pedig a szövettanyésztés metódikáját. Főleg Krause professzor mellett dolgozott az egyetemi Biologisches Institut histobiológiai osztályán, ahol a gyomornyálkahártya laza kötőszövetében egy eddig ismeretlen granulált vándorsejtféleséget fedezett fel, amelyről hosszabb tanulmányt írt. Egy cikke (Vizsgálatok emberi agyvelőkön a minőségi vaskémlelések alapján) az Orvosi Archivumban jelent meg, két másik (Neuere Beiträge zur Struktur der Magenschleimhaut, mit besonde-

rer Berücksichtigung der Wanderelemente des Schlaumhautbindegewebes és Über die Neurokeratinfage) kéziratban van. Résztvett a tübingeni anatómus kongresszuson és egy északnémetországi körút kapcsán megismerte Hamburg, Kiel, Rostock és Greifswald egyetemeit és fontosabb intézeteit. Hazatérve régi állását foglalta el.

Wiczián Dezső, okl. evangélikus lelkész, hittantanár, az egész tanévet Berlinben töltötte, ahol teológiai és egyháztörténeti tudásának kiegészítésére Lietzmann, Erich Seeberg, Harnack, Meinecke, Brackmann professzorokat hallgatta. A Magyar Intézetben a magyar exulánsok történetére vonatkozó adatokat gyűjtött, a Gragger-hagyaték tanulmányozása alapján pedig beszámolót tartott a magyarországi pietizmusról. Tanulmányutat tett Erlangenbe, Wittenbergbe, ahol az egyetemi könyvtárban folytatott kutatásokat a volt altdorfi egyetem magyar exuláns tagjairól. Távozása után segédlelkész lett.

Egyéb ösztöndíjasok.

Balla Miksa, Pest megye tb. szolgabírája, Pest megye ösztöndíjával töltötte Berlinben a tanévet. Az egyetemen és a Verwaltungsakademie kurzusain a német közigazgatás szervezetét és szociális intézményeit tanulmányozta. Hallgatta Lass, W. Norden, Fabricius, Mahling, Ulrich, Farkas, Bernhard, Bruns, Triepel, Wende, Heymann, Hoetzsch előadásait. Ulrich professzor vezetése alatt szociális intézményeket látogatott és tanulmányi kirándulást tett Rügen szigetére és Stettinbe. Távozása után újra Pest vármegye szolgálataiba lépett.

Dr. Barta Imre, okl. orvos, a pécsi egyetem belklinikáján tanársegéd (Ángyán professzor mellett). Mint Pécs város ösztöndíjasa volt Berlinben az egész tanév folyamán. Az I. sz. belklinikán Schilling professzor laboratóriumában haematológiai kutatásokat végzett, amelyek eredményeiről három értekezésben számolt be: „Die toxisch degenerative Veränderungen der Leucocyten und das Haemogramm“ (Zeitschr. f. Klin. Med.); „Klinische Untersuchungen über Leucocytenenkung“, Barta és Schulz (Zeitschr. f. Klin. Med.); „Nebenniere und Leukopoese“ (Zeitschr. f. Klin. Med.). Áprilisban résztvett a wiesbadeni belgyógyászkongresszuson, májusban Hamburgban Borchardt professzortól kapott metodikai felvilágosításokat, augusztusban Königsbergben Zangemeister professzortól elsajátította annak új vérsavóreakció-módszerét. Miután ösztöndíjas helyét csak 1929 február hó 15-én foglalta el, a kollégium lehetővé tette számára, hogy a vakáción át és azon túl karácsonyig Berlinben dolgozhasson.

Gárdonyi Zoltán, zenetörténész, Budapest székesfőváros ösztöndíjasa 1927/28. óta. Az egyetemen Schering, Sachs, Hildebrandt, Hornbostel, Schünemann, Maier, Moser és Spranger előadásait hallgatta. Schering proszemináriumában referátumot tartott, melynek alapján a nyári szemeszterben a főszemináriumba felvétetett. Itt szintén elkészített egy dolgozatot. Egyidejűleg tanult a zeneakadé-

mián is (Hochschule für Musik), mint Hindemith tanítványa. Schünemann professzor gyakorlatain sikerrel referált. Július 19-én eredményes „Abgangsprüfung“-gal befejezte a zenei főiskolán folytatott tanulmányait. Távozásakor a főiskola igazgatóságától könyvjutalomban részesült. A Deutsche Musikstudentenschaft müncheni hangversenyén az ő vonóstriója képviselte a berlini főiskolát (1907 május 27). Ugyane trió és egy kántátéja (melyet ő maga dirigált) előadatott a Musikhochschule július 13-i reprezentatív hangversenyén. Számos zenei ismertetése jelent meg az Ungarische Jahrbücher, Protestáns Szemle, Zenei Szemle és a Muzsika lapjain. — Tanulmányutat tett München, Nürnberg, Drezda és Freiburg városokba.

Fizető tagok:

Gyömörey József, harmadéves joghallgató. 1927/28-ban is berlini kollégista volt. Az egész tanéven át a kollégiumban volt s az egyetemen Triepel, Aereboe és Sombart előadásait hallgatta. Tavasszal Budapesten letette a III. jogi alapvizsgát.

Dr. Kászonyi Ferenc, Abaúj-Torna megye tb. főszolgabírája, településtörténeti kutatásokat végzett a berlini könyvtárakban, melynek eredménye egy elkészült dolgozat: „Die Rassenverwandtschaft der Donauvölker“. Távozása után régi állásába tért vissza.

Gr. Kendeffy Elek, másodéves kereskedelmi főiskolai hallgató. 1927/28-ban is fizető tag volt. Az egész tanévet a kollégiumban töltötte s a Handelshochschulen Sombart, Heilforn, Pályi, Landauer, Mellerowitz, Leitner és Niklisch professzorok óráit hallgatta.

Gr. Zichy Nándor, negyedéves közigazdasági hallgató. 1925/26 óta fizető tag. Egész éven át Berlinben volt. Az előírt szemeszterek hallgatása után a szükséges Übungsscheineket megszerezve, azonnal jelentkezett a záróvizsgára (Volkswirtschaftliche Diplomprüfung). Háزدolgozata: „Wie können sich die Wirkungen industrieller Rationalisierungsmassnahmen wirtschaftlich und sozial zeigen“ és zárt-helyi dolgozata: „Welche sind die Hauptprobleme der Reparationspolitik“ sikerülvén, június 14-én Bosenick, Herkner, Glum, Titze és Leitner professzorok előtt „vollbefriedigend“ eredménnyel levizgázott.

IV. A RÓMAI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Regia Accademia d'Ungheria, Roma, Via Giulia 1.

Az 1927. XI. t.-c. által létesített római collegium az 1928/29. tanévben kezdte meg működését. Zavartalannak és a tudományos és művészi munkához szükséges nyugalmat biztosítónak ez az év nem volt nevezhető. Az 1927 szeptember hó 12-én megvásárolt palota lakói csak 1928 nyarán kezdtek kiköltözni, miután a hosszadalmas és kétséges kimenetelű, semmiképen sem rokonszenves bírói kilakoltatás helyett célszerűbbnek mutatkozott az eddigi lakókkal a kiköltözést illetőleg békésen megegyezni. Ennek következtében az első lakás csak 1928

májusában üresedett meg, míg az utolsó lakó csak 1929 január 1-én hagyta el a házat. Ilyen körülmények között a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium által tervezett és jóváhagyott átalakítási munkákat csak 1928 szeptember legvégén lehetett megkezdeni és mindaddig, amíg az épület teljesen üres nem volt, azok érthető okokból igen vontatottan haladtak előre. A szokatlanul zord téli időjárás pedig a palota belső átalakítási munkálatainak késleltetésén kívül teljesen lehetetlenné tette a művészház ráépítési és átalakítási munkálatainak megkezdését, melyhez az engedélyt és a bemutatott, Foschini professzor által készített tervek jóváhagyását a városi hatóság csak 1928 december végén adta meg. Ezért a művészház építkezési munkálatait csak a tavaszi idő beálltával, március hó közepén kezdhette meg az építészvezetőség és azok egészen 1929 szeptemberéig eltartottak, úgyhogy a művészház az egész tanév folyamán az intézet céljai szempontjából hasznosítható nem volt.

Ilyen körülmények között az intézeti tagok elhelyezése az egész év folyamán csak ideiglenes volt. Különösen nehéz volt az intézeti tagok elhelyezése az év első felében, amikor a Fraknói-villa szobáiban volt kénytelen a papi szakosztály tagjain kívül a konyha, valamint a közös étkezés is elhelyezést nyerni. Megfelelő hely hiányában az intézet többi tagjai, akik november, december és január hónapokban állandóan érkeztek munkahelyükre, a megfelelő saját elhelyezés teljes lehetetlensége miatt, a Fraknói-villa közelében lévő magánházakban, albérleti lakásokban nyertek tudományos és művészi munkájukat nem kellőképpen biztosító elhelyezést. A Falconieri-palota átalakítási és berendezési munkálatai csak február végén jutottak abba a stádiumba, hogy az intézeti tagok ott, még mindig ideiglenes jellegű, de az előző viszonyokhoz képest mégis kielégítő elhelyezést nyerhettek. A munkálatok ugyan itt is csak június végére fejeződtek be, tehát egy teljes nyugalmi állapot a tanév egész folyamán itt sem állhatott be. A konyha és az étkeztetés április 1-én kezdődött meg a Falconieri-palotában, míg a mosóda az egész tanév tartama alatt a Fraknói-villában maradt. A könyvtárat új helyiségeibe csak június-július hónapokban lehetett átköltöztetni és felállítani. Ezek a technikai nehézségek és az azokat természetesen nyomon követő zökkenések ellenére is az intézet igyekezett tudományos és művészi feladatának megfelelni.

Az intézet több szakosztályban működik, amelyek közül a római Történeti Intézetet dr. Tóth László, a tulajdonképeni kollégium egyházi szakosztályát dr. Luttor Ferenc, a főiskolait dr. Várady Imre vezeti, míg a művészeti szakosztály az intézet kurátorának és igazgatójának, dr. Gerevich Tibor egyetemi ny. r. tanárnak irányítása alatt áll. Az egyházi szakosztály működését 1928 november 1-én kezdte meg 8 taggal, míg dr. Koudela Géza egyetemi egyházzenei igazgató másirányú elfoglaltsága miatt itteni munkáját csak március hó folyamán kezdhette meg. Az egyházi osztály vezetője szerint a célkitűzés, mely szerint annak tagjai egyes egyházi tudományágakban magukat specializálják, úgy az egyesek munkássága, mint az osztály összeműködése folytán szem előtt tartatott. Fegyelmi szempontból úgy a

római általános előírásokat, mint a kollégium belső fejlődése törvényeit megtartották. A művészeti osztály az elhelyezkedési nehézségek dacára már az első évben értékes tevékenységet fejtett ki. A különböző irányokat és iskolákat követő fiatal művészek mindegyikén tapasztalni lehetett a régi művészettel való érintkezés, Róma művészi és kulturális atmoszférájának érlelő hatását. Ez elsősorban zártabb, plasztikusabb formák, egységesebb megvilágítás, tisztább és rendezettebb képalkotás kifejlődésében nyilatkozott meg. Feltűnő valamennyinél a monumentális stílusra törekvés, a természeti benyomások higgadt és komoly átdolgozása. A szobrászok a nyugodt, zárt plasztikai monumentalitás felé haladtak, stíluskeresésükben az anyag követelményeit is számításba véve. Az építészek mohó kedvvel figyelték meg, tanulmányozták Róma ókori, középi- és újkori építészeti alkotásait s szeretettel vettek részt a Falconieri-palotának műszaki és építészeti felvételezésében. Nagyon hasznos volt, hogy néhány művész a nyáron a perugiai magyar főiskolásoknak nyújtott kedvezmények keretében néhány hetet ott tölthetett s részben ugyanaz a csoport a Rómában elviselhetetlen nyári hónapok egy másik részét egy kis tengerparti halászfaluban töltötte, rengeteg vázlatot hozva haza téli feldolgozásra. A főiskolai osztály tagjainak száma 13 volt, köztük Budapest székesfőváros két római ösztöndíjasa.

Az Intézet rendes tagjain kívül a tanév folyamán még többen folytattak az Intézet támogatásával tudományos kutatásokat, vagy egyéb tanulmányokat. Ezek közül elsősorban megemlítendő a perugiai nyári egyetem 16 tagú magyar csoportja, legnagyobb részét a budapesti egyetem művészettörténeti vagy olasz szakos hallgatói, akik 1928 szeptemberében két hetet töltöttek az Intézetben és szakszerű vezetéssel Róma műemlékeit tanulmányozták.

Az Intézet résztvett az 1929 június havában Rómában megtartott I. Könyvtárosi Világkongresszuson Petry Pál vallás- és közoktatásügyi m. kir. államtitkár úr vezetése alatt.

Állami ösztöndíjasok.

Aba-Novák Vilmos festőművész fényfelbontó stílusa a klasszikus ó- és újabkori klasszikus művészet hatása alatt zártabb és plasztikusabb lett. Nagy kompozíciói és szintetikus városképei mellett frapáns hatású modelltanulmányokat festett jellegzetes olasz alakokról.

Ambrus Ilma magyar-német-olasz szakos alapvizsgálatott tett budapesti IV. éves bölcsészethallgató az egyetemen olasz és német nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott, azonkívül elkészítette „Tassoni: La secchia rapita“-ról szóló olasz szakdolgozatát.

Arkay Bertalan okl. tervezőépítész Róma és más városok műemlékeit tanulmányozta. Rómában készítette el a székesfehérvári Prohászka-empléktplom tervpályázatát, amellyel a pályázaton dícséretet nyert.

Dr. Balogh Albin O. S. B. latin-történelem szakos esztergomi főgimnáziumi tanár s az ottani egyleti múzeum igazgatója, a keresztény

régészet pannóniai vonatkozásaival foglalkozott. „A pannóniai kereszténység első történeti emléke Rómában“ című terjedelmes tanulmánya kiadásra készen áll.

Bardon Alfréd okl. építészmérnöknek a Palazzo Falconieri felmérése és a felvételi tervek elkészítése volt főfeladata. Tanulmányozta a régi műemlékeken kívül a modern római építkezést s friss ecsettel hatásos építészeti vedutákat rögzített meg akvarelljein.

Dex Ferenc festő- és grafikusművész, képzőművészeti főiskolai tanársegéd mint iparművész kapott ösztöndíjat s Szent Ferenc életéből vett, vallásos hangulatú gobelin-terveket készített. Meglepő haladást tett, mint festő, tiszta formalításra törekvő, töretlen színezésű, hangulatot lehelő képeivel.

Erdey Dezső szobrászművész, képzőművészeti főiskolai tanársegéd, bronzban elgondolt kútfigurát mintázott, rendkívül gondos és tiszta formai utánjárással. Dolgozott egy sportpályázat tervén is.

Farkas András szobrászművész egy megkapó erejű guggoló férfiakot készített el, amely kompozícióban és az erő éreztetésében azt mutatja, hogy utánzás nélkül megértette a legnagyobb olasz klasszikusokat.

Gaul Géza okl. alk. építész ugyancsak fölvételezte Borromini remekének, a Falconieri-palotának egyes részleteit, jeléül annak, hogy maga ez a magyarrá lett palota, művészi formáival, mennyire inspirálta és foglalkoztatta a bennük lakó művészeket.

Dr. Girsik Géza matematika-geometria szakos budapesti reáliskolai tanár ábrázoló geometriai tanulmányokkal foglalkozott; egyik idevonatkozó dolgozata meg is jelent „Intorno a un teorema geometrico“ címen a *Periodico di Matematiche* (1929 július) bolognai szakfolyóiratban. Az olasz királyi nemzetnevelési minisztérium engedélyével rendszeresen hospitált a római középiskolák matematikai előadásain.

Hoór-Tempis István végzett történet szakos bölcsészettanhallgató Zsigmond császár és a bázeli zsinat című disszertációjához gyűjtött anyagot. Zenetörténeti tanulmányokkal is foglalkozott.

Dr. Ikotits József kalocsai teológiai tanár a római pápai biblikus intézet előadásait hallgatta s annak keretében tevékeny munkásságot végzett.

Jálics Ernő szobrászművész, képzőművészeti főiskolai tanársegéd, két kifejező figurájában a stílustisztaság finom hatással érvényesül.

Kardos Tibor latin-olasz szakos III. éves pécsi bölcsészettanhallgató Callimachus experiens humanista író kiadatlan munkáival foglalkozott, ezenkívül az egyetemen olasz és latin nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott.

Dr. Korzenszky Eleonóra latin-görög szakos okl. középiskolai tanár a Vári Rezső budapesti egyetemi ny. r. tanár által megindított görög taktikusok szövegkiadásához végzett Rómában, valamint Milánóban és Firenzében kézirati tanulmányokat.

Dr. Koudela Géza egyetemi egyházzenei igazgató a római egyházi és világi zenei főiskolák módszertanát tanulmányozta s Liszt Ferencről kiadandó nagyobb tanulmányát készítette elő.

Kovács Lajos szombathelyi egyházmegyei áldozópap a vatikáni palaeografiai és diplomatikai iskolát látogatta és levéltári kutatásokat végzett a szombathelyi és veszprémi püspökök életrajzaira vonatkozólag. Szép eredményeket ígérő munkásságát 1929 június 7-én bekövetkezett halála szakította meg.

Köpf Károly, a nagyváradi latinszertartású egyházmegye áldozópapja, a pápai bibliai intézet előadásait hallgatta s „Elochim és Jahve szavak a Pentateuchusban“ című dolgozatot készített.

Krompecher György építész, műegyetemi tanársegéd, a kora renaissance kisebb profán építkezéseit tanulmányozta beható figyelemmel, számos felvételezést eszközölt, különös tekintettel a homlokzati rendszerek kialakulására és a profil képzésére.

Kuzmik Livia szobrászművésznő Mussolini és Monti mellszobrait készítette el. Az a kitüntetés érte, hogy az olasz miniszterelnök több ízben ült a mellszoborhoz. Dolgozott egy hatalmas kútterven is. A római iparművészeti iskolában műtörténeti és technikai tanulmányokat folytatott s a római képzőművészeti akadémia vezetőjének, Canonica szobrásznak műtermébe járt, hogy magát a márványfaragás technikájában tökéletesítse.

Dr. Lamatsch Sándor magyar-történelem szakos bölcsészdoktor a bécsi pápai nunciusok jelentéseit tanulmányozta át II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának az ónodi gyűlésig terjedő korszakára vonatkozólag.

Dr. Mihályi Ernő O. S. B., a pannonhalmi bencés főiskola tanára, a római királyi egyetemen művészettörténeti előadásokat hallgatott s különösen a barokk szellemtörténeti vonatkozásait tanulmányozta. Erről a tárgyról több tanulmányt írt. A Könyvtárosok Világkongresszusán a pannonhalmi könyvtár anyagát ismertető előadást tartott olasz nyelven.

Miklós József festőművész arcképeket festett és egyházi kompozícióvázlatokkal foglalkozott.

Molnár C. Pál festőművész kiváló tehetsége meglepően és örvedetesen bontakozott ki. Festményein korábbi impresszionisztikus modora plasztikusabb formaadássá tisztult. Vallásos kompozícióin az olasz primitívek, különösen a sienai trecentisták finom hangulata és dekoratívsege tükrözik. E hatásokat azonban egyéni stíljébe tudta beolvasztani. Mint grafikus is nagyot fejlődött.

Molnár Zoltán olasz-latin-német szakos III. éves bölcsészettan-hallgató csak két hónapot töltött a kollégiumban, azután a páviai Collegio Borromeóba távozott. Mindkét helyen olasz nyelvi és irodalmi ismereteinek kibővítésével foglalkozott.

Nemessányi Kontuly Béla festőművész a gödöllői premontrei rendházba szánt freskókartonjait készítette el s az ő stílusa is sokat érlelődött.

Patkó Károly festőművész tehetsége ugyancsak plasztikai irányban forrott ki tovább. Művészetének nagyvonalúságra törekvő jellege még inkább kialakult.

Pátzay Pál szobrászművész kisebb- és nagyobb méretű alakjain régebbi dinamikus és expressziós modora egy nyugodt, nagyvonalú, tisztult, szinte klasszikus felfogásnak adott a római benyomások folytan helyet. Behatóan tanulmányozta a kő természetétől és megdolgozásától diktált stíluskövetelményeket.

Dr. Pivárcsi István budapesti állami reálgimnáziumi hittanár a patológia terén végzett a római könyv- és levéltárakban kódex tanulmányokat és a római pápai egyetemen dogmatörténeti és patológiai előadásokat hallgatott. Claudius püspök (meghalt 830) élete és munkái című nagyobb munkán dolgozott.

Rozgonyi László festőművész nagy figurális kompozíciói komoly elmélyülés jeleit árulják el. A fiatal művész átmeneti stádiumban van, stílusa még nem érlelődött ki, de művészi komolysága és tehetsége kétségtelen s szép reményekre jogosít.

Sárváry Dezső székesfővárosi könyvtári k. főtiszt olasz nyelvi és irodalmi doktorátusára készült elő.

Dr. Somogyi Antal, győri teológiai tanár, műtörténeti és keresztény művészettörténeti előadásokat hallgatott. Michelangelo Utolsó Itéletéről készített nagyobb dolgozatot, melyben új szempontokból, dogmatikai egybevetésekkel fejtegeti Michelangelo művének értelmét és ikonográfiáját.

Vitéz dr. Szabó Pál bölcsészdoktor, pécsi egyetemi könyvtártiszt, Rómában és Veronában kézirati és könyvtári tanulmányokat végzett egy XVII. századi olasz neveléstani munka kiadásához.

Szönyi István festőművész, a fiatal magyar művészgárda egyik vezető alakja, aki határozott egyéniséggel, mint elismert művész jött már Rómába s annak hatása az ő stílusának további fejlődését is megindította. Bár csak rövidebb ideig tartózkodott Rómában, úgy látszik, ez az ő művészetében is új etappe-ot nyit.

Veidinger György, a budapesti tudományegyetemen végzett klasszika-archaeológus hallgató, „a keleti vallások kultusza Rómában“ problémával foglalkozott és azt doktori disszertációként készítette elő.

Werner Alajos, szombathelyi egyházmegyei áldozópap, a pápai ének- és zeneakadémia I. kurzusát végezte s közreműködött az egyházi zene terén Róma patriarchális bazilikáiban tartott egyházi ünnepeken.

Zambra Szidónia III. éves olasz-francia szakos budapesti bölcsészettanhallgató az egyetemen olasz és francia tanulmányokat folytatott, elkészítette francia (Bourget és hatása az olasz irodalomban) és olasz (Vita ed opere di Vittoria Colonna) szakdolgozatait. Azonkívül az intézeti tagok számára heti 6 órában olasz nyelvi tanfolyamot tartott.

Egyéb ösztöndíjasok.

Bogyay Attila latin-görög-olasz szakos szakvizsgás tanárjelölt, az Orsz. Bibl. Központ önkéntes gyakornoka, Budapest székesfőváros ösztöndíjasa volt. A római egyetemen olasz nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott, modern irodalmi problémákkal foglalkozott és ilyen témájú disszertációjához anyagot gyűjtött.

Dr. Kmety István fővárosi felső kereskedelmi iskolai tanár, Budapest székesfőváros ösztöndíjasa; az olasz kereskedelmi szakoktatást tanulmányozta.

V. FRANCIAORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Állami ösztöndíjasok.

Bán Imre középiskolai szakvizsgás tanárjelölt, a báró Eötvös József-kollégium tagja, mind a két féléven keresztül a magyar kormány ösztöndíjával tanult Párizsban. Mint a Sorbonne immatrikulált hallgatója, szaktanulmányának megfelelő francia irodalmi és filozófiai előadásokat hallgatott az egyetemen. Munkásságának súlypontja arra a szaktanulmányi kutató munkára esett, melyet a Bibliothèque Nationaleban végzett, „Le Platonisme et la Pléiade“ című doktori értekezésének előkészítésére. E munkájában különösen Marsilius Ficinus és a Pléiade irodalmával ismerkedett meg, kutatta annak filozófiai hatását és azokat az irodalmi elveket, melyek a Pléiadeben érvényesülnek. A neoplatonizmus olaszországi kapcsolataival is megismerkedett és ennek szerepét is igyekezett tisztázni a Pléiade költői iskolájában. Foglalkozott a platói eszmék egész történetével is és anyagot gyűjtött a XVII. századi francia platonizmushoz is. Hazatérve az Eötvös-kollégium könyvtárában fogja kiegészíteni dokumentációját és mint gyakorló tanárjelölt pedagógiai vizsgára készül. Nyelvtudását a francia nyelvben való tökéletesítése mellett angol és olasz nyelvtanulással is bővítette. Rendszeres terv szerint látogatta a múzeumokat és a francia művészi emlékeket.

Dr. Bisztray Béla okl. középiskolai tanár, a budapesti egyetemi könyvtár tisztje, az első félévben állami ösztöndíjas volt, a második félévben tanulmányi segélyt élvezett. Kiküldetésének célja az École de Bibliothécaires tanfolyamának elvégzése volt. Az iskola mindhárom tanfolyamsorozatát (Administration, Catalogue et classification, Le livre) hallgatta és az év végén vizsgát is tett. Ennek eredményeképpen megkapta az École de Bibliothécaires diplomáját. Az elméleti oktatást a párizsi nagy könyvtárak igazgatóinak előadásai és a könyvtárak látogatásai egészítették ki. Párizs összes nagy könyvtáraiban végzett könyvtartani tanulmányokat. Az iskola tanfolyamán az iskola igazgatójának felkérésére előadást tartott a magyarországi könyvtárak helyzetéről, könyvtáraink fejlődéséről, szervezetéről, részletesen ismertetve különösebben is a budapesti Egyetemi Könyvtár-

nak és az Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központnak a szervezetét és a budapesti Egyetemi Könyvtár szíveségéből szemléltetően is bemutatta a könyvtár gazdagságát. Könyvtártani tanulmányain kívül két hosszabb cikket írt „A francia könyv és Párizs könyvtárai“ címen a Magyarság számára és egy másikat „A modern könyvtárosképzés és a párizsi École de Bibliothécaires“ címen a Magyar Könyvszemle számára. Francia nyelvtudásának tökéletesítésére résztvett az Alliance Française esti francia tanfolyamain (heti 10—12 óra), az iroda francia és angol tanfolyamain (heti 8 óra). A húsvéti szünet alatt 10 napos utazást tett Angliában s megtekintette Londont, nagyobb könyvtárait és könyvtári intézményét is. Itthon az Egyetemi Könyvtárban mint könyvtártiszt folytatja működését.

Dr. Blaskó Róbert orvos, a pécsi egyetem belgyógyászati klinikájának fizetéstelen tanársegéde, díjas gyakornoka (prof. Ángyán), az előző évben is párizsi ösztöndíjas volt. E tanévben két féléven keresztül élvezte az ösztöndíjat. Kitűzött céljának megfelelően a tüdőgümőkór diagnosztikájának és gyógytanának tanulmányozásával foglalkozott. Dolgozott a Hôpital Beaujonban Debré professzor osztályán, Goiffon doktor laboratóriumában és a Dispensaire franco-britanniqueban. Elméleti és gyakorlati tanulmányokat végzett Léon Bernard és Sergent klinikáján, hallgatta továbbá Henri Bernard és Lutembacher előadásait a Faculté de médecineben. A francia orvosi irodalomban a tuberkulózis körében végzett munkássága révén a Section d'Études scientifiques de l'Oeuvre de la Tuberculose levelezőtagjai sorába választotta. A tanév folyamán megjelent közlései: La capacité vitale réflexe chez les tuberculeux pulmonaires (Debré professzorral és Goiffon doktorral kollaborációban a Comptes Rendus des Séances de la Société de Biologieben). Les selles d'apparence normale des tuberculeux pulmonaires (dr. Goiffonnal kollaborációban az Archives des Maladies de l'Appareil Digestif et des Maladies de la Nutritionban). Vizsgálati eredményeinek további irodalmi feldolgozása folyamatban van. Mint az elmúlt évben, ez alkalommal is ellátta az ösztöndíjasok orvosi kezelését és az év elején a férfi ösztöndíjasoknak külön előadást is tartott a szellemi élet higiénijáról. Francia nyelvtudását a rendelkezésére álló szabad idejében igyekezett kiegészíteni. Itthon előbbi állásába tért vissza.

Bodolay Erzsébet magyar-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, az elmúlt évben is és e tanévben két féléven keresztül francia ösztöndíjas volt. E tanévben is Madame Leprince de Beaumont című doktori értekezésén dolgozott. A XVIII. századbeli francia pedagógiai írónőnek kiadott munkáit és kéziratot levelezését nézte át a Bibliothèque Nationaleben, a Bibliothèque de l'Arsenalban, a Musée Pédagogiqueben és a Bibliothèque Sainte Genevièveben. Munkásságát Baldensperger, Hazard és Mornet professzorok vezették. Fő tézisének kiegészítő tétele A magyarországi gyermekirodalom a XVIII. században. Ehhez párizsi tanulmányait megelőzően a nyári vakációban itthon gyűjtött anyagot.

Fincziczky István magyar-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, az Eötvös-kollégium tagja, az I. félévben a francia kormány ösztöndíját élvezte, a II. félévben a magyar kormány ösztöndíjasa volt. Kitűzött céljának megfelelően, általános nyelvészeti tanulmányokkal foglalkozott. Mint a Sorbonne és a Collège de France hallgatója, különösen A. Meillet, O. Bloch, A. Thomas és M. Huguet professzorok nyelvészeti előadásait hallgatta. Irodalmi ismereteit Bédier és Mornet professzorok előadásain egészítette ki. Gustave Cohen professzor vezetése alatt ó-francia nyelvészeti tanulmányokat végzett. Hallgatta F. Brunot professzor előadásait a francia nyelv történetéről. Francia nyelvtudásának gyarapítása céljából különböző főiskolákon állandóan hallgatott népszerűbb, nem szaktudományába vágó előadásokat is, és igyekezett megismerkedni a francia népnyelvvél. Angolul is tanult. A húsvéti szünetben 10 napos utazást tett Angliába. Hazatérve gyakorló tanárjelölt lett.

Ifj. Fuchs Emil zeneszerző, a Zeneművészeti Főiskola végzett növendéke, előzőleg három éven át a bécsi Collegium Hungaricumnak volt ösztöndíjasa. E tanévben a második félévben élvezett párizsi ösztöndíjat. Kitűzött programjának megfelelően a francia zeneszerzőkkel és a francia új zenei irányzatokkal óhajtott megismerkedni. Bemutatta kompozícióit a Revue Musicale körében M. Prunieresmenek, és Vincent d'Indynél a Scola Cantorum igazgatójának. A Sorbonneon hallgatta Pirro professzor zenetörténelmi előadásait, szemináriumában pedig bemutatta szerzeményeit is. Több hónapon keresztül a párizsi magyar énekkart is vezette. Az iroda összejövetelén meghívott professzorok előtt bemutatta a magyar zene nagy reprezentánsainak munkáit.

Gál János festőművész, a Képzőművészeti Főiskola végzett növendéke. Mindkét félévben keresztül élvezte az ösztöndíjat. Párizsi festészeti tanulmányait az Academie Colarossin kezdte meg, majd az Academieből a La Grande Chaumièreen folytatta. Főképen mozgástanulmányokat végzett és igyekezett leegyszerűsíteni néhány vonásra a modern ábrázolást. Akadémiai tanulmányain kívül a tavasztól kezdve tájképeket is festett. E technikai tanulmányok mellett igyekezett elmélyíteni művészettörténelmi ismereteit. Előzetesen megállapított program szerint járta a múzeumokat. St. Germain en Layeben a történelem előtti kor csontra és kőre vésett rajzait tanulmányozta, a Louvrebán a kaldeai, asszír és egyiptomi művészetet, majd a görög-római szoboranyagot és külön is a kerámiai gyűjteményt. A Louvre képanyagából különös gonddal foglalkozott az olasz és francia festményekkel, a renaissance, a flamand, spanyol, német és angol iskolák nagy mestereinek munkáival. A clunyi, versaillesi múzeumokban, a Petit Palaisben a Gustave Moreau-, Henner- és Rodin-múzeumokban folytatott tanulmányokat és az Arts décoratifs gyűjteményes kiállításait és az időszaki kiállításokat látogatta. Ezekről a látogatásokról részletes jegyzetet, sok skiccet és több másolatot készített. A Luxembourg-múzeumban és a Jeu de Paume kiállításain a modern francia művészet törekvéseit tanulmányozta és itt, valamint a magángyűjte-

mények anyagának a megtekintésével az ultramodern francia művészi törekvésekkel is megismerkedett. Emlékezve arra, hogy a magyar népművészet is számos emlékét őrzi keleti eredetének, külön tanulmányokat szentelt a Musée Guimet hatalmas ázsiai anyagának alapos áttekintésére. Az időszakos kiállítások közül különösen a Salon d'Automne, a Salon des Tuileries, és a Courbet gyűjteményes kiállítás foglalkoztatta hosszabb időn keresztül.

Dr. Grosschmid Sándor, mint budapesti kir. törvényszéki jegyző és a budapesti kir. ítélőtábla tanácsjegyzője, az előző tanévben tanulmányi segéllyel indult ki Párizsba; mind a két féleven keresztül magyar ösztöndíjas volt. Kutatásainak célja a nemzetközi magánjog vezérelveivel való megismerkedés volt, különös tekintettel egyfelől a „hazai tiltó törvény“ fogalmára, másrészt a szerződő felek magán-autonómiájára. A Sorbonnehoz tartozó Institut des hautes études Internationalesban mindkét féleven keresztül hallgatta az előadásokat, beiratkozott a bölcsészeti kar előadásaira és a tárgykörébe tartozó külön előadássorozatokot is hallgatta. Így különösen Basdevant professzor előadásait az állandó döntőbírósról és Jèze professzor előadását a nemzetközi pénzügyekről, Alvarez előadását az amerikai nemzetközi jogról, Lepaulle professzor előadását a jogi szótárról és az angol nyelvű országok jogi intézményeiről. Továbbá Mirkin-Guecević és Seruys előadásait. Az Institut des hautes études Internationalesban különösen Lapradelle (Principes généraux du droit international public, Technique du droit international public, Jurisprudence des tribunaux arbitraux mixtes), Niboyet (du droit international privé), Renouvin (L'histoire diplomatique), és Tibal (Problèmes politiques contemporains de l'Europe orientale) előadásait hallgatta, s azoknak látogatásáról bizonyítványt is szerzett. Ugyanezeknél a professoroknál több szemináriumi előadást is tartott. A hűsvéti vakáció idején hosszabb utazást tett Angliában, ahol már az előző tanévben is tanulmányozta a jogi intézményeket. Előző beosztásába tért vissza.

* *Dr. Horusitzky Ferenc* okl. középiskolai tanár, budapesti egyetemi földtani intézeti tanársegéd (Papp Károly professzor mellett). Mindkét féleven keresztül francia ösztöndíjas volt. Párizsi tanulmányainak az volt a kitűzött célja, hogy összehasonlító tanulmányokat végezzen a magyar és francia harmadkori stratigrafiai viszonyokra vonatkozóan, különös tekintettel az oligocénra; ezenkívül palaeografiai tanulmányok és tanulmányainak kiegészítése az alkalmazott geológiában. Mindkét féleven keresztül be volt iratkozva a Sorbonne természettudományi fakultására, állandóan résztvett az összes tárgykörébe tartozó előadásokon és laboratóriumi gyakorlatokon. A második féleben a krétakor és harmadkor határproblémáit vizsgálta. E kutatásainak eredményei az Institut de Géologie appliquée szakfolyóiratában fog megjelenni. Részletesen a helyszínen tett látogatásokkal kutatta a párizsi medence tektonikus alakulásának kérdését is. E vizsgálódásainak eredményeit a Zentralblatt für Geologie fogja közreadni. Laboratóriumi kutatásait a Géologie appliqué et regionale és a

Musée d'Histoire Naturelle laboratóriumaiban végezte, könyvtári kutatásait pedig a Société Géologique de la France könyvtárában. Nagy hasznára voltak azok a geológiai kirándulások, melyeket a laboratóriumi vezetőprofesszorok, L. Bertrand és P. Viennot professzorok irányítása mellett tett a Pirenneusokban. Hazatérve előző évben viselt állását foglalta el.

Ifj. Jambrekovich László jog- és államtudományi doktor az előző években a bécsi Collegium Hungaricumnak, majd a berlini Alexander v. Humboldt-Stiftungnak volt az ösztöndíjasa. Ez évben mindkét félelven keresztül élvezte a párizsi magyar állami ösztöndíjat. Kutatásának otthon kitűzött célja az École Libre des Sciences Politiques előadásainak a hallgatása, továbbá a háborús felelősség kérdéséről szóló francia irodalomnak és a békekötésre és a velük kapcsolatos kérdésekre vonatkozó irodalomnak a megismerése volt. Az École Libre des Sciences Politiques hosszabb tanulmányi programja helyett az Institut des Hautes Études Internationales előadásait választotta és több szakelőadás-sorozatot a Sorbonneon és az Institut Catholiqueban. H. Delacroix professzor filozófiai előadásait hallgatta, De la Brière professzor, az Institut Catholiqueon az emberi jog tanára, G. Gidel, az Institut des Hautes Études Internationales tanára, G. de Lapradelle, a Sorbonne jogi professzorának előadásain és megbeszélésein vett részt. A Tibalnak, a Dotation Carnegie nemzetközi jogi tanárának szemináriumában „Le Traité du Latran“ címen előadást tartott. Az Institut des Hautes Études Internationaleson „La mer territoriale sous les principaux aspects d'histoire concernant la nature juridique de la mer“ címen nyújtotta be dolgozatát. Ennek alapján és a letett vizsgák eredményeképpen az Institut diplomáját is megszerezte.

Dr. K. Katona Lajos, a bölcsészeti tudományok doktora, nemzeti múzeumi önkéntes gyakornok. 1927/28 tanévben is élvezett már két félelven keresztül franciaországi ösztöndíjat, 1928/29-ben is két félelven keresztül volt állami ösztöndíjas. Az előző tanévben az École des Langues Orientales Vivantes főiskolán megkezdett kínai nyelvtanulmányokat folytatta és a különböző szakkönyvtárakban megkezdett kutatásait egészítette ki. Az Écoleban Vissière professzor vezetése alatt kínai szövegeket fordított és magyarázott, Granet professzor vezetése alatt pedig a Kelet történetével és intézményeivel ismerkedett meg. Mindkettőnél vizsgázott is, és ennek eredményeképpen elnyerte az École kínai tanfolyamának harmadik és utolsó évére való felvételt. A Collège de Franceon Pelliot professzor előadásait hallgatta, vezetése alatt mongol szövegeket fordított és magyarázott, „Commentaire des manuscrits de Marco Polo“ c. kollégiuma alatt pedig a középpázsiai nyelv- és művelődéstörténeti kutatások módszertanával és a perzsa és mongol segédtudományok felhasználásával ismerkedett meg. Pelliot professzor előadásait az Institut des Hautes Études Chinoises főiskolán is hallgatta, s ezeken a kínai művészet indiai és szkitha-szibériai eredetű elemeivel is megismerkedett, s gyakorlatban is láthatta Pelliot teljes módszertanát. A következő tanévre is megkapta az állam párizsi ösztöndíját.

Dr. Káló Antal orvosdoktor, a szegedi Ferenc József-tudományegyetem kórbonctani és kórszövettani intézetének első tanársegéde (prof. Jankovich). Mindkét féléven át állami ösztöndíjas volt. Tanulmányidejének első két hónapját az elméleti orvosi intézmények, a higiéniai intézmények, a speciális orvosi szakkönyvtárak és a francia orvosnevelés megismerésére fordította. A szakkönyvtárakban főként a hatalmas folyóiratanyagot tanulmányozta át a máj patológiája szempontjából. Tanulmányidejének másik részét (januártól május végéig) a Pasteur-intézet mikrobiológiai tanfolyama foglalta le. E tanfolyamnak megvolt az a külön eredménye is, hogy személyesen megismerhette szakjának legkiválóbb francia tudósait, és hasznos tudományos összeköttetéseket szerezhetett más irányban is, hiszen a tanfolyam hallgatói között a föld minden nagy országa képviselve volt. Mikrobiológiai tanulmányainak befejeztével kísérleti biológiai tanulmányokra tért át; ezeket az orvosi fakultás rákkutató intézetében végezte, a nyári szünet alatt is folytatva tanulmányait. Dr. Blaskóval együtt látta el az ösztöndíjasok orvosi kezelését. A következő félévet is Párizsban tölti, fizetéses szabadsággal megkezdett kutatásait folytatva.

Köszegi Bella grafikus művész, az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola végzett növendéke. Mindkét féléven keresztül állami ösztöndíjas volt. Kitűzött céljának megfelelően a régi és modern grafikát tanulmányozta elméleti és technikai szempontból; új impressziókat gyűjtött és iparművészeti látókörét szélesítette. Figyelmét különösen a grafika, a modern gyermekkönyvek illusztrálása kötötte le. Ami ebbe vágott: kiállítások, könyvkereskedések, művészi szalonok, művásárok, kiadói bemutatások, semmi se kerülte el figyelmét. Mint a Singer és Wolfner cég kiadásában megjelenő „Én Újságom“ és „Magyar Lányok“ állandó rajzolója, feldolgozott impresszióinak egy részét e két újságban is bemutatta.

Machovich Viktor, szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészeti doktor. 1926/27. tanévben is Párizsban volt állami ösztöndíjas. Ez évben mindkét féléven keresztül élvezte az állami ösztöndíjat. Az Eötvös-Collegium tagja. Szaktanulmányi továbbképző munkáját az ófrancia irodalomban folytatta. Különösen egy XII. századbéli legendával — „La vie de Monseigneur Saint Albain, roi de Hongrie“ — foglalkozott, s megállapította, hogy ennek magyar vonatkozásai a citeauxi ciszterciáknak a magyarországi házakkal való kapcsolatára vezethető vissza. Hogy e szellemi érintkezés történetéhez új adatokat gyűjtsön, a második félévet levéltári kutatásokra fordította. Kutatott a Pontigny levéltárban Auxerreben, a clairvauxi apátság levéltárában Troyesben, a trois fontainsi levéltárban Châlons-sur-Marneban, a citeauxi levéltárban Dijonban és Aceyben az abbáság levéltárában. Hazatérve, mint gyakorló tanárjelölt, középiskolában tanít.

Németh István, szakvizsgás német-francia szakos tanárjelölt, az Eötvös-Collegium tagja, 1926/27-ben a bécsi Collegium Hungaricum-ban volt ösztöndíjas. Folyó tanévben is mindkét féléven keresztül élvezte az állami ösztöndíjat. Szaktanulmányi kutató munkát végzett,

doktori értekezéséhez gyűjtve anyagot. Eckhardt Sándor budapesti és F. Baldensperger sorbonnei professzorainak irányítása mellett az 1870/71-i német-francia háborúnak a francia irodalomra gyakorolt hatását tanulmányozta. Bőséges olvasmányok és megfelelő szakmunkák alapján megállapította e hatás jellegét, mibenlétét és összegyűjtötte főbb megnyilatkozásait: a francia irodalomtörténetírás számára is hasznos munkát végezve. Mint a Sorbonne immatrikulált hallgatója főként modern francia irodalommal (Le Breton, Mornet, Baldensperger, Ascoli, Hazard, stb. professzoroknál) foglalkozott és a francia és angol tanfolyamokon igen nagy eredménnyel bővítette nyelvismereteit. Tervszerűen látogatta a múzeumokat, Párizs és a francia vidék művelődéstörténeti emlékeit. A husvéti vakáció idején nyolc napot Angliában töltött, ötöt pedig Belgiumban és Hollandiában. Ezidőszerint gyakorló tanárjelölt.

Dr. Oberschall Magda, művészettörténet szakos bölcsészettudós, iparművészeti múzeumi gyakornok. A tanév második felére kapott ösztöndíjat, de az első félévet is Párizsban töltötte. Kitűzött céljának megfelelően, elsősorban Párizs közgyűjteményeinek művészi anyagával igyekezett megismerkedni. Tervszerű tanulmányokat végzett a Louvreban, a Musée du Luxembourgban, a versaillesi St. Germain en layei, a clunyi Gustave Moreau, Henner és Rodin múzeumokban. A múzeum látogatásokon és múzeumőri speciális tanulmányokon kívül beiratkozott az École du Louvre tanfolyamára is, ahol egy féléven keresztül archeológiai, szobrászat- és festészettörténeti előadásokat hallgatott. Tanulmányi féléveinek befejeztével 1929 márciusában hathetes tartózkodásra utazott Angliába, ahol a nagy londoni és vidéki közgyűjteményeket tekintette meg. Művészi tanulmányain kívül nagy érdeklődést tanúsított a modern francia irodalom iránt is és nagy szorgalommal tökéletesítette magát a francia nyelvben. Hazatérve, az Iparművészeti Múzeumban foglalta el önkéntes gyakornoki helyét.

Párdányi Miklós jogszigorló. Az 1927/28. tanévben is párizsi ösztöndíjas volt, 1928/29-ben is mindkét féléven keresztül állami ösztöndíjat élvezett. Mint az előző évben, most is két irányban dolgozott: egyrészt az École libre des Sciences Politiques „Section générale“ ágát végezte el, másrészt a nemzetiségi problémára vonatkozó kutatásait folytatta. Az École libre des Sciences Politiqueson a következő főkérdéseket hallgatta: Barthélemy: Franciaország országgyűlési és törvényhozási történelme; Matter: Az európai államok alkotmányának története; Schefer: A diplomácia története 1848-tól napjainkig. Valamennyiből szóbeli és írásbeli vizsgálatot tett. Matter professzor előadásával kapcsolatban külön expozét is tartott. Szabadon választotta a következő előadásokat: Bourgeois: A diplomácia története 1808-tól 1848-ig; Dupuis: Az emberi jogok elmélete. A nemzetközi konfliktusok; Ecofier: A főbb európai államok és a latin Amerika belpolitikájának története; Gidel: Nemzetközi jog; Inon: A mai Európa. Valamennyiből szóbeli vizsgálatot tett. Ezek és az előbb említett vizsgák eredményeképpen elnyerte a főiskola Section généralejének a diplomáját.

Munkájának másik részét a nemzetiségi kérdésre vonatkozó kutatásokra szentelte. Befejezte doktori értekezését, melyet a budapesti egyetemen nyújtott be, a politikai tudományok doktora fokozat elnyerése céljából. E doktori értekezésével a sub auspiciis Gubernatoris címre is pályázik. Könyvtári kutatásának továbbfolytatása céljából a nyári vakáció egyrészét szintén Párizsban töltötte.

Szabó Aladár, magyar-francia szakos, alapvizsgás tanárjelölt, a pécsi Erzsébet-Tudományegyetem hallgatója. Mint középiskolai tanárjelölt kitűzött céljának megfelelően, elsősorban a francia nyelv minél tökéletesebb elsajátítására törekedett. Ebből a célból rendszeren látogatta a Sorbonnehoz tartozó École de Préparation des Professeurs de Français à l'Étranger főiskola tanárképző előadásait. E munkáján kívül mint a Sorbonne immatrikulált hallgatója, hallgatta mindazokat az előadásokat, melyek francia szakvizsgája szempontjából szükségesek, így Mornet, Baldensperger, Des Granges, Ascoli, Reynier, Thomas és Hazard professzorok előadásait a modern francia irodalomról és Cohen professzor és Thomas professzor előadásait az ó-francia irodalomról. Könyvtári kutatásai elsősorban magyar szakdolgozatának elkészítését célozták. A modern francia líra hatását keresve, irodalmunkban elsősorban ennek a lírának mibenlétét és lélektani alapjait kellett megismernie. Kiküldő professzorának, dr. Birkás Géza egyetemi tanárnak a kívánságára, az Institut de Phonétique-n is hallgatott gyakorlati és kísérleti fonetikai előadásokat. A húsvéti szünet alatt 14 napot töltött Angliában, Belgiumban és Hollandiában. Hazatérve, egyetemi tanulmányait folytatja.

Dr. Szilágyi Mihály Zoltán, a közgazdasági tudományok doktora, Pest vármegye tb. aljegyzője. Kitűzött céljának megfelelően, a konjunktúra-kutatás gyakorlatát tanulmányozta, külkereskedelempolitikai és adópolitikai tanulmányokkal foglalkozott és a francia gazdasági eszméket tanulmányozta a francia közgazdasági irodalomban. A Sorbonne jogi karán és az Institut des Hautes Etudes Internationales tanfolyamán Alligs, Jéze, Seruis, Renouvin és Tibal professzorok közgazdaság- és pénzügytani előadásait hallgatta és az előadott tárgyakkal kapcsolatban a jogi szakkönyvtárakban végzett kutatásokat. Tibal professzor szemináriumában maga is tartott egy exposét La Hongrie économique après la guerre címen. Áttekintette a francia közgazdasági tudomány nagyobb munkáit is, a francia tudományos felfogást, összehasonlítva a már előbb megismert német és amerikai rendszerrel. Mint az előző tanévben, az idén is mindkét féléven keresztül az Iroda titkári teendőit is ellátta. Hazatérve, a m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyert kinevezést.

Urbanek János, okl. gépészmérnök, a műegyetemen kiegészítő ösztöndíjas tanársegéd. Az előző évben is állami ösztöndíjas volt Párizsban. 1928/29-ben is mindkét félévben élvezte az állami ösztöndíjat. E tanévben az elmúlt évben megkezdett kísérletét folytatta, „a fénydiffúzió üvegben, különös tekintettel annak ipari megmunkálására“ tárgykörből. Ezeket a kísérleteit az Institut d'Optique laboratóriumában Fábry professzor vezetésével a saját maga által megszer-

kesztett gépek segítségével végezte. Kísérleteinek anyagát és a hozzáfűződő elméleti számítások eredményeit doktori értekezéséppen fogja benyújtani, hogy a párizsi egyetemen a Doctorat de l'Université fokozatot elnyerje. E munkásságán kívül számon tartotta a fizikai technika általánosabb problémáinak legújabb eredményeit is, látogatta a tudományos kiállításokat és szakkönyvtárakban is dolgozott. Résztvett a Société de Physique előadásain és itt különösen Parodinak Franciaország elektrifikálásáról tartott előadásait hallgatta.

Dr. Várkonyi Hildebrand, egyetemi megbízott könyvtárigazgató, a pécsi Erzsébet-Tudományegyetem címzetes rendkívüli tanára. Az előző tanév második felében szintén állami ösztöndíjas volt Párizsban. 1928/29 első felében állami ösztöndíjat, a második félévben tanulmányi segílyt élvezett. Párizsi tanulmányútjának első felét (1928 január 1—június 30.) a francia neveléstudomány és lélektan legújabb irányainak a megismerésére használta fel. Szaktudományának nagy francia képviselőivel megismerkedve, a szakintézetekben és szakkönyvtárakban dolgozva, részletes tájékozódást nyert a francia közoktatásügy jelen tervezetéről és azokról az eszmékről, melyek a francia neveléstudományt és lélektant foglalkoztatják. Tanulmányozta az „École unique“ eszméjét és szervezetét, a methodikai kérdésekkel foglalkozó reformtörekvéseket és az Új Iskola „École nouvelle“ mozgalmát. E kutatásairól a Magyar Paedagógia 1928-i évfolyamában számolt be. A francia lélektanban az experimentális irány foglalkoztatta különösebben. Ennek két főképviselőjét H. Piéron és Pierre Janet professzorokat, a Collège de France tanárait, hallgatta is. H. Piéron meghívására annak folyóiratában az Année Psychologiqueban ismertető cikket is fog közölni a magyar lélektan jelenlegi állásáról. Második tanulmányi félévét a pályaválasztás és a szelekció kérdésének tudományos vizsgálatára alapított Orientation Professionnelle főiskola szervezetének, berendezésének és működésének tanulmányozása foglalta le. A H. Piéron professzor igazgatása alatt álló intézet bevezette a fiziológiába, anthropometria és kísérleti lélektan módszereibe, az iskolás gyermekek lélektanának vizsgálatába, az egyes életpályák ismeretébe, a pathológiába, az ifjúkor lélektanába és a szociológiába is. Az előadások anyagának kritikai vizsgálata és a kérdéssel foglalkozó angol és amerikai, németországi és svájci szakirodalom alapján egy Magyarországon esetleg felállítható nagy hiányt pótló hasonló intézménynek is igyekezett megrajzolni a körvonalait. A francia tudományos mozgalmaknak a helyszínen való tanulmányozása más téren is felkeltette benne a hazai pedagógia tudományos felfrissítésének és átreformálásának gondolatát. Különösen megragadta az a francia törekvés, hogy a pedagógiát lélektani tartalommal töltve meg, a nevelők minél alaposabb lélektani kiképzést kaphassanak. Hazatérve, egyelőre előbbi állását foglalta el.

Végh János, magyar-francia szakvizsgás tanárjelölt, az Eötvös-Collégium tagja, az egész tanévben állami ösztöndíjjal tartózkodott Párizsban. Kiegészítő szaktudományi kutatásait az összehasonlító irodalomtörténet terén folytatta. Miután megfelelő szak-

munkákból általánosságban megismerkedett az irodalomban szereplő népies típusokkal és a kutatás methodikájával, igyekezett a franciaországi „déli típus” (Le type méridional) főbb irodalmi képviselőivel megismerkedni. E célból ilyen szempontok mellett a középkortól kezdve, áttekintette a francia irodalmat és a XIX. század végéig megrajzolta a kialakuló típus főbb körvonalait és felsorolta annak jelentősebb képviselőit. Ezekben a kutatásain kívül különösen a francia összehasonlító irodalomtörténetírás problémáiba és módszertanába igyekezett beledolgozni magát. Hazatérve, mint gyakorló tanárjelölt, középiskolában tanít.

Egyéb ösztöndíjasok.

Gyalóky Sándor III. éves joghallgató Kecskemét város ösztöndíjával volt Párizsban, ahol a jogi karon (Faculté de Droit) Perreau, Truchy, Wahl, Perceron, Deschamps, Allix és Lescura professzorok közgazdasági és kereskedelmi tárgyú előadásait hallgatta. Ezekkel kapcsolatban harmadik alapvizsgájára készült, miután egyidejűleg a kecskeméti Egyetemes Jogakadémiára is beiratkozott.

Krausz Károly, a Sorbonne negyedéves filozófia szakos hallgatója, Győr sz. kir. város ösztöndíjával töltötte Párizsban az egész tanévet. A Sorbonneon 1926 óta folytatott tanulmányai alapján már előzetesen letette a licence és lettres két vizsgáját (1928 március és júniusban) s így az 1928/29. tanévben folytatva eddigi tanulmányait, elnyerte a licencié és lettres fokozatot (1929 július). A Sorbonneon végzett munkásságával egyidejűleg dolgozott Piéron professzor vezetése alatt az Institut de Psychologieban és elnyerte ennek oklevelét. Mint rendkívüli hallgató, járt az Institut d'orientation professionnelle s a Collège de France előadásaira; rendszeresen dolgozott a boulogne-sur-seinei Institut de Pédologieban Wallon professzor vezetése alatt. A tanév folyamán két dolgozatot írt Delacroix, egyet Wallon, egyet pedig François professzor szemináriumában.

Tóth István, jog- és államtudományi doktor, budapesti közjegyző jelölt, Fejér megye ösztöndíját élvezte mindkét félévben. Beiratkozott a Sorbonne jogi fakultására és ott főképen nemzetközi pénzügytannal (Jèze) nemzetközi joggal (Alvarez és Guecevič nemzetközi magánjoggal (Niboyet) diplomácia történettel (Renouvin) közgazdaságtörténettel (Serruys) és keleteurópa politikai problémáival (Tibal) foglalkozott. Részt vett mint beiratkozott hallgató a Hautes Études Internationales előadássorozatán. Évközben előadást is tartott Tibal professzor szemináriumában „L'évolution du Commerce extérieur de la Hongrie, depuis 1921” címen. Az előírt szóbeli és írásbeli vizsgák letétele után az Institut diplomáját is elnyerte.

A francia kormány ösztöndíjasai.

Bary Ilona, magyar-francia szakos alapvizsgás tanárjelölt, a debreceni Tisza István-egyetemről mindkét féléven keresztül a francia kormánynak volt az ösztöndíjasa. Mint szakvizsgára készülő tanár-

jelölt elsősorban a francia nyelv tökéletesebb elsajátítására és irodalmi ismereteinek kiegészítésére törekedett, s ezért mindkét félében keresztül állandóan hallgatta a Sorbonne idevágó előadásait. Így különösen Baldensperger Le Breton Mornet irodalomtörténetét, Thomas és Brunot nyelvészeti előadásait. Ezenkívül szakdolgozatának, *La vie et l'oeuvre de M. Edouard Sayous* című monografiájának elkészítésével foglalkozott. Felkutatta Sayous magyar érdeklődésének eredetét, első útjainak körülményeit, magyar összeköttetéseit és összegyűjtötte mindazokat a cikkeket és tanulmányokat, melyeket Sayous nagy munkáján kívül Magyarországnak szentelt Szabad idejében igyekezett a modern irodalommal és Franciaország művészeti emlékeivel megismerkedni. Hazatérve, egyetemi tanulmányait folytatja.

Bodolay Ilona, a Pázmány Péter-tudományegyetem magyar-francia szakos alapvizsgás tanárjelöltje. Francia nyelvi és irodalmi ismereteinek kiegészítése céljából, mint a Sorbonneon immatrikulált hallgató, francia irodalomtörténeti és nyelvészeti előadásokat hallgatott. Beiratkozott az École de Préparation des professeurs de français à l'Étranger tanfolyamára is és itt különösen a francia szövegmagyarázat módszerével ismerkedett meg. Anyagot gyűjtött szakvizsgái dolgozatához is. Ennek címe: „La sensibilité de Rousseau dans les Confessions et dans la correspondance avec les femmes“. Részletesen foglalkozott a Rousseau egyéniségéről szóló irodalommal és megtekintette mindazokat az emlékeket, melyeket Rousseauról Franciaország őriz. Hazatérve, egyetemi tanulmányait folytatja.

Komin Éva, a Pázmány Péter-tudományegyetem német-francia szakos alapvizsgás tanárjelöltje. A második félévben volt a francia kormány ösztöndíjasa. A Sorbonneon és a Collège de Franceon hallgatott francia irodalomtörténeti előadásokat, Bédier professzort és Jeanroy professzort a középkori irodalomról, Chamard és Strowski professzorokat a XVI. és XVII. századról, továbbá Huguét, Brunot és Cohen professzorok nyelvészeti előadásait. Ezenkívül szakdolgozatának elkészítésével foglalkozott, különböző nagy francia könyvtárakban. Előbb a XIV. század francia lyrai költészetének olasz hatását kereste, majd, miután ebben a tárgykörben negatív eredményre jutott, Dante romantikus francia fordítóival igyekezett megismerkedni és a fordítások természetét vizsgálta. Szakdolgozati kutatásaiban a francia professzorok közül Bédier és Hazard professzorok vezetése alatt dolgozott. A következő évre is megkapta a francia kormány ösztöndíját.

Kousz Nándor, német-francia szakvizsgás tanárjelölt, az Eötvös-Collégium tagja. 1926/27. évben is élvezte a francia kormány ösztöndíját. Ez évben is mindkét félévben a francia kormánynak volt az ösztöndíjasa. A francia nyelv alapos ismeretével teljes idejét doktori értekezésének elkészítésére és a könyvtári kutatásokra fordította. Értekezésének címe: *Le Voyageur romantique*. Értekezésében megrajzolja a romantikus utazó típusát, szemléletének az előző századok utazóival szemben mutatott különbségét, az útiélmények természetét és az útleírásnak mint műfajnak kialakulását. Az e kérdéssel kapcsola-

tos szakirodalom áttekintésén kívül főképen a háborúelőtti francia irodalommal foglalkozott: így különösen Rivière, Alain-Fournier, Claudel műveivel. Húsvétkor hosszabb utazást tett Délfranciaországban, hol különösen a Côte d'Azur és Avignon környékét tekintette meg. Az ösztöndíjasok számára két exposé-t tartott, Stendhalról és a Déracinés (Barrès) problémájáról. A Sorbonneon különösen Baldensperger, a Collège de Franceon pedig Hazard professzor vezetése alatt dolgozott. Hazatérve, mint gyakorlótanárjelölt tanul.

Rékai Margit, német-francia szakos, alapvizsgás tanárjelölt. Mint a Sorbonne immatrikulált hallgatója, ott és a Collège de Franceon főképen a szakvizsgái anyagra és szakdolgozatára vonatkozó előadásokat hallgatta. (Bédier, Chamard, Garnier, Huguet, Baldensperger, Hazard.) Ezenkívül a francia népdalról kezdett szakdolgozatán munkálkodott. A szükséges előtanulmányok végeztével az összehasonlító folklóre és összehasonlító irodalomtörténet módszereivel igyekezett tárgyat feldolgozni. A Foyer International des Étudiantesben lakott és ennek leányklubjában több előadást tartott, többek között a magyar népművészetről is. Bejárta Párizs közelebbi és távolabbi környékét és megtekintette Franciaország nevezetesebb műemlékeit. Húsvétkor három hetes utazást tett Hollandiába. Hazatérve, egyetemi tanulmányait folytatja.

Zilzer Gyula, festőművész, mindkét félévben élvezte a francia kormány ösztöndíját. A Bibliothèque Nationaleben a francia és külföldi illusztrátorokat tanulmányozta és igyekezett a réz- és kőmetszetek legújabb technikai módszereivel is megismerkedni. A Trocadero összehasonlító szobrászati és építészeti gyűjteményeiben a XI—XIII. századi vallásos freskókkal foglalkozott különösebben. Hasonló célból tanulmányokat végzett Chartresben, Rouenben és Vezelayben. Számos másolatot és több freskó-vázlatot készített. E mellett az egész éven keresztül folytatta festészeti tevékenységét. A tanév végén 40 képét kiállította Linton szalonjában.

VI. GENFI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Dr. Ajtay Gábor államtudományi doktor, m. kir. állampénztári tiszt, az egész tanévet Genfben töltötte. Nemzetközi jogi ismereteinek kimélyítése céljából hallgatta Borel professzor előadásait s dolgozott a Nemzetek Szövetsége s a genfi egyetem könyvtárában. Kutatásainak eredményeit „A nemzetközi jog jellege, bázisa és kodifikációja“ című tanulmányában közli. G. Werner professzor vezetése alatt Svájc alkotmányos és közigazgatási berendezését tanulmányozta s erről „Svájci demokrácia“ címmel 22 cikket közölt a Magyar Közigazgatás 1929. évfolyamában. A tanév végén a Ligue Internationale des Royalistes, majd az Union Internationale des Étudiants felkérésére „Royaume ou République“, illetve „La question minoritaire et le droit international“ címmel két előadást tartott.

Pataky László református teológus az egész tanéven át Genfben volt. Az egyetem teológiai fakultásán hallgatta Choisy, Breitenstein, Lemaître, Gampert, Gaillard és Keller professzorok előadásait, dolgozott az egyháztörténeti szemináriumokban, az erkölcs-tan tárgyakból pedig levizsgázott. Főstudiuma a rendszeres teológia volt, amelynek terén doktori disszertációjához a különböző dogmatikai irányok kritikai tanulmányozásával foglalkozott. Foglalkozott ezenkívül a kálvini teológia főbb vonásaival a kálvinista világnézet és életfelfogás szempontjából s ebbeli eredményeit „Isten szuverénitása a református gondolkodásban“ című értekezésében foglalta össze, amelyet lelkész-képesítővizsgálati szakdolgozatként fog benyújtani a pápai református teológián. A svájci és a magyar protestantizmus kapcsolatára vonatkozólag „Ostervald hatása a magyar református teológiára“ címmel írt egy kisebb tanulmányt. Résztvett az egyetemi ifjúsági mozgalmakban is.

Zemplén Piroska harmadéves német-francia szakos bölesészettan-hallgató Budapestről francia és német nyelvi és irodalmi tanulmányok céljából töltötte Genfben a tanévet. Mint rendes hallgató, járt Thibaudet, Muret, François, Bally, Ziegler, Thudicum, Bohnenblust s más professzorok előadásaira és gyakorlataira. Utóbbiakon két német és három francia felolvasást tartott. Résztvett a középfelnémet fordítási gyakorlatokon és fonetikai, stilisztikai s verstani gyakorlatokon is. Emellett előkészítette szakdolgozatát, amely Clément Marot zsoltárai metrikájának eredetét tárgyalja.

VII. ANGOLORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Komjáti W. Gyula grafikusművész Budapestről az egész évet Londonban töltötte, ezúttal másodízben. A Royal College of Artsban dolgozott ez alkalommal is, Osborne professzor R. E. R. A. osztályában. Munkáit a British Museum és a Victoria and Albert Museum állította ki. A *The Free Critic* c. művészeti folyóirat négy művét közölte Kinton Parkes angol író cikke kapcsán (1928, aug.). E cikket tizenegy reprodukció kíséretében publikálta a Magyar Művészet is (1928, 8. sz.). Az *Élet* folyóiratban Dóczy Gejza írt cikket angolországi működéséről (1929, jan.).

Dr. Nékám Sándor sub auspiciis Gubernatoris jogi doktor másodízben töltötte Angliában a tanévet. Folytatta 1927/28-ban megkezdett tanulmányait a London School of Economics-intézetben, ahol kereskedelmi jogi doktorátusára készült Gutteridge professzor vezetése alatt. Értekezésében („A comparative study of the legal status of trading associations“) azt vizsgálta, milyen mértékben bocsátatnak a különböző törvényhozásokban a külföldi természetes személyek részére biztosított jogok élvezetére a külföldi kereskedelmi társaságok, és pedig: egyrészt, hogy tevékenységüket mennyiben korlátozzák pozitív előírások, másrészt, hogy honossági államukban szerzett stá-

tusuk mennyiben határozza meg jogképességüket. Emellett állandóan látogatta prof. Westernmark összes szociológiai előadásait és szemináriumát, amelyben hosszabb előadást is tartott Pareto rendszeréről. A londoni egyetem, hogy értekezésének amerikai vonatkozásait is kidolgozhassa, 1929 májusában Rockefeller-ösztöndíjat eszközölt ki számára s így az 1929/30. tanévben Amerikában, a Harvard-egyetemen folytatja tanulmányait.

Polgár Andor, latin-német-angol szakos III. éves bölcsészettan-hallgató Budapestről az egész tanévben ösztöndíjas volt. Latin, német és angol irodalmi előadásokat hallgatott a Kings Collegeban s angol fonetikát az University Collegeban Firth professzor vezetése alatt. Egyetemi tanulmányai mellett Firth professzorral dolgozott egy Hungarian Reader megszerkesztésén, kísérleti és forrásmunkát végezve, a magyar nyelvnek a dr. Jones által felállított fonetikai rendszerbe való beillesztésére. Angol, latin és német tárgyú essayket írt Reed, Atkins, Firth, Holworth és Handford professzorokhoz s az év végén vizsgát tett angol nyelvből, fonetikából és irodalomtörténetből.

Sárkány Aranka angol-francia szakos harmadéves bölcsészettan-hallgató Budapestről, az egész tanévet Londonban töltötte, ezúttal másodízben. Folytatólagosan beiratkozott a londoni egyetem Kings Collegébe, ahol Reed professzor vezetése alatt angol irodalomtörténettel foglalkozott. Főmunkája azonban disszertációja megírása volt, amely a XVII. századi angol-magyar szellemi kapcsolatokat tárgyalja. Anyagát a British Museum könyvtárában gyűjtötte össze. A Kings Collegebeli Womens International Friendship Union elnökévé választotta. A London International Assembly tagja, a Londoni Magyar Diákegyesületnek elnöke volt. A tanév folyamán előadást tartott a Kings Collegeben a League of Nations Society ülésén a kisebbségi kérdésről, a Womens International Friendship Unionban és a worthingi Young Womens Christian Associationban a világbéke és a nemzetközi bíróság eszméjéről, végül a londoni Follington School League of Nation Society ülésén Magyarországról általában. Résztvett azonkívül a Student Christian Movement négyévenként tartott kongresszusán Liverpoolban, a Kings College brit delegátusai sorában.

Dr. Schmidt Lajos orvosdoktor, a debreceni I. sebészeti klinika tanársegéde (Hüttl Tivadar professzor mellett), a tanév második felét töltötte Londonban a rák gyógyításának tanulmányozására. 1929 március 1-től szept. 10-ig Angliában tartózkodott, általános tájékozódás után a rák rádiumterápiájával, illetve rádiumsebészettel foglalkozva. Főleg a Fulnam Roadi Cancer Hospital, a St. Bartholomaeus Hospital, a Westminster Hospital, a London Hospital, a Middlesex Hospital és a Northwoodi Mont Vernon Hospitalban dolgozott, elvégezvén közben a Westminster Hospital rádiumkursusát is. Elméleti ismereteit a Royal Society of Medicine és a Royal College of Surgeons könyvtáraiban gazdagította. A rák chemoterápiáját a bristolói Royal Infirmaryban tanulmányozta A. T. Todd vezetése alatt. A kísérleti rádiumkutatás problémáit és metódikáját a St. Bartholomaeus Hospi-

tal laboratóriumi osztályán és a cambridgei Strangeway laboratóriumokban tanulmányozta. Megismerkedett a rák pusztításának csökkentésére irányuló közegészségügyi és társadalmi munka módszereivel a British Empire Cancer Committeeban és betekintést nyert az angol orvos- és főleg sebész-speciálistaképzésbe. Hazautazása alkalmával két hetet töltött a brüsszeli Institut du Radiumban (dr. Sluys) és a Brughman Hospitalban (prof. R. Danis, Neuman, Murdock) és két hetet Párizsban, az Institut du Radiumban (prof. Cl. Regaud és A. Lacassagne).

Schweng Lóránd okl. közgazda (műegyetemen végzett) Budapestről, az egész tanévet Londonban töltötte, egyrészt folytatva közgazdasági elméleti képzését, másrészt tanulmányozva az angol közgazdasági és szociális adminisztráció szervezetét és gyakorlati működését. Ezért beiratkozott a London School of Economicsra s ennek szociálpolitikai tanfolyamát két év helyett egy év alatt elvégezte. Hallgatta Bowley, Rhodes, Allin, C. M. Lloyd professzorok előadásait s a két utóbbi szemináriumában dolgozott. Összesen 8 kisebb dolgozatot írt szociális és gazdaságpolitikai kérdésekről, és egy hosszabbat Safeguarding, its theory and practice címen. Számos tanulmányi látogatáson vett részt, amelyek folyamán több műhelyt, gyárat, ipariskolát, settlementet s a szociális intézmények egész sorát látta.

Dr. Thurzó Jenő orvosdoktor, a debreceni ideg- és elmegyógyászati klinika tanársegéde, a tanév második felét töltötte Londonban. Ez idő alatt egyrészt klinikai tanulmányokat végzett a londoni National Hospital for Nervous Diseases (Queen Square) Medical School-kórházban, Kinnier Wilson, Gordon Holmes, Adie és Buzzard professzorok mellett s a London West Hospitalban, ahol az ideggyógyászat határterületein s a szemészettel, orr-, torok- és gégegyógyászattal való összefüggési területein folytatott tanulmányokat, azonkívül a Napother professzor vezetése alatt álló Mondsley Hospitalban s a Bethlens Hospitalban dolgozott. Másrészt laboratóriumi kutatómunkát fejtett ki. A National Hospital for Nervous Diseases neuropathológiai laboratóriumában Greenfield, a Mondsley Hospital kutatóintézetében Galla professzor mellett teljesített szolgálatot. Főleg a liquordiagnosztika terén kutatott s kidolgozta a gerincevelőfolyadék egy új, elektrokémiai vizsgálati módszerét, amiről Gordon és Greenfield professzorok felkérésére a londoni Royal Society of Medicineben 1929 május 9-én előadást tartott *The bicoloured guaiac test* címmel. Ez előadás anyaga a *The Brain* neurológiai folyóiratban (1929, 52/2.) meg is jelent. Tanulmányozta az epilepsia pathogenezisét és serológiai diagnosztikáját is, s eredményeiről *Biological and serological Methods of diagnosis of Epilepsy* (*The Antiseptic*, 1929 május) és *Traitement de l'épilepsie* (*Bulletin Général de Therapeutique*, 1929 január) című cikkeiben számol be. E munkásságával párhuzamosan megismertette az angol szakköröket a magyar ideg- és elmegyógyászat és szakirodalom eredményeivel és főleg a debreceni ideg- és elmegyógyászati klinikán kidolgozott eredeti módszerekkel, amelyek ott el

is terjedtek. A Royal Society of Medicine előtt tartott előadása után elnyerte az egyesület fellowshipségét.

Wieser Jenő szigorló gépészmérnök Budapestről az egész tanévben át a londoni egyetem aeronautics departmentján végezte szaktanulmányait. Hallgatta az előadásokat, résztvett a rajztermi és a laboratóriumi gyakorlatokon. Géplaboratóriumi kísérleteit az Air Ministry Laboratoryban végezte, ahol alkalma nyílt betekinteni az angol aviatika egész rendszerébe, s a szakkönyvtárat is tanulmányozta. Tagja lett a Royal Aeronautical Societynek s résztvett ennek előadásain. A karácsonyi s a húsvéti szüneteket az aerodromok, gyárak s különböző laboratóriumok megtekintésére fordította.

Manchesterben:

Dr. Náray-Szabó István okleveles vegyészmérnök, műegyetemi tanársegéd. Egész éven át ösztöndíjas volt. Kiutazása kapcsán résztvett a párizsi Congrès International de Chimie Physique ülésein (1928 október), majd Londonon át Manchesterbe ment. A Victoria University tanácsa W. L. Bragg professzor ajánlatára honorary research fellownak választotta meg. A manchesteri laboratórium röntgenkutatási módszereinek elsajátítása után hozzáfogott önálló, a szilikátok szerkezetére irányuló kutatásaihoz. Közülük kettőnek (a staurolitnak és a cianitnak) a szerkezetét teljesen felderítette. Eredményeit *The structure of staurolite* és *The structure of cyanite* című, a *Zeitschrift für Kristallographie*ban megjelent értekezéseiben közölte (utóbbit W. H. Taylor és J. Jacksonnal közösen). Ezután megkezdte az epidot és a göthit vizsgálatát, amit azonban még nem fejezett be. Kutatásai mellett résztvett Bragg professzor speciális előadásain, a Physical Society ülésein és számos ismeretterjesztő előadáson. Résztvett a Faraday Society londoni nemzetközi kongresszusán (1929 március 12—15), ahol prof. Bragg előadásában fenti eredményeit is ismertette. Meglátogatta Cambridgeben a fizikai, fizikokémiai és biokémiai intézeteket. Utazást tett északi Walesben és tanulmányozta a National Physical Laboratoryt. Júliusban tért vissza Berlinen át, ahol az egyetem Physikalisches Kolloquiumán előadást tartott *Absolute Intensitätsmessungen in der Kristallstrukturforschung* címen, amit Laue, Einstein, Planck, Nernst, Hahn és Schrödinger professzorok is végighallgattak. A soproni természetvizsgáló vándorgyűlés vezetősége is felkérte egy előadásra (*A szilikátok szerkezete*).

Aberdeenben:

Boda Ferenc ref. segédlelkész a felvételi vizsga letétele után beiratkozott az aberdeeni egyetem hittudományi karára, ahol prof. A. C. Baird vezetése alatt végezte tanulmányait. Doktori értekezésén (*A tudás és a hit viszonya Kant és Schleiermacher művei alapján*) dolgozott és angol nyelvi tudását mélyítette.

Dezső László református segédlelkész az egész tanéven át az aberdeeni tudományegyetem hittudományi karának hallgatója volt. Felvételi vizsga helyett egyetemi ösztöndíj-versenyvizsgálaton (bursary competition) vett részt, amelyen elnyerte a jutalmul kitűzött 20 shillinget, s a bibliai kritika professzora felszólította, hogy kísérelje meg a hittudományi doktorátus megszerzését. Az egyetem tanácsa megengedte, hogy disszertációját az előírt három év helyett két év alatt készítse el s vezető tanárául Baird professzort jelölte ki. Az ő vezetése alatt meg is kezdte doktori értekezésének (A környezet hatása Jézus személyiségére a synoptikusok szerint) kidolgozását s ennek első részével el is készült. Emellett látogatta az egyetemi előadásokat s mint a Senior Honours Class hallgatója, vizsgázott és több esszayt is írt.

Tholt Erzsébet angol-francia szakos harmadéves bölcsészettan-hallgatónő Budapestről harmadízben töltötte Aberdeenben a tanévet. 1926/27 és 1927/28-ban megkezdett tanulmányait folytatta. Tárgyai angol, francia és német nyelv, filozófia, neveléstan és geológia voltak, amelyeket Jack, Shears, Bonfort, Laird, Walker és Gibb professzorok vezetése alatt tanult. Az előírt házi dolgozatok elkészítése és a vizsgák letétele után 1929 júliusában elnyerte az M. A. (magister artium) fokozatot.

Willer József harmadéves angol-német szakos bölcsészettan-hallgató Budapestről 1926 őszén nyerte el az egyik aberdeeni ösztöndíjat s az azóta eltelt három tanévet teljes egészükben ott töltötte. Ez utolsó ösztöndíjas éve folyamán már előzőleg megkezdett tanulmányait folytatta angol, német és logika szaktárgyaiban Jack és Bonford professzorok vezetése alatt. Miután a megkívánt esszayket elkészítette és a kötelező vizsgákat letette, 1929 júliusában elnyerte az M. A. (magister artium) fokozatot, s ennek alapján a harpendeni St. George's School rendes tanára lett.

Cambridgeben:

Dr. Koller Pius bölcsészdoktor, bencés szerzetes az egész tanévet Cambridgeben töltötte, örökléstani tanulmányok céljából. Az egyetem összes, e körbe vágó előadásait hallgatta, de főleg az örökléstani kutatás módszereit tanulmányozta Crundal H. Punnett professzor vezetése alatt. Eredményeit két előadásban ismertette. A Biochemistry Institutban fiziológiai problémákat és módszereket, a School of Agricultureben Watkins és Engledaw professzorok mellett a sejt- és örökléstani kutatás metodikáját tanulmányozta. Utóbbi speciális kísérleti megfigyelések elvégzésére július és augusztusra meghívta, és így a nyarat is Angliában töltötte. Dolgozott a Strangeway's Research Hospitalban is, eredményeit az Archiv für experimentelle Zellforschung közli. A term közti szüneteket különböző intézetekben töltötte. Volt a mertoni John Inn's Horticultural Institutban, a londoni Kings Collegeban és University Collegeban (prof. Gates és Huxley), a plymouthi Marine Biological Research Instituteban s a bristoli

örökléstani intézetben. Az edinbourghi egyetem örökléstani tanáras az Animal Breeding Institute igazgatója, prof. C. E. Crew meghívására Drosophila-kísérletekről gyakorlati órákat tartott az egyetem hallgatóságnak. Hazautazása közben egy hetet töltött a berlini Kaiser Wilhelm Institut für Biologieban. A következő tanévre újra elnyerte az ösztöndíjat.

Egyéb ösztöndíjasok:

Burián László református segédlelkész Kecskemét város ösztöndíjával töltötte a tanévet Angliában. A cambridgei Westminster Collegeban volt, s rendszeresen látogatta egyrészt ennek, másrészt az egyetemmel kapcsolatos népszövetségi uniónak előadásait. Tájékozódást nyert az angol teológiai-, valamint a szépirodalomban, gyakorlati nyelvtudását tökéletesítette és igyekezett bepillantást nyerni az angol nép politikai gondolkozásába, kül- és belpolitikai és gazdasági kérdéseibe.

VIII. AMERIKAI ÖSZTÖNDÍJASOK VOLTAK.

Alföldy Mária harmadéves magyar-angol szakos bölcsészettan-hallgatónő Budapestről a saint-pauli „College of Saint-Catherine Minnesota“ ösztöndíjas hallgatója és rendes tagja volt 1928 október 1-től három szemeszteren át. Angol irodalmi és nyelvészeti, pszichológiai, pedagógiai studiumai mellett résztvett az amerikai irodalom, történelem és földrajz sorozatos ismertetésein, s foglalkozott a modern regény egyetememes történetével s zenetörténelemmel is. Mint a kollégium könyvtárának megbízott óra, bibliográfiai ismereteit is gyarapította. A kollégium vezetőségének megbízásából a junior's course hallgatói csoportjának amerikai történelmet, földrajzot és ó-angol nyelvészetet adott elő otllétének mindhárom szemesztere alatt. 1928 novemberétől a kollégium hivatalos évkönyvének (Ariston published each quarter) társszerkesztője lett s ebben a minőségben működött közre a kéthavonként megjelenő közlöny szerkesztésében. A harmadik szemeszter végén Edgar Allan Poeről szóló irodalomtörténeti értekezése és szóbeli vizsgálata alapján 1929 június 4-én elnyerte a Bachelor of Arts fokozatot. Ezután (június 5—26.) megnézte Minneapolist, Chicagót, Clevelandot, Buffalót és New-Yorkot s mindenütt érintkezést keresett az otllakó magyarokkal. Úgy ezeknek, mint Saint-Paulban több előadást tartott Magyarországról.

Beck Pál negyedéves gépészmérnök az egész tanéven át a Michigan College of Mining and Technology metallurgiai intézetében végzett a fizikai metallurgia körébe vágó laboratóriumi vizsgálatot és elméleti tanulmányokat a Master of Science in Metallurgical Engineering fokozat megszerzése céljából. Az első évnegyedben a Houghton környékén bányászott réz természetes ezüsttartalmának kohászati úton

való elkülönítését vizsgálta, miután azonban gyakorlatilag használható eredményre nem jutott, áttért az ón rekrisztalizációja egy kérdésének kísérleti és elméleti vizsgálatára. Eredményeiről a *Zeitschrift für Physik*ben (55. Bd., 5/6. H., 1929) megjelent „Über die Verteilung der Rekristallisationskeime in gedehnten Zinnstreifen“ című dolgozatában számol be. További kutatásaiban új módszert dolgozott ki a makroszkópikus elmozdulások kimutatására. E munkásságán kívül a második évnegyedben heti kétórás előadást tartott a metallográfia alapelveiről, az első és második szemeszterben pedig résztvett egy analitikus kémiai kurzuson.

Biró László szigorlóorvos Pécsről New-York City városi kórházában, a City Hospitalban töltötte a tanévet, idejét a szigorlóorvosoknak a hazai követelmények által előírt módon osztva meg a belgyógyászati, sebészeti, szülészeti, szemészeti, gyermek-, elme- és bőrgyógyászati osztályok között. Fennmaradó szabad idejét a kórház laboratóriumában folytatott pathologiai kutatómunkára használta fel. Boncolásokon kívül főleg a szifilisszel, a reumatizmussal, illetve e kettő kombinációjával s a klinikai és pathologiai módszerekkel foglalkozott. A különböző szövetfestési eljárásokat is tanulmányozta s kidolgozott egyet, amely New-Yorkban rövidesen publikálásra kerül.

Borsody Zoltán angol-német szakos III. éves budapesti bölcsészettanhallgató a Bowdoin College ösztöndíjasa volt Brunswickben (Maine). Végzett tanulmányairól beszámolót nem küldött és az Országos Ösztöndíjtanács ezirányú felszólítására a montreali m. kir. főkonzulátus válaszolt, közölve (701/930 sz. a.), hogy Borsody 1930 február 14-én meghalt.

Dr. Czákó István miniszteri s. titkár a cambridgei Harvard-egyetem jogi iskolájának, Mr. Chester De Witt Pugsley egyik nemzetközi jogi ösztöndíját élvező graduate tagja volt. Hallgatta Dean Roscoe Pound, Redlich és Manley O. Hudson professzorok előadásait és szemináriumi gyakorlatait, amely utóbbiakon összesen kilenc referátumot tartott, amelyek közül kettő („Nyelvhasználat a nemzetközi jogban“ és „A Kellogg-paktum és az orosz elismerési kérdés“) rövidesen nyomtatásban is megjelenik. Nemzetközi jogi tanulmányokat végzett az egyetemen kívül a szakkönyvtárakban is; ebbeli eredményeit hazatérése után szándékozta feldolgozni. A tanév végén végzett munkásságáról graduate képesítési bizonyítványt kapott. Tudományos munkásságán kívül több előadást tartott Magyarországról, cikkeket írt és Mr. Pugsley felhatalmazása alapján memorandumot dolgozott ki a Harvard-ösztöndíjak ügyére vonatkozólag.

Rüdesheimi Dietrich Zsigmond okl. közigazda a Clark University Worcester, Massachusetts, U. S. A. ösztöndíjas postgraduate hallgatója volt az egész tanéven át. A tanév kezdetén résztvett a Connecticut folyó völgyében rendezett háromhetes táborozáson, amelynek folyamán fizográfiai és mezőgazdasági térképfelvételeket és „farmstudy“-ket készítettek. November elején megkezdődtek az előadások, amelyeket egy tárgy kivételével mind lehallgatott. Tanárai Miss Semple, illetve a második félévben dr. Jones, Atwood, Brooks, Valkenburg,

útmutatások alapján részletesen megismerte az Egyesült-Államok energiagazdasági viszonyait és többheti könyvtári kutatás után alapos tájékozottságot szerzett az amerikai vasútállamosítás jelenlegi helyzetéről és műszaki irodalmáról. Ezután indult el tulajdonképeni tanulmányútjára, amelynek során bejárta Észak-Amerikát, a következő városok érintésével: Philadelphia, Baltimore, Washington, Roanoke, Bluefield, Bluestone, Princeton, Mullens, Elmore, Narrows, Chicago, Deer Lodge, Anaconda, Seattle, Tacoma, Olympia, Everett, Skyomish, Wenatches, Butte, Great Falls, Chicago, Detroit, Pittsburgh, Erie, Buffalo, Niagara Falls, Schenectady, Albany és újra New-York. Mindezeken a helyeken hosszabb-rövidebb időt is töltött. A vasúttársaságok villamosított vonalán végzett tanulmányai kiterjedtek a rendszerre, az állomásokra, a felsővezeték-szerkezetekre, a mozdonyokra, a motoros kocsikra, a mozdonyjavító műhelyekre és a vontatási körülményekre. E kérdéseket úgy műszaki, mint gazdasági szempontból is tanulmányozta. E tanulmányokat a következő vasúttársaságoknál végezte: New-York Central R. R., New-York, New-Haven and Hartford R. R., Pennsylvania R. R., Norfolk and Western Ry. Chicago, Milwaukee, St. Paul and Pacific R. R., Butte, Anaconda and Pacific Ry., Great Northern Ry. és Detroit, Toledo and Ironton R. R. A villamos mozdonyok tervezésébe és gyártásába is betekintést szerzett, hosszabb időt töltvén a Baldwin Locomotiv Művekben, a General Electric Society Erieben és Schenectadyben lévő két gyárában, majd a Westinghouse társaság Pittsburgh melletti gyárában. A vízerőművek közül Montana államban ötöt és a Niagara mellett kettőt, a gőzerőművek közül New-Yorkban és környékén hármat, a virginiai szénmedencében kettőt és a Ford-gyárban egyet volt alkalma alaposan megismerni, de tanulmányozott számos más, itt fel nem sorolt gyárat és üzemet is. Tapasztalatairól a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet 1930 február 1-i ülésén tartott előadást, amely azután a bel- és külföldi szaklapokban is megjelent.

Rhédey Erzsébet német-angol szakos abszolvánt bölcsészettanhallgató Budapestről az egész tanévet Amerikában töltötte. New-York és Washington megtekintése után Floridába utazott, hogy a winterparki Rollins Collegeban helyét elfoglalja. Itt főleg angol nyelvi és amerikai irodalmi (Mr. Wattles, Mr. Pattee, Mr. Grower, Miss Baker és Miss Gray előadásai) s filozófiai (Mr. Forbes) studiumokat folytatott és tanította a német osztályt. A tanév végeztével megszerezte a Bachelor of Arts fokozatot, majd Jacksonville, Boston, Manchester, Buffalo s Philadelphia megtekintése után tért haza.

Dr. Vér Tibor okl. gépészmérnök, műszaki doktor, műegyetemi adjunktus Smith Jeremiás-ösztöndíjjal töltött 10 hónapot Amerikában, részint (hét és fél hónapot) az University of Illinois Engineering College laboratóriumaiban folytatott tudományos kutatással, részint (két és fél hónapot) tanulmányúton. Prof. Herbert Moore mellett vizsgálta a fémek töréjelenségeit ismételt igénybevételek hatása alatt, kiterjesztve figyelmét a fémekben keletkező hajszálrepedéseket megelőző elváltozásokra, a repedéseket létrehozó feszültségekre és magá-

nak a repedésnek, törésnek létrejöttére. Tanulmányútja folyamán megtekintette az Egyesült-Államok természeti szépségeiről nevezetes helyeket, a nagyobb mérnöki alkotásokat és főleg az egyetemeket, kutatóintézeteket és gyártelepeket a következő útvonalon: Urbana—St. Louis—Cansas City—Grand Canyon—Los Angeles—Long Beach—Pasadena—Big Creek—San Francisco—Corvallis és Portland—Seattle—Yellowstone-park—Denver—Chicago—Urbana—Detroit—Dayton—Pittsburgh—Buffalo, Niagara Falls—Scheneectady—Bethlehen—Washington—Philadelphia—New-York. E tanulmányút folyamán megtekintette az urbanai University of Illinoisn kívül a los-angelesi South California Universityt, a pasadenai California Institute of Technologyt, a berkelyi University of Californiát, a portlandi Oregon State Agricultural Colleget, a detroitit University of Michigant, a seattlei University of Washingtonot, a pittsburghi Carnegie Intitutet, a bethleheni University of Lehighot s a newyorki Columbia Universityt; a st-louisi Cahocia Electric Plant, Long-Beachen és Big Creeken a Southern California Edison Company elektromos- és vízturbina-telepét, Detroitban a Ford és General Motor automobilgyárat és kutató laboratóriumot, Pittsburghban a Westinghouse Company gyárat és laboratóriumát, Schenectadyban a General Electric-gyárat és kutatóintézetet, a Bethlehen Steel Company gyártelepét, a washingtoni Bureau Standard Laboratoryt, végül a newyorki Bell Telephon Company laboratóriumát.

IX. GÖRÖGORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a görög követséggel sikerült olyan megállapodást létesítenie, amelynek alapján a Hariseion-alap terhére lehetővé vált évenként két, esetleg három archaeológust vagy klasszikus filológust Görögországba hosszabb tanulmányút végzésére kiküldeni. Külön magyar intézet hiányában ezek az ösztöndíjasok kénytelenek más külföldi intézetekkel keresni a kapcsolatot, hogy tudományos munkájukhoz a szükséges segédeszközöket megkaphassák. Ennek a kapcsolatnak a megteremtésére az első évben a miniszter úr dr. Láng Nándor debreceni egyetemi ny. r. tanárt kérte fel, aki az Ösztöndíjtanács által javasolt s a miniszter úr által kiküldött két ösztöndíjossal 1929 január 13-án kelt útra. Ebben az évben mindkét ösztöndíjas a klasszika-filológiát művelő fiatal tudós volt, akik nemcsak az athéni görög és idegen intézetekkel teremtették meg az összeköttetést, hanem arra iparkodtak, hogy Athénen kívül is Görögországot lehetőleg megismerjék. Láng professzor az összeköttetések kiépítéséről terjedelmesen beszámolt a miniszter úrnak, akinek javaslatokat tett arra is, hogy ezek az ösztöndíjak hogy volnának legcélszerűbben hasznosíthatók.

Az 1928/29. tanév folyamán Hariseion-ösztöndíjjal voltak Görögországban a következők:

Dr. Kerényi Károly budapesti egyetemi magántanár 1929 január 15—június 15-ig volt Görögországban, ahol filológiai és valástörténeti kutatásokat végzett. Tanulmányait főleg Athénben folytatta, az Archaeologisches Institutban, az athéni műemlékeken, múzeumokban és könyvtárakban, de számos kirándulást is tett Euboiára, Leukas, Aigina és Kréta szigetére, Olympiába, Delphibe, Korinthosba, az Argolisba, Lakoniába, Messenébe, Arkadiába és Achaiába, Delos, Mykonos, Syra, Paros, Naxos és Thera szigetére. Behatóbban Boiótia és Arkadia kultuszaival foglalkozott. Utazásai közben kiadatlan inscriptiókat jegyezett fel. Adatokat gyűjtött Herakles monográfiájához, több kisebb dolgozatot s egy, a görög misztérium-kultuszok irodalmi és monumentális emlékeit összefoglaló munkát készített elő.

Dr. Módi Mihály görög-latin szakos áll. leánylíceumi tanár 1929 január 13-tól augusztus 3-ig tartózkodott Görögországban archaeológiai és művészettörténeti tanulmányai céljából. Felkereste az athéni és Athén-környéki műemlékeket, tanulmányozta a Peloponnesos nevezetesebb lelőhelyeit (Korinthos, Aigos, Mykene, Tiryns, Epidauros, Asine, Tegea, Megalopolis, Sparta, Mistra, Olympia) és a delphi kerületet; a szigetek közül pedig megismerte Salamist, Kalauréiát (Porost), Krétát és Leukast s annak környékét. Résztvett Dörpfeld Vilmos több vezetésén s az olasz archaeológiai intézet előadásain és vezetésein, úgyszintén a Kerameikosban Brückner professzor előadásain. Tanulmányozta — a német és az olasz archaeológiai intézetek és az egyetem könyvtárában — a görög költészet alexandrinus-korát, résztvett számos felolvasáson. Végül vezette a magyar tanároknak a Haris-alapból rendezett első csoportos tanulmányútját 1929 június 23-tól július 20-ig.

X. KÉZI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Alexay Edit énekművésznő mint a római Accademia di Musica „Santa Cecilia“ zongora és magánének szakos II. éves rendes hallgatója 4. félévének lehallgatása után elnyerte a diploma di licenza superiore del corso di pianofortet, zongoratanulmányait Francesco Bajardi mesteriskoláján, magánénektanulmányait pedig Fausta Pesca Labia vezetése alatt végezte. Tanulmányozta a klasszikus mestereket, látogatta az Eleonora Duse recitáló-iskolát és Gemma Belincioni vezetése alatt színjáték-tanulmányokat végzett. A tanév folyamán résztvett több nyilvános hangversenyen is.

Antos Ilona okl. zenetanár 1500 pengő kézi ösztöndíjjal egy fél-évet töltött Milanóban, ahol az olasz énekkultúrát tanulmányozta főleg pedagógiai szempontból s az olasz belcanto elsajátítására törekedett Cav. Salvatore Salvati, a Scala volt tagjának vezetése alatt. Mint rendkívüli növendék, hallgatta a Conservatorio Giuseppe Verdin Maestro Venturini énekóráit, Ricardo Piccorri színpadi játékk-

és Prof. Orsini irodalomtörténet-előadásait. Gyakorlati tanulmányok szempontjából látogatta a Scala előadásait s számos hangversenyt.

Dr. Büchler Sándor főrabbi, budapesti egyetemi magántanár (Keszthely) tanulmányi segéllyel végzett történelmi kutatásokat Angliában és Franciaországban. A British Museumban a kazárookra vonatkozó történelmi kútfőket vizsgálta kritikailag, kutatott kazár pénzek és fegyverek után, majd a XVI. században Budán élt Dávid ben Jakab ben Dávid tudós Mihdál Dávid című művét tanulmányozta. Több adatot fedezett fel a magyar zsidók középkori és XVII. századbeli történetére és irodalmára vonatkozólag. Londonból Oxfordba ment, ahol a Bodleiana-könyvtárban kutatott a XVI—XVII. századi miszticizmusra s a mohácsi csatát követő időkre. Angliából visszatérve, a strassburgi Bibliothèque nationale et universitaireben dolgozott és egy hébernyelvű kéziratot talált a Szulejmán szultán által meghódított Buda zsidóinak sorsára vonatkozólag.

Eckmann János magyar-német szakos végzett bölcsészethallgató, aki 1927/28-ban a bécsi Collegium Hungaricumban volt állami ösztöndíjas, 1929 nyarán 800 pengőt kapott törökországi tanulmányútra. Júniustól augusztusig tartózkodott Konstantinápolyban, látogatta az egyetem nyári előadásait s dolgozott a Török Intézetben. A török nyelvet és irodalmat, főleg azonban az arab és török geográfusokat tanulmányozta (pl. az Aja Szófia könyvtárában őrzött Idriszi kéziratot), foglalkozott török művészettörténelemmel, a török szokások megismerésére pedig több kirándulást is tett Nyugat-Anatóliába. A bulgáriai töröklakta vidéket is megfigyelte. Visszatérve mint gyakorló tanárjelölt működik.

Dr. Janicsék István keleti filológia szakos bölcsészdoktor 5000 P kéziösztöndíjjal volt 9 hónapig Kairóban Djaihani Kitab al-Masalik val-Mamalik című munkája kéziratának felkutatására. E célból átvizsgálta mintegy negyvenezer arab-, török- és perzsanyelvű kéziratot, s így megállapította, hogy a fentemlített kézirat nemcsak Egyiptomban, de minden valószínűség szerint Méschedben (Kelet-Perzsia) sem található. A kairói magyar konzul, de főleg az „Azhar“ egyetem rektora, Muhammad Ahmedi, hit- és jogtudományi dékánja, Muhammad Abd al Latif al Fakham, professzor Muhammad Farads al-Manjavi és az Egyiptomi Királyi Könyvtár igazgatója, Asad al Barrada bek pártfogása következtében teljes egészükben átkutathatott európaiak előtt ezideig teljesen ismeretlen könyvtárakat.

Dr. Horváth Barna egyetemi magántanár, aki a tanév első felét a bécsi Collegium Hungaricumban töltötte, a második félévben Angliában volt az újabb angol jogelméleti irodalom tanulmányozására. Elsősorban a British Museum könyvtárában dolgozott, majd a londoni egyetem tanácsának engedélye alapján a Lincoln's Inn Library jogi szakkönyvtárát is használhatta. Otttartózkodása alatt személyes kapcsolatba lépett Laski és Ginsberg londoni, valamint Allen oxfordi egyetemi tanárokkal, akik megígérték, hogy magyar publikáció számára cikkeket bocsátanak rendelkezésére — és viszont felkérték, hogy

a londoni *Economica* című társadalomtudományi folyóirat részére cikket írjon. Meglátogatta az oxfordi és a cambridgei egyetemet is, hazajövet pedig két hetet töltött Párizsban.

Kokas Eszter, a debreceni Tisza István-egyetem élettani tanszékének (prof. Verzár) tanársegéde. Miután a téli félévet a lausannei élettani intézetben Arthus prof. vezetése alatt elvégezte és mint az intézet tanársegéde önállóan is dolgozott a sero-anafilaxia, a vitamin B és avitamin B-re vonatkozó kutatásokban, háromhónapi kutatásra 1929 áprilisában érkezett Párizsba. Itt a Collège de France általános biológiai laboratóriumában Gley professzor vezetése alatt és vele együtt dolgozott belsőszekréciós vizsgálatokon és bonyolult operációk technikáján. Professzorával együtt egy nagyobbarányú kutatómunkába is belekezdett a kalciumnak az idegekre tett hatását vizsgálva. Kutatásainak eredményét a Comptes Rendues de la Société de Biologie ez évfolyamában tette közzé, Le calcium du sang et l'action des nerfs pilo-moteurs et des nerfs iridodilatateurs. Az Arthus professzorral végzett kutatások eredményét az Archives Internationales de la Physiologie őszi száma fogja közölni. Ezeken a speciális kutatásokon kívül Párizs többi élettani intézetében is tett látogatásokat és végzett kisebb munkákat. Alaposabban tanulmányozta a Sorbonne orvosi karának élettani laboratóriumában a Lapique professzor vezetése alatt folytatott „chronaxie“ kutatásokat. Felkereste a gyógyszerészeti és kísérleti pathológiai laboratóriumokat is úgy módszertani, mint technikai szempontból hasznos eredménnyel. Értékes tapasztalatokat szerzett az élettani ismeretek tanítására vonatkozólag is. Meglátogatta Párizs élelmiszervizsgáló állomásának legmodernebb berendezésű intézeteit is és megismerkedett az avitaminose B-re vonatkozó új kísérleti módszerekkel. A Pasteur-intézetben néhány mikrobiológiai kurzust hallgatott.

Dr. Korzenszky Eleonóra latin-görög szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor. Münchenben, Nürnbergben és Párizsban gyűjtött anyagot a Sylloge Tacticorum Graecorum számára 1928 novemberétől 1929 januárig. Átvizsgálta Onesander, Aelianus, Sextus Julius Africanus, B.-Nicephorus Phocas De velitatione bellicája és Marcus Graecus Liber igniumja kézirateit, amelyeket a müncheni Staatsbibliothek és a párizsi Bibliothèque National őriz. Teljesen kollacionálta a Parisinus 2442 gr.-t, amely a stratégikus és poliorketikus munkák egyik főkézirata s a X—XI. században készült, a XV—XVII. századbeli kéziratokból pedig bő szemelvényeket vett hovátartozásuk megállapítása céljából. Marcus Graecus állítólag (Jähns) Nürnbergben lévő kéziratát kutatva, a Germanisches Museum és a Stadtbibliothek minden hadi és pirotechnikai kéziratát átnézte s megállapította, hogy Jähns utalása téves.

Dr. Ligeti Lajos bölcsészdoktor, orientalista, 1925/26 óta Párizsban folytatott előtanulmányai után 6000 P kézi ösztöndíjjal küldetett ki hosszabb mongolországi tanulmányútra, amelyről még ezideig sem tért vissza, s így beszámolója sem tartalmazza még teljes munkásságát. Első állomása Peking volt, ahol a pekingi mongolok szoká-

sait, a pekingi lámakolostorokat és ezek könyvtárait tanulmányozta. Ezek közül a legfontosabb, a Yung ho kung könyveiről, szertartási tárgyairól, azok mongol vagy tibeti nevével együtt pontos jegyzéket készített. Tájékozódást szerzett a Mahakala mio, a Sung tsu se és a Huang se nevű lámakolostorok könyvtáraiban is és a mongol nyomdák, a sino-mongol lexikográfiai munkák, szótárak, nyelvtanok és történeti szövegek, sőt általában a mongol nyomtatványok terén. Megszerezte két ujgur kézirat fényképmásolatát, egy sino-török szótár egy példányát, egy, a Bulletin Catholique de Pékinben közölt kitaj felirat néhány klisé-levonatát és egy jade-edény kínai nyelvű feliratának levonatát.

Major Ervin, a Nemzeti Zenede tanára, 1928 nyarán (augusztus végétől szeptember 18-ig) 400 pengő kéziösztöndíjjal töltött három hetet a felvidéken, zenetörténeti kutatásokra. Pozsonyban az Egyházi Zeneegyesület kóta- és könyvtárát s a Városi Múzeum könyvtárát tanulmányozta, Garam-Zselicen Schubert-kutatásokat végzett a gróf Coudenhove-kastélyban, Selmecebányán és Körmöcbányán pedig a templomok magyar zeneanyagát tanulmányozta. 1928 novemberében két hetet Bécsben töltött és a Gesellschaft der Musikfreunde könyvtárának és a National Bibliothek zenei osztályának magyar anyagát tanulmányozta. Adatokat gyűjtött magyar zeneszerzőkre és a Rákóczi-induló eredetére vonatkozólag. Cikkei a Muzsika 1—2, 5, 6—7. számaiban, a Zeitschrift für Musikwissenschaft 1929 július-augusztusi számában és a Zenei Lexikon első kötetében jelentek meg.

Dr. Méhes Gyula orvosdoktor, a Magyar Biológiai Kutató Intézet adjunktusa, három hónapig volt Angliában. A londoni egyetem fiziológiai osztályán Evans professzor vezetése alatt főleg az ephedrin hatását tanulmányozta. Evans professzor indítványára a kísérleti munkát, annak költséges voltára való tekintettel, Leyko varsói egyetemi magántanárral együtt végezte, aki Rockefeller-ösztöndíjjal volt Londonban. Kutatásai folyamán megismerte az intézet műszereit és kutató metódusát. Tudományos eredményeiről a Physiological Society 1929 március 16-i tudományos ülésén számolt be, „The action of Ephedrin“ című előadásában.

Simon Blanka francia-magyar szakos okl. középiskolai tanár Pécsről. A második félévet töltötte Párizsban. Főként „Voltaire hatása Magyarországon“ című doktori értekezésén dolgozott. Ennek egyik nagyobb fejezetét Voltaire európai hatásának bemutatására akarta fordítani. E munkájában Baldensperger és Hazard professzorok irányították. Hallgatta a Sorbonne és a Collège de France előadásait is. A következő tanévre is megkapta a magyar állami ösztöndíjat.

Dr. Szabó István orvosdoktor Kaposvárról a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól engedélyt kapva arra, hogy a nápolyi Stazione Zoologica magyar asztalát használhassa, 1929 márciusában tartózkodott Nápolyban. A Stazione Zoologica könyvtárának és gyűjteményeinek felhasználásával azt vizsgálta, általános érvényűek-e idehaza végzett kísérleteinek eredményei, amelyek szerint az Agriolimmax

agrestis L. elhalálzási sorrendje okozati összefüggésben áll a fejlődési sorrenddel. Miután ezt az összefüggést a Praeles sordida Gosse nevű féreg, a Spisula elliptica nevű kagyló, a ruhamolylárva, a héring, a tyúkembrió, az egér, a tehén és az ember elhalálzási sorrendje s fejlődése közt konstátálta, tapasztalatait a Magyar Orvosok és Természettudósok 1929. évi vándorgyűlésén előadta s dolgozatát közlésre benyújtotta az Állattani Közleményekhez.

Thomán Mária hegedűművész nő az 1928/29. tanév II. felére Párisba kapott 1100 pengő ösztöndíjat, amelyet azonban a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr engedélye alapján Berlinben használt fel, ahová hangversenye miatt kellett mennie. E hangversenyt 1929 február 10-én tartotta meg a Bechstein teremben. Februárban és márciusban egy tervbe vett második hangverseny előkészítésén dolgozott és a berlini Zeneművészeti Főiskolán Flesch professzor óráin vett részt. Július folyamán Baden-Badenbe utazott, ahol Flesch professzor 6 hetes paedagógiai kurzusát végezte el.

Virányi Sári énekművész nő énektanulmányai folytatására 1000 pengő kéziösztöndíjat kapott. Ezidőszerint is külföldön van, beszámolót ismételt felszólításra sem küldött.

BELFÖLDI TUDOMÁNYOS KUTATÓÖSZTÖNDÍJ.

A debreceni tudományegyetem hittudományi karáról:

Papp Kálmán Jenő hitoktató „A szentírás váltságtana az antik váltságtanokkal való összefüggésben“ című doktori értekezésén dolgozott és áttanulmányozta az idevágó forrásanyagot.

A pécsi tudományegyetem hittudományi karáról:

Viszkok Lajos evangélikus hitoktató, segédlelkész, lélektani tanulmányokat folytatott, különös tekintettel a pszichológia vallási vonatkozásaira. Főleg az angol és német pszichológusokat tanulmányozta, James William, Siegmund Freud (Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse) és Oskar Pfister (Die psychoanalytische Methode, Die analytische Seelsorge és Die Aufgabe der Wissenschaft vom christlichen Glauben in der Gegenwart) műveit a pszichoanalitika technikájának elsajátítása céljából, hogy az emberi lélek megismerése által a vallás keletkezését s igazságát megvilágítsa.

A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karáról:

Dr. Fürst László jog- és államtudományi doktor, kir. törvényszéki joggyakornok a magánjogi szemináriumban (prof. Szladits) dolgozott „Utaló magatartások“ című, a magánjogi kategóriát összehasonlító módszerrel, elméleti alapon tárgyaló dolgozatán és „A telekkönyvi elvek az angol ingatlanjogi reformban“ (Jogállam, 1928. 8/9.), „Bírói szerződés módosítás“ (Polgári Jog, 1929. 3.), „Kétoldali turpitudó“ (u. o., 1629. 4.), „Konkludens viselkedés“ (u. o., 1929. 5.) című közleményein. Emellett a Magyarország Magánjogi Törvénykönyvéhez készülő kommentár szerkesztését végezte és résztvett a Magánjogi Szeminárium előadásain és praktikumain.

Perlaki Somogyi Gyula jogszigorló a párizsi egyetemen benyújtandó disszertációja elkészítésére kapott 1000 pengőt, de állítólag közbejött akadályok miatt ezt a munkát nem végezhetette el.

Dr. Váli Ferenc jog- és államtudományi doktor, ügyvédjelölt, a budapesti jogi kar perjogi szemináriumának (prof. Szladits) könyvtárkezelője, a tanév folyamán publikálta a magánjogi szeminárium kiadványai sorozatában „A közrendi klauzula és nemzetközi magánjogi joggyakorlatunk“ című értekezését. Dolgozatot írt „A követségi palota és a nemzetközi jog“ címmel és tanulmányozta az aktív legi-

timáció hiányának kérdését. Mint az Ügyvédjelöltek Országos Kongresszusának főtitkára, a kongresszuson több előadást tartott; foglalkozott a bizonyítási jog egyes kérdéseivel, melyekről cikket ír; a magánjogi törvénykönyv tárgyalása során hosszabb előadást tartott a Jogászegylet Magánjogi Szakosztályában, ismertetést írt Würzer „Nichturteil und nichtiges Urteil“ című könyvéről és kezelte a perjogi szeminárium könyvtárát.

A szegedi tudományegyetem jog- és államtudományi karáról:

Dr. Goltner Dénes Lajos sub auspiciis Gubernatoris jogi doktor, kir. törvényszéki jegyző, az országgyűlési képviselőválasztások érvényességének s az efeletti bíraskodásnak kérdését tanulmányozta történeti, elméleti és tételes jogi alapon, az idevonatkozó magyar-, német- és angolnyelvű irodalom feldolgozásával. Átkutatta a szegedi egyetemi könyvtár, a jog- és államtudományi kar, a szegedi városi könyvtár forrásanyagát és feldolgozta a Közigazgatási Bíróság budapesti irattárában lévő, az 1926. évi országgyűlési képviselőválasztások megtámadása tárgyában kelt panaszirati eljárások rendelkezésre álló irattári anyagát. Ez előtanulmányok alapján elkészítette tanulmánya vázlatát és azt felülbírálásra benyújtotta dr. Pollner Ödön egyetemi ny. r. tanárnak.

A pécsi tudományegyetem jog- és államtudományi karáról:

Dr. Szilágyi Ernő jog- és államtudományi doktor, szekszárdi kir. törvényszéki joggyakornok tanulmányai főleg a birtoktanra vonatkoztak. A szubjektív (Savigny) és objektív (Ihering) birtoktéoria bírálata kapcsán kialakult szintétikus birtokfelfogás segítségével íyvekezett Magyarország 153. F. H. számú magánjogi törvénykönyvi javaslatának a birtokra vonatkozó intézkedéseit megfejteni, különösen pedig az „animus domini“ természetét megvilágítani. Tanulmányát (Az animus domini jelentősége magánjogi törvénykönyvi javaslatunk birtoktanában) a pécsi jogi kar dékánjához terjesztette be. Ezután a tényálladékok tana egyes részkérdéseinek krimináleiológiai szempontból helyes s a gyakorlati követelményeknek is megfelelő megfejtesét kereste. E büntetőjogi kutatásait kívánja folytatni Berlinben, szakprofesszora, dr. Irk Albert irányítása szerint.

Dr. Tóthmátyás Lajos jog- és államtudományi doktor, ügyvédjelölt (Pécs) a magyar magánjoggal foglalkozott. Először főleg elméleti szempontból, kutatva az új magyar magánjogi törvénykönyv alapját képező erkölcsi elveket. Tanulmányát a pécsi egyetem magánjogi szemináriumához nyújtotta be (prof. Schaurek), de csak az idevágó külföldi anyag feldolgozása után kívánja publikálni. Ezután a családjog köréből választott témát „Vélt házasság“ című értekezéséhez, végül a dologi jog jelzálogjogát tanulmányozta, főleg gyakorlati szempontból. Erről szóló értekezését a nyár folyamán készíti el, amikor még a közszeremény kérdésével is kíván foglalkozni.

A budapesti tudományegyetem orvostudományi karán:

Dr. Csegezy Géza, a közegészségtani-intézet tanársegéde, a budai hegység forrásvizeinek fizikai, kémiai és bakteriológiai sajátosságait tanulmányozta. Eddig 24 forrásvizet tett vizsgálat tárgyává, s eredményeit táblázatos kimutatásokban dolgozta fel. További kutatásai folyamatban vannak.

Dr. Fernbach József, orvos, az I. sz. belklinika gyakornoka (prof. Bálint Rezső) vizsgálat tárgyává tette: 1. dr. Leszler Antallal a fokozott adrenalin-érzékenységű egyének ephedrinnel szemben való viselkedését (tanulmánya megjelent az Orvosi Hetilap 1928., 51. számában); 2. azt, hogy valamely hypophysis-készítmény vérnyomást fokozó hatása milyen összefüggésben van annak vizeletkiválasztás-csökkentő hatására (dr. Benkovich Zoltánnal. Tanulmány: Orvosi Hetilap, 1929., 12.); 3. a mellékpajzsmirigy hormonjának a vegetatív idegrendszerre gyakorolt hatását (dr. Pelláthy Istvánnal. Tanulmány: Orvosi Hetilap, 1929., 15.); végül 4. a hypophysis hátsó lebenykivonatának hatása a gázanyagcserére (dr. Schill Imrével. Tanulmány sajtó alatt).

Dr. Fodor Géza, az I. sz. szemklinika tanársegéde (prof. Grósz Emil) a trachomát és ezzel kapcsolatban a záradéktestek szerepét tanulmányozta váladékvizsgálat alapján. A bakteriológiai leletet igyekezett összeegyeztetni az eset klinikai befolyásával és ebből vonta le következtetéseit. Megfigyelte a záradéktestek kórokozó szerepét a trachománál, az uszodai kötőhártyahurutnál és az újszülöttek nem gonorrhoeás eredetű blenorrhoeánál s vizsgálta e három megbetegedés egymáshoz való viszonyát.

Dr. Leövey Ferenc orvos, az élettani intézet gyakornoka (prof. Farkas Géza), főleg az uraemiával foglalkozott s vizsgálta a sókoncentráció hatását a retentiós uraemiára. A kísérleteket Kerpel-Fronius Ödön intézeti gyakornok közreműködésével végezte. Munkájának első része az Archiv für. exp. Pathologie u. Pharmakologie 138. kötetében jelent meg, „Die experimentelle Urämie und Chlorgehalt der Kortex“ címmel. Kidolgozott egy mikromethodust a szövetek rest.-nitrogéntartalmának a meghatározására és vizsgálta az agyszövet R. N. és chlortartalma közötti összefüggést. Ezekre vonatkozó két dolgozatát dr. Farkas Géza professzornak nyújtotta be. További kísérletei a szövetek fagyáspontcsökkenésére és vezető-képességére irányulnak, de még nem nyertek befejezést.

Dr. Mihalik Péter, orvos, az I. sz. anatómiai intézet tanársegédje (prof. Lenhossék Mihály) a tanév első felében publikálta a Zeitschrift für Anatomie und Entwicklungsgeschichte 88. kötetében „Über die Zusammensetzung der peripherischen Nerven und den Zusammenhang zwischen Morphologie und Funktion der peripherischen Nervenfasern“ című részletes tanulmányát, amelyet dr. Kiss Ferenc egyetemi magántanárral közösen írt. Németre fordította és sajtó alá adta „Über die Glandula lateralis nasi der Vögel“ című értekezését, amelyet szintén dr. Kiss Ferencel együtt írt, ugyancsak az 1927/28.

tanévben. Befejezte az előző év végén megkezdett vizsgálatait a Hassal-testek eredéséről. A vizsgálat technikai részét Juba Adolf orvostanhallgató végezte, aki az eredményekről beszámoló terjedelmes tanulmány megírásában is közreműködött. Sajtó alá adta „A nagy kárókatona (*Phalacrocorax carbo* L.) orrüregéről“ szóló rövidebb közleményét, amely a „Kócsag“ című ornithológiai szaklapban fog megjelenni. Befejezte és leírásra előkészítette az előző évben dr. Kiss Ferenczel „A nervus vagusról“ megkezdett vizsgálatait s folytatta a környéki idegek velősödésére vonatkozó kutatásait. Végül megkezdte a centriolumok számának befolyásolhatóságát kutató vizsgálatit a tengerimalac spermidiáin.

Dr. Németh László, orvos, a III. sz. belklinika gyakornoka (prof. Korányi) folytatta Karczag László egyetemi magántanárral és Csaba Margit orvosnővel régebben megkezdett rákkutatásait. Régebbi kísérleteik eredményét dolgozta fel „Adatok a ciánkálium farmakológiájához“ és „Experimentell-therapeutische Carcinomstudien I.“ című tanulmányaiban. Therápiás kísérleteit kiterjesztette az oxigénszegénység előidézésével való gyógyítás tanulmányozására is. Eredményei „Experimentell-therapeutische Carcinomstudien II.“ címen fognak megjelenni; tumoraffin festékekkel kombinált ciánkáliummal végzett kísérleteinek eredményei pedig „Experimentell-therapeutische Carcinomstudien III.“ címen. Vizsgálta továbbá a ciánkálival jobbindulatúvá tett tumorok viselkedését továbboltás esetén és azt, hogy hogyan reagálnak a tumorok gyógyult állapotban bekövetkezett oltásra. („Beiträge zur Biologie des Mäusecarcinoms.“) Végül különböző enzima- és protoplasmamérgekkel kísérletezett, amelyekkel azonban nem ért el konzekvens eredményeket. További kísérletei a tumorok individuális sajátságainak felderítésére és a rák-öröklődésnek kísérleti kikutatására irányulnak.

Dr. Pelláthy István, orvos, az I. sz. belklinika tanársegéde (prof. Bálint Rezső) két tárgykörben dolgozott. 1. Befejezte dr. Barta Ödönnel és dr. Marton Istvánnal már megkezdett kutatásait arról, hogy a szövetkultúrák növekedésére a tápláló talaj vegyhatásának milyen befolyása van. Az eredményekről a Természettudományi Társulat mikrobiológiai szakosztályának 1928 dec. 8-i ülésén tartottak előadást, amely az Orvosi Archivumban fog megjelenni. Vizsgálta (Paul dr.-ral,) hogy a szervezet reakciójának lugos, illetve savi irányban való megváltoztatása a kalcium- és káliumforgalomban milyen változást idéz elő. Tanulmányát néhai prof. Bálint monográfiájában felhasználta. Vizsgálta (Haintz dr.-ral), hogy a szervezet reakciójának lugos, illetve savi irányban való eltolása az anaphylaxiás shockot mennyiben befolyásolja. Dr. Csépai egyetemi magántanárral és dr. Fernet adjunktussal végzett sorozatos kutatásai által megállapította, hogy az ovariális hormon a hormonsorozatban mely helyen áll. Tanulmányozta (dr. Fernbach Józseffel), hogy a parathyreoida hormonja milyen hatást gyakorol a vegetatív idegrendszerre; — végül kutatta (Sümegei dr.-ral) a vízlökés hatását a hypertoniás betegek vérnyomá-

sára. Erre vonatkozó tanulmánya a balneológiai kongresszuson pályadíjat nyert.

Dr. Péterfy Mária, orvos, gyermekklinikai gyakornok (prof. Bókay) Amerikában megkezdett kutatásait folytatta a káliumnak a gyermekkor anyagcserejében vitt szerepére vonatkozólag s e célból átdolgozta az eddigi hibás kálium-meghatározási mikrometódust. Kísérleteit a Stefánia-gyermekkórház beteganyagán végezte s az eredmények kiszámítására is új módszert alkalmazott. Vizsgálta (25 esetben) a szérum káliumtartalmának viselkedését a gyermekkorban, normális körülmények között s e vizsgálat sorozat befejezése után fog áttérni a pathologikus esetek vizsgálatára. Eredményeiről a magyar gyermekorvosok 1929. évi kongresszusán számolt be.

Dr. Scholtz Andor, orvos, a IV. sz. belklinika gyakornoka (prof. Herzog) főleg Röntgen-tanulmányokat végzett. 1928 október 31-én „Tumor esontmetastasisok a Röntgen-képen“ címmel bemutatót tartott a Magyar Orvosok Röntgen-Egyesületének ülésén, részletesen foglalkozva a csigolya-carcinosissal, az 1929 február 27-i ülésen pedig „Adatok a jobb hypochondriumtáji concrement árnyékok diagnosztikájához“ címmel tartott előadást. Vizsgálat tárgyává tette „A Basedow-kórosak vértejsav-szintjének ingadozását munkamegterhelés közben“ (dr. Mohos Ernővel), végül (dr. Erdélyi Józseffel) „A hilust analizáló Röntgen-felvételek“ témájával foglalkozott.

Dr. Tomcsik József orvos, a M. Kir. Orsz. Közegészségügyi Intézet adjunktusa, az anthrax bacillusokat tanulmányozta kémiai és serológiai szempontból. Elemezte az anthrax-bacillus antigénjét; kutatta, lehet-e az anthrax-bacillus haptentermészetű anyagából további tisztítással polysaccharidát előállítani; hogy különböző virulenciájú anthrax-bacillusokban egyforma-e a haptentermészetű anyag, és hogy mi a különbség a táptalajon tokot termelő és tokot nem termelő bacillusok haptentanyaga között; és vizsgálta az anthrax-bacillus „haptent“-jének szerepét az anaphylaxiás reakcióban, végül tanulmányozta az anthrax-savó koncentrációját.

A szegedi tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Dirner Zoltán orvosdoktor, a gyógyszer-tani intézet (prof. Issekutz) gyakornoka farmakológiai vizsgálatokat végzett túlélő béka-tüdőn. Tanulmányozta az ozmosis nyomás, a H- és OH-ionkoncentráció-változások okozta jelenségeket, a szervezetre legfontosabb kationokon kívül a cink és a nitrit, valamint az idegrendszerre és az izomelemekre nagyobb jelentőséggel bíró farmakonok hatását. Eredményeiről részletes tanulmányt írt. Ezenkívül mint társszerző, résztvett dr. Kováts Ferenc egyetemi magántanár „Aranyvegyületek és egyéb kémiai szerek hatása saválló és közönséges csírok fejlődésére“ című tanulmányának kidolgozásában.

Dr. Gellért Albert orvosdoktor, a leíró- és tájbonctani intézet (néhai prof. Davida, most prof. Jankovich) tanársegéde befejezte két év óta folytatott esonttér-fogatvizsgálatait s eredményeit „Az emberi

csontok térfogatarányai és porozitás viszonyai tíz egyén csontvázán“ című tanulmányában feldolgozta. Ezután vizsgálatokat kezdett Bacsics Pál gyakornokkal együtt a szárnyasok szemében előforduló fésűszerv szerkezetének kiderítésére, ezeket azonban még nem fejezte be.

Dr. Leinzinger Mária orvosdoktor, a gyógyszer-tani intézet (prof. Issekutz) tanársegéde „A dinutron fehérjeösszetételű készítmény glykose-tartalmának meghatározása“ című dolgozatát készítette el és mint társszerző résztvett dr. Tukats Sándor „Az arany mikrochemiai mennyileges meghatározása“ című tanulmányának kidolgozásában.

Dr. Vietorisz Kálmán orvosdoktor, az általános kór- és gyógytani intézet (prof. Jeney) tanársegéde a hasnyálmirigynedv hatásait vizsgálta s kutatásai első részét befejezve, eredményeit „A hasnyálmirigynedv hatása gümöbacillusra“ című előadásában ismertette a M. K. F. J. Tudományegyetem Barátai Egyesülete Orvosi Szakosztályának 1929 április 11-én tartott ülésén. Vizsgálatait három irányban folytatta tovább: 1. a hasnyálmirigynedv közvetlen hatása gümőkóros fertőzésre, 2. elölt gümöbacillusal való etetés hatása gümőkóros fertőzésre, 3. hasnyálmirigynedvvel emésztett gümöbacillusok emésztési termékeinek hatása gümőkóros fertőzésre. Ezeket a kutatásokat még nem fejezte be.

Dr. Waltner Károly egyetemi magántanár, a gyermekklinika (prof. Hajniss) adjunktusa a különböző fémek hatását vizsgálta a csontfejlődésre, a vérképzésre, a fertilitásra, a laktációs képességre és a vérsavó foszfortartalmára, és ettől elkülönítve a kobalt hatását a vörösvérsejtszámra és a haemoglobintartalomra. Eredményeit a következő dolgozatokban ismertette: Angolkőrelenes anyagok készítése ibolyántúli sugarakkal; A nehéz fémek hatásáról; A csecsemő- és gyermekkori görcsökéről; A csecsemő- és kisgyermekkori tetánia-ról; Kobalt und Blut; Über die Wirkung grosser Mengen Eisens II.; A kobalt hatása a haemoglobintartalomra és a vörösvértestszámra; Über die Wirkung einiger Metalle; Az alsó légutak heveny fertőzéseinek kórtana; Beiträge der Kenntnis der Knochenmarkfunktion.

A debreceni tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Beznák Aladár orvosdoktor, az élettani intézet (prof. Verzár) tanársegéde, a tanév folyamán a következő dolgozatokat publikálta: Die Synthese der 8-Phenylglutaminsäure; Die Bestimmung der Hippursäure im Urin; Die Oxydation der Glutaminsäure im Tierkörper; A parathyreoideák fiziológiájának mai állása; A trypsin hatása a páros epesavakra; Parathyreoidea hatása a calciumanyagcsere-re; Epesavak izolálása zsírszövetből.

Dr. Gärtner István orvosdoktor, a közegészségtani intézet (prof. Belák) tanársegéde, a tanév folyamán a következő dolgozatokat publikálta: Napsugárzásmérések Tihanyban (Belák professzorral); Levegő-elektromosság-mérések Tihanyban (Belák professzorral); Balatonvíz zavarossága; Interferometriás vizsgálatok a Balatonon; Das Pul-

frische Stufenphotometer als Nephelometer; Die Eiweissfractionen des normalen Blutserums (Belák professzorral); Die Eiweissfractionen bei einigen pathologischen Verhältnissen, végül Über die Kontakt-Sensibilisierung. Ezután klimatológiai tanulmányokat végzett. A napsugárzás főleg ultraviola spektrumát határozza meg elektromos cellák segítségével. Vizsgálta a mesterséges ultraviolett sugarak biológiai hatását s előtanulmányokat végzett a kvarz-spektografiához.

Dr. Ökrös Sándor orvosdoktor, a kórbonctani intézet (prof. Orsós) I. tanársegéde „A lúgmarásnál észlelhető anatómiai elváltozások“ és „A Kochféle bacillusok kimutathatósága és mennyisége a különféle tuberculotikus szövetképletekben“ című tanulmányait készítette el és adta sajtó alá. Megírta „A liquorkeringés“ című dolgozatát és vizsgálta az agyhártyatuberkulózisnál előforduló anatómiai elváltozásokat.

Dr. Straub János orvosdoktor, az orvosi vegytani intézet (prof. Bodnár) I. tanársegéde a jódhiánygolyva-elméletet tanulmányozta kísérleti úton, tekintetbe véve a környezet jódtartalmát s a szervezet jódanyagcsere-forgalmát; analitikai módszert dolgozott ki kismennyiségű bismut meghatározására s alkalmazta e módszert bismuttartalmú gyógyszerek és fiziológiás oldatok, szövetek stb. meghatározásánál. Vizsgálatai eredményeiről a következő dolgozatokat publikálta: A bodai golyvajárvány és az ivóvizek jódtartalma; A bodai golyvával kapcsolatos jódanyagcsere-vizsgálatok; A csonkamagyarországi ivóvizek jódtartalma és a golyva elterjedése közti összefüggés; Jodgehalt von Trinkwässer und die Verbreitung des Kropfes in Ungarn; Jódmeghatározásokkal kapcsolatosan végzett ivóvízvizsgálatok eredményei; Die mikrotitrimetrische Bestimmung des Wismuts.

Dr. Törő Imre orvosdoktor, az anatómiai intézet (prof. Huzella) tanársegéde a sejteknek környezetük kémiai változása alatt végbenő alakulását és változását tanulmányozta a bél falában levő sejteken. Vizsgálatairól a következő dolgozataiban számolt be: A krokodilbél szerkezete; Über den Krokodildarm; A bélsatorna chemoregulátor sejtjeiről; Über enterochromaffine Zellen; A sejtgranulomok jelentősége a bélfelszívódásban; A chemoregulátor sejtek; Über chemoregulator Zellen des Darmtractus der verschiedenen Tiere.

Dr. Zih Sándor orvosdoktor, az élettani intézet (prof. Verzár) tanársegéde a tanév folyamán a következő dolgozatokat publikálta: Über die hämopoetische Wirkung verschiedener Organe; Über die Natur der Blutkörperchenzahl beeinflussenden Substanz im Serum anämisierter Tiere; Mikro-Meinicke-Reaktion bei syphilisinfizierten Mäusen; Vizsgálatok a Balaton vizének baktériumtartalmáról; Die hämopoetische Wirkung von Bilirubin und anderen Hämoglobinderivaten (Verzár professzorral) és készülöben van: A táplálkozás kvalitásának hatása a vérsejtképzésre és További vizsgálatok a Carnot-szérum hatóanyagáról.

A pécsi tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Jendrassik Lóránd orvosdoktor, egyetemi magántanár a belklinikán (prof. Ángyán) végezte kutatásait. Kiegészítette (dr. Donhofferral) előző évi munkáját az ionok és vegetatív pharmakák önállóságáról; folytatta (dr. Antal Lajossal) a potenciálhatásra vonatkozó régebbi vizsgálatait; kimutatta az agyszövetben lévő fiziológiailag hatásos anyagokat; módszert dolgozott ki (dr. Marschallal) a belladonnaextraktum s más atropinszerűen ható pharmakák hatáserősítésének titrálására; egyszerűsítést kísérelt meg a gravimetriás mikrometódika terén; végül újabb célokra alkalmazta a vér-bilirubin meghatározására vonatkozó eljárását. A tanév folyamán hat tanulmányt publikált.

Dr. Klobusitzky Dénes orvosdoktor, az élettani intézet (prof. Pekár) tanársegéde, folytatta s részben befejezte a vörös vérszövet üledési sebességénél szereplő fiziko-kémiai faktorok részletes elemzésére és a szérumfehérjék kizárhatóságának a közeg reakciójától való függésére vonatkozó kutatásait. Az első témakör vizsgálatát befejezte és „Über die Senkungsgeschwindigkeiten der Erythrocyten mit Rücksicht auf die Hofmeistersche Ionenreihe II.“ című tanulmányában publikálta, a másiktól kiadta „Einfluss der Wasserstoffionenkonzentration auf die Salzflockung der Serumweißkörper“ című értekezésének második és harmadik részét. Ezenkívül „A halál munkája; Klinische und theoretische Ergebnisse der Frage Erythrocythensenkung“ és „Hormonok és hormonhatás“ című munkáit publikálta.

Dr. Röhlich Károly orvosdoktor, az anatómiai intézet (prof. Tóth) tanársegéde befejezte az előző évben Berlinben megkezdett kutatásait arra vonatkozólag, hogy a kétéltűek statoakusztikus apparátusa a fejlődés mely időpontjában determináltatik és eredményeit részletes tanulmányban foglalta össze. Foglalkozott a nyirokesomók centrumgerminatívumainak cytológiájával s ezzel kapcsolatban azzal a kérdéssel, hogy a semlegesítő anyagok milyen úton jutnak a centrumgerminatívumokhoz. Emellett kísérletes embryológiai vizsgálatokat is végzett, amelyek, úgy mint az előbbieket, még nem nyertek befejezést.

Dr. Szathmáry Sebestyén orvosdoktor, a bőr- és nemibeteg-klinika (prof. Beck) tanársegéde két irányban folytatott kutatásokat. Vizsgálta a bőr hólyagjainak képződési mechanizmusát és ezzel kapcsolatban a zúzás és dörzsölés útján keletkezett hólyagokat, majd a hólyagok képződésének faktorait és azok hatásmechanizmusát. Eredményeiről részletes tanulmányban számolt be (A bőr hólyagjainak képződési mechanizmusa). Másik témája a Pécs környékén előforduló dermatophyton-flóra meghatározása volt. Úgy erről, mint Pécs és környékének gombaflórájáról szóló dolgozatát elkészítette. Végül befejezte „A kisajak leukoplakisszerű Bowen kórja“ című dolgozatát és több mykológiai és pathológiai témán folytatta már az előző évben megkezdett kutatásait.

Dr. Tóth Sándor orvosdoktor, a szülő- és nőbeteg-klinika (prof. Scipiades) tanársegéde az előző évben Németországban megkezdett

fizikális-kémiai vizsgálatai folytatásaként az ott elsajátított és kidolgozott módszereknek a nőgyógyászati és szülészeti pathológiában való felhasználására törekedett. Miután a klinika laboratóriuma a szükséges eszközökkel felszereltetett, elkezdte a gyermekágyi lázas betegek vérének és váladékainak fizikális-kémiai vizsgálatát, összehasonlítva azt a normális gyermekágyasokéval. Kutatásait még nem fejezte be. E tanév folyamán tette közzé előző évi kutatásainak ismeretését is *Serumuntersuchungen im Hochgebirge mittels der Elektrodialyse* címmel.

A budapesti tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dr. Andauer Mária fizika-kémia szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, prof. Buchböck vezetése alatt fizikális-kémiai vizsgálatokat végzett. A fém és levegő határfelületén felmerülő potenciálkülönbséget módosító tényezőket tanulmányozta platinára, vasra és higanyra vonatkozólag. A készüléket, mellyel kísérleteit végezte, a *Zeitschrift für physikalische Chemie* 125, 135. 1927-ben ismertette. Célja a vizsgálatok kiterjesztése más fémekre is.

Dr. Boros Ádám növénytan szakos bölcsészdoktor, a m. kir. Gyógynövénykísérleti állomás kísérletügyi adjunktusa, az 1928. évben összesen 44 (közte 25 alföldkutató) tudományos exkurziót tett. Egyrészt a középmagyarországi hévizek felsőbbrendű növényzetére vonatkozó tanulmányának kiegészítésére felkereste Sajókirályi, Hévíz és Buda thermalis forrásait. Eredményeiről a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók pécsi vándorgyűlésén számolt be. Másrészt a Nyírség növényzetének tanulmányozását fejezte be. E dolgozatát dr. Degen Árpád a M. T. Akadémia 1929 április 22-i ülésén terjesztette elő. Tanulmányozta a Duna—Tisza közének növényzetét, különös tekintettel a mohflórára. Eredményeit a Növénytani Szakosztály 1929 febr. 14-i ülésén mutatta be. Vizsgálta a középmagyarországi barlangok felsőbbrendű növényzetét és a Mátra flóráját. Előbbi kutatásairól a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók soproni vándorgyűlésén tartott előadást. Emellett több összehasonlító tanulmányi kirándulást tett. A tanév folyamán rendezte sajtó alá a Nyírség flórájáról és növényföldrajzáról írt dolgozatát, feldolgozta a meglátogatott helyeken gyűjtött virágos növényeket és harasztokat a mohok nagyrészeivel együtt. Hozzáfogott „*Florisztikai Közlemények*“ c. dolgozata II. közleménye anyagának összeállításához s az Alföld mohflórája előmunkálataihoz.

Dr. Grynaeus István matematika-fizika szakos bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Suták) az egyszerű p-vektorok redukációjával foglalkozott. Tanulmánya a M. T. Akadémia 1929 február 18-i ülésén került bemutatásra. Vizsgálatokat végzett a véges és folytonos csoportok elméletére vonatkozólag is, de ezirányú tanulmányai még nem nyertek befejezést.

Hampel László mennyiség-tan-termesztan szakos okl. középiskolai és okl. felsőkereskedelmi iskolai tanár az oldatok adszorpciójával foglalkozott a Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem

Kísérleti Fizikai Intézetében dr. Tangl Károly professzor úr mellett. Tangl professzor eddig még nem publikált eljárását dolgozta ki oldatoknak kvarefelületen történő adszorpciójának kimutatására. Kénsavval, nátronlúggal, nátronvaleriánsavval, düropropylnaftalin-szulfosavas nátriummal végzett méréseket és sikerült az adszorpció létezését qualitative megállapítani, s quantitatív összefüggéseket találni. További kutatásai célja: hasonló vizsgálatokat végezni más anyagoknál. Eredményeit ismertető referátuma jelenleg sajtó alatt van.

Dr. Hegedüs Zoltán magyar történelem-latin szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, részint bibliografiai, részint magyar irodalomtörténeti kutatásokkal foglalkozott. Előbbiek a magyar lírai költészetet mint műfajt és annak elméletét tárgyaló dolgozatokra s verstani és verselméleti kérdésekre vonatkoztak. E kutatásai a magyar lírai költészet történetét tárgyaló munkájának előkészületeit képezik. Foglalkozott emellett Berzsenyi Dániel lírai költészetével és Vörösmarty líraiságával is. Folytatta Katona József lírájára vonatkozó kutatásait. A tanév első felében publikálta az Irodalomtörténeti Közlemények III—IV. számában Petőfi egy eddig ismeretlen verstöredékét, behatóan méltatva annak irodalomtörténeti jelentőségét. Tudományos munkódszt fejtett ki emellett a Magyar Irodalomtörténeti Intézetben, ahol dr. Császár Elemér egyetemi ny. r. tanár: Bevezetés az irodalomtörténetbe c. kollegiumának gyakorlati részét vezette.

Huszár Lajos, végzett bölcsészettanhallgató, a tanév első felében doktori szigorlatára készült s befejezte a körmöci éremvésőkről szóló disszertációját. A szóbeli szigorlat (kereszténykori régészet- és művészettörténet — classica archeologia — magyar művelődéstörténet tárgyakból) letétele után 1929 március 1-én a Magyar Nemzeti Múzeum éremtárának önkéntes gyakornoka lett. Mint ilyen, a magyar numizmatikát tanulmányozta általánosságban s a magyar emlékérmek és éremvésők katalógusának összeállításán dolgozott.

Dr. Kesselyák Adorján természetrajz-kémia-földrajz szakos bölcsészdoktor, egyetemi díjtalan gyakornok (prof. Méhely) az egyenlő lábú rákok (Isopodák) rendszertanát, s anatómiai, morfológiai és hysztológiai sajátosságait tanulmányozta.

Dr. Kéz Andor földrajz szakos tanítóképző-intézeti tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Cholnoky), speciális hazai morfológiai tanulmányait előkészítő általános morfológiai tanulmányokat végzett. Erről számolnak be Újabb morfológiai kutatások eredményei a Gibraltári tengerszoros környékén; Fialtal talajmozgások az Északi-tenger partján; Újabb szempontok az Alpok felépítésének magyarázatában; A pleistocén újabb magyarázata; A földkéreg mozgása; Egy új geotektonikus elmélet; A nyílt óceán szeizmikus mozgásai c. dolgozatai. Mint társszerkesztő, résztvett a Földrajzi Közlemények 1928, a Magyar Földrajzi Évkönyv 1929. évfolyama s több atlasz és térképlap szerkesztésében. Önállóan is tervezett térképeket. Azonkívül, mint a Tankönyvügyi Bizottság külső munkatársa, nyolc bírálatot készített.

Klein József történelem-magyar szakos okl. középiskolai tanár, szemináriumi könyvtáros (prof. Áldásy), a történelmi szeminárium

könyvtárát kezelte s azzal kapcsolatos munkákat végezte. Kutatási témáját — a királyi birtokállomány felbomlása I. Ferdinánd korában — irodalmi szempontból teljesen feldolgozta, de a levéltári kutatásokat hosszas betegsége miatt nem végezhetette el.

Dr. Krenner Andor növénytan szakos bölcsészdoktor, a m. kir. Növényélet- és Kórtani Allomás napidíjas mykológusa, tudományos és gyakorlati növénykórtani kutatást fejtett ki Beke László m. kir. gazd. tanár vezetése alatt. Eredményei leglényegesebb részét a mezőgazdasági növények, a gyümölcsfák és a dísznövények betegségeiről hosszabb tanulmányban foglalta össze, amely németül a Római Mezőgazdasági Intézet szaklapjában, magyarul (rövid angol kivonat kíséretében) pedig a Kísérletügyi Közleményekben fog megjelenni.

Ifj. Kúnfalvi Rezső mennyiségtan-természettan szakos okl. középiskolai tanár, megválasztott díjtalan gyakornok (prof. Ortway), a tanév folyamán átrendezte az Elméleti Fizikai Intézet könyvtárát és új katalógust készített hozzá. Szemináriumi előadásokat tartott „mechanikai repetitórium“ címmel. Quantumelméleti tanulmányokat folytatott az új quantumelmélet, különösen a Dirac-féle q -szám mechanika, hidrogénatóm elmélete köréből s erről több szemináriumi előadást tartott.

Dr. Reichert Róbert természettan-kémia szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Mauritz), közetelemzéseket végzett a Meesek-hegység-től északkeletre, Mórágyszög vidékén elterülő gránithegység közeteire vonatkozólag. E közet alap-típusára vonatkozó eredményeiről a Magyarhoni Földtani Társulat 1929 ápr. 10-i ülésén számolt be. Dolgozata a Földtani Közönyben s a Zentralblatt für Mineralogieban fog megjelenni. A nógrádmegyei bazaltokon végzett petrográfiai megfigyeléseinek kiegészítésére begyűjtötte a Salgótarján—Fülek közötti vulkanikus hegyvidék bazaltos közeteit s bejárta a dunántúli bazalthegységeket is.

Dr. Schay Géza kémia-fizika szakos bölcsészdoktor, kir. s. vegyész, az Orsz. Kémiai Intézetben, hivatali munkájának végzése mellett egy fizikai tankönyvet írt dr. Gróh Gyula állatorvosi főiskolai ny. r. tanárral. Feldolgozta az előző tanévben Berlinben megkezdett, a világító gázreakcióra vonatkozó kutatásai eredményeit s tanulmányát az Eötvös Lóránd Társulat febr. 14-i ülésén kísérleti bemutatással egybekötve adta elő. A tanév második felében a fizikai kémia tárgyköréből a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán folyamatban levő magántanári habilitációjára készült. Próbaelőadását jún. 15-én tartotta meg „A fizika-kémia és atomisztika“ címmel.

Dr. Somoogyi József bölcsészdoktor, budapesti egyetemi magántanár, az ismeretelméletet tárgyaló nagyterjedelmű könyvén dolgozott. Áttanulmányozta az ezzel kapcsolatos ismeretelméleti és logikai irodalmat, kidolgozta a problémák legnagyobb részét és sajtó alá rendezte a kézirat jelentékeny részét. Emellett három filozófiai tanulmányt írt (Das Problem der intuitiven Erkenntnis; Az intuición; A hit bölcsesete).

Dr. Somoogyi József bölcsészdoktor, a Hopp Ferenc keletázsiai

művészeti múzeumi önkéntes gyakornoka, az iszlám művelődéstörténetébe vágó kutatásokat végzett. Tanulmányát, amelyben a késői középkor egyik leghíresebb arab szerzőjének, Kamaladdin ad-Damirinak irodalom- és művelődéstörténeti jelentőségét méltatja és főművének forrásait állítja össze, a *Journal Asiatique* 1928 július—szeptemberi füzeté közli (Index des sources de la „Hayât al-hayawâri“ de ad-Damîrî). Egy más, a tárgykörbe vágó tanulmányát (Die Chalifengeschichte in Damîrîs Hajât al-hajawâri) a „Der Islam“ 1929. 1. füzeté közölte. A Magyar Tudományos Akadémia 1929 június 21-i ülésén Damîrî arab enciklopédiájáról tartott előadást, amely az „Értekezések a nyelv- és széptudományi osztály köréből“ c. sorozatban fog megjelenni.

Dr. Strausz László természetrajz-földrajz szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, Berlinben megkezdett geológiai fáciestanulmányait folytatta. Vizsgálatait a miocén korra vonatkozólag egészítette ki. Sajtó alá rendezte „A bujáki lajtameszek“ című értekezését (Földt. Közlöny). Folytatta a délmagyarországi slirfaunák vizsgálatát, tekintettel az egyes lelőhelyek közötti fációs különbségekre s eredményeit közlésre előkészítette. Tanulmányozta a geológiai középkor fációs irodalmát s egyes mezozoi lelőhelyeket vizsgált.

Dr. Techert Margit (dr. Fekete Géznéné) magyar-francia-filozófia szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, közp. szolgálatra berendelt középiskolai tanár, az újplatonizmus történetének megírásán dolgozott. Monografiája első, programotadó fejezetét „Mi az újplatonizmus?“ címen a Magyar Filozófiai Társaság 1929 február 26-i ülésén bemutatta. További kutatás céljából április második felét, május és június hónapot Angliában töltötte, ahol a szaktárgyával kapcsolatos angol publikációkat tanulmányozta a British Museum, a leeds-i és az oxfordi egyetem könyvtárában. Személyes kapcsolatba lépett Gillespie (Leeds), Muirhead (Birmingham) és C. C. Julian Webb (Oxford) professzorokkal. Ez év júliusában jelent meg az *Archiv f. Philosophie und Soziologie*ban „La notion de la sagesse dans les trois premiers siècles de notre ère“ című értekezése, „Iráni vallásos elemek a plotinosi psyche fogalmában“ című tanulmányát pedig, amelyet a Filológiai Társaság 1928. évi őszi ülésén olvasott fel, az *Egyetemes Philológiai Közlöny* 1929. áprilisi száma publikálta és az *Archiv für die Geschichte der Religionen*. Az *Athenaeum* részére „Az új platonizmus újabb külföldi irodalma“ címen többoldalas kritikát és könyvismertést írt s a platonizmusról szóló nagy munkájának bevezető részét követő két fejezetét elkészítette.

Tóth Lajos díjtalan egyetemi gyakornok (prof. Négyesy), Császár professzor előadásai alapján tudományos segédkönyvet készített az egyetemi hallgatóság számára „A XIX. század nagy magyar költői“ címmel. Nagyobb dolgozatban összeállította a Bem Józsefről szóló magyar költői irodalmat s több kisebb-nagyobb irodalomtörténeti és esztétikai tanulmányt készített. A Magyar-Lengyel Egyesület megbízásából gróf Dambski Pállal együtt a lengyel vonatkozású magyar költői termékek összeállításán dolgozott. Tanulmányt írt Szendrey

Juliáról. Foglalkozott a budai színházak történetével és felkutatta az ott 1862—75 közt előadásra került drámákat is. E munkássága előtanulmányul szolgál a magyar népszínmű és a budai színházak történetét tárgyaló nagyobb tanulmányához.

Dr. Treml Lajos német-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészdoktor, kutatásainak főtárgyát a késő középkori oláh (havas-elvi és moldvai) kancelláriák okleveleinek magyar szempontból való vizsgálata képezte. A kölesönszavak segítségével rekonstruálta az oláh vajdaságokra gyakorolt késő középkori magyar hatásokat. Tanulmánya rövid kivonatát a Magyar Nyelvtudományi Társaság 1929 ápr. 12-i ülésén olvasta fel, egész terjedelmében pedig „Die ungarischen Lehnwörter im Rumänischen II.“ címmel az Ungarische Jahrbücherben közli, amelyben több oláh és más munkát is ismertetett (így pl. Liebhardt és Scheiner erdélyi helynévkutatásait). A Revue des Études Hongroises 1928. utolsó füzetében jelent meg „Une illusion de la linguistique roumaine“ c. közleménye, és ugyancsak itt a „Chronique Roumaine“ első része, amely általános tájékoztatón kívül a kolozsvári Dacoromania első négy kötetének ismertetését tartalmazza. Három cikket (Legrégibb oláh kölesönszavunk kor-meghatározásához; Áveszál; Falsca, falka) publikált a Magyar Nyelv 1929. folyamában s egy cikket és egy ismertetést írt Tagliavini Studi Rumeni c. folyóirata számára. Irodalmi munkássága mellett az egyetemen oláh nyelvtant adott elő heti 1 órában, s a Francia Intézet könyvtárosi teendőit végezte.

A szegedi tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dr. Juhász László latin-görög szakos szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészdoktor, 1928 nyarán Ranzanóra, Janus Pannoniusra és Galeotto Marzióra vonatkozó, Olaszországban végzett kutatásait dolgozta fel. Tisztázta a Ranzano magyar történeti munkájára és magyarországi tartózkodására vonatkozó vitás kérdéseket egy nagyobb dolgozat keretében, amely még nem nyert befejezést. Előadást tartott róla az Egyetem Barátainak Egyesülete bölcsészeti szakosztályának 1929 május 1-i ülésén. Hosszabb cikkben foglalta össze Janus Pannonius doktrínájára vonatkozó eredményeit, Galeotta Marzio Chiromantia c. művéről pedig bibliografiai tárgyú értekezést írt. Filológiai tanulmányt közöl (a πύραυρος nevű görög edényről) az Archaeologiai Emlékkönyvben. A tanév végén hosszabb (2—3 hónapi) olaszországi útra ment Andreas Pannonius magyar humanista egy eddig ismeretlen művének felkutatására és Janus Pannonius összes művei új kiadásának előkészítésére.

Dr. Téglás Jenő Béla a tanév elején „A történeti pasquillus a magyar irodalomban“ című munkája kiadásával volt elfoglalva. Ezután megkezdte a magyar vallási pasquillus-irodalom anyagának összegyűjtését a budapesti és vidéki kézirat- és könyvtárakban, amelyeket az anyag nagy terjedelme miatt még nem fejezhetett be. Megkezdte egy politikai és vallási pasquillus-szövegkiadás összeállítását,

tanulmányt írt a „Csepregi colloquium“-hoz fűződő verses irodalmi emlékekről és, mint a Magyar Irodalomtörténeti Intézet díjtalan könyvtárosa (prof. Dézsi) megkezdte az intézet könyvtárának rendszeres feldolgozását.

Dr. Varga Sándor filozófia szakos bölcsészdoktor, egyet. könyvtári gyakornok, folytatta a német idealizmus vezető személyiségeire és tanaik jelentőségére vonatkozó kutatásait. Sajtó alá készítette „Valóság és érték. Az ismeretelmélet és értékelmélet alapproblémája“ című munkáját, amely berlini, jénai és heidelbergi munkásságának ismeretelméleti és értékelméleti eredményeit tartalmazza. A tanév folyamán a szegedi tudományegyetem bölcsészet-, nyelv- és történettudományi kara ismeretelméletből és általános értékelméletből magántanárrá képesítette. Próbaelőadását „Oktörvény és értékelés“ címen tartotta meg s az ennek alapját képező részletes tanulmányt 1929 őszén adta sajtó alá. Tanulmányt írt Keyserling: Das Spektrum Europas című könyvéről és több kritikát más filozófiai művekről. Kezelve a filozófiai intézet (prof. Bartók) könyvtárát, segített annak adminisztrációjában s a hallgatóság tudományos útbainagazításában. Mint a pedagógiai intézet vendége, előadást tartott Petersen Péterről és a jénai iskoláról, amely a pedagógiai intézet kiadványai közt fog megjelenni.

A debreceni tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dobó Árpád latin-történelem szakos III. éves bölcsészettanhallgató 200 pengő vándorösztöndíjat kapott a magyarországi római feliratok új összeállítására. Debrecenben és Bécsben előzetesen folytatott irodalmi előtanulmányai (a magyarországi vonatkozású külföldi feliratok összegyűjtése) után a Corpus Inscriptionum Latinarumban még nem foglalt hazai köfeliratok publikációit összehasonlította az eredetiekkel, hogy így hiteles szövegeket nyerhessen. Összeállította ezenkívül a régebben publikált anyagot is.

Dr. Klein Gáspár magyar-történelem szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. R. Kiss István), a bécsi állami levéltárban megkezdett, „A Staatsrat állásfoglalása a protestánsok külföldi iskoláztatásával szemben“ című tanulmányán dolgozott. Kutatásai ez alkalommal főképen a bécsi teológiai fakultás be rendezésére irányultak. Ezenkívül ismertette a Levéltári Közlemények számára Schiaparelli Aviramento allo studio delle abbreviature latine c. munkáját. A Protestáns Szemlében jelent meg „Finnország és a vallásszabadsági törvény“, a Debreceni Szemlében pedig „Finn földbirtokreform és a Lex Kallio“ és „Az új török alkotmány“ című tanulmánya.

Szilágyi János történelem-latin szakos II. éves bölcsészettanhallgató 200 pengő belföldi vándorösztöndíjat kapott a magyarországi téglabélyegek corpusának összeállítására. E célból feldolgozta a Magyar Nemzeti Múzeum anyagát, másolatot készített az ottlévő többszáz téglabélyegről, s e másolatokat kartotékrendszerben össze-

állítva, a debreceni egyetem ókori intézetében helyezte el. További munkássága az aquincumi anyag hasonló feldolgozására irányul.

A pécsi tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dr. Asztalos Miklós történelem-magyar szakos bölcsészdoktor, egyetemi könyvtári díjtalan gyakornok, kutatási témája a wittenbergi régi könyvtár felkutatása s a XVI.—XVII. századi német-magyar kultúrkapcsolatok részleteinek tisztázása volt. E célból a debreceni ref. főiskolai könyvtárban összevetette a wittenbergi magyar bursa anyakönyvének kéziratát a kiadással és kijegyzetelt több régi magyar könyvet. Bécsben áttanulmányozta a Nationalbibliothek kéziratárának katalógusát és megtekintette a kisebbségstatisztikai intézetet is — amiről a Magyar Kisebbségben megjelenő cikke számol be. További célja a sárospataki ref. főiskola, valamint a herceg Windischgraetz-család könyvtárának és az esztergomi érseki könyvtárnak átkutatása és gazdaságtörténeti kutatások végzése a bécsi kamarai levéltárban s a kisebbségstatisztikai intézetben.

A szegedi tudományegyetem matematika-természettudományi karáról:

Dr. Bossányi Irén kémia szakos bölcsészdoktor, c. tanársegéd, díjas gyakornok a II. sz. vegytani intézetben (prof. Kiss Árpád), az ionreakciók sebességének mérésével foglalkozott. Eredményeit Kiss professzorral együtt írt tanulmányában (Acta Chemica, Mineralogica et Physica, Tom. I. Fasc. 2.) közli. További kísérletei — a perszulfát- és thyoszulfát-ionok közti reakcióra vonatkozólag — folyamatban vannak.

Dr. Gyulai Zoltán fizika szakos okl. középiskolai tanár, egyetemi adjunktus (prof. Fröhlich) a kristályok elektromos vezetőképességére vonatkozólag végzett vizsgálatokat, Hartly Domokos tanársegéddel közösen, amelyek eredményét „Elektrische Leitfähigkeiten verformter Steinsalzkrystalle“ címmel adta közre a Zeitschrift für Physikben és „Kősókristályok elektromos vezetőképessége egyoldalú nyomás alatt“ címmel a Matematikai és Fizikai Lapokban. További vizsgálatai a PbCl elektromos vezetésének tulajdonságaira irányulnak, de még nem nyertek befejezést.

Hartly Domokos matematika-fizika szakos okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd (prof. Pfeiffer) dr. Gyulai Zoltán magántanárral együtt vizsgálta a kristályok elektromos vezetőképességét. Eredményeit közösen írt dolgozatukban („Elektrische Leitfähigkeiten verformter Steinkristalle“ és „Kősókristályok elektromos vezetőképessége egyoldalú nyomás alatt“) a Zeitschrift für Physikben és a Fizikai Lapokban tette közzé. Önálló vizsgálatokat folytatott a kősó elektromos vezetésének egyoldalú nyomás alatt a hőmérséklettől való függését illetőleg. E kutatásai még folyamatban vannak.

Dr. Kalmár László matematika-fizika szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Riesz Frigyes), az

analitikus számelmélet és matematikai bizonyításelmélet terén végzett vizsgálatokat. Eredményeit „Über die Abschätzung der Koeffizientensumme Dirichletscher Reihen“ című tanulmányában, a m. kir. Ferenc József Tudományegyetem Tudományos Közleményeiben publikálta. Ezzel kapcsolatban vizsgálta a factorisatio numerorum problémáját, megállapított egy formulát és hozzá maradékbecslést is talált. Ezt a Matematikai és Fizikai Lapokban fogja közzétenni. Egy másik bizonyításelméleti vizsgálata a fentemlített közleményekben fog megjelenni. Régebben megkezdett halmazelméleti vizsgálatait is folytatta s ezekről a Fundamenta Mathematicaeban referál. Kerékjártó professzor németnyelvű geometriai szemináriumában két előadást tartott topológiai kérdésekről és több könyvismertetést írt.

vitéz dr. Lengyel Endre földrajz-természetrájs szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Szentpétery), a „Szegedkörnyéki homokfajták összehasonlító közettani vizsgálata“ címmel írt értekezést. Ebben 14 alföldi homokfajta ásványos összetételét s egyéni sajátosságait analizálja, hogy a homokféléknek, mint termőtalajváltozatoknak, gyakorlati jelentőségére következtethessen. Eredményeit az Alföldkutató Bizottság kecskeméti vándorgyűlésén is előadta. „Adatok a szikesedés problémájához“ című értekezéséhez összegyűjtötte a kettőshatári Fehér-tó altalajának rétegsorozatát és helyszíni megfigyelések alapján számos adatot a vízszint és a széljárás összefüggésére, a vízállásra és a szikesedésre, a talajvízre s a talaj száradási formáira vonatkozólag. Folytatta továbbá a szentendre—visegrádi hegység közettani reambulációját s a vizsgálati anyag begyűjtését.

Dr. Lipka István matematika-fizika szakos okl. középiskolai tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd (prof. Kerékjártó) a quadratikus formák pozitivitásával foglalkozott. Kidolgozott egy módszert, amelynek segítségével mindig eldönthető, hogy a quadratikus alak relatív, definit pozitív, vagy nem. Problémáját később kapcsolatba hozta egy stabilitási kérdéssel, amely konzervatív természetes mechanikai rendszerekre vonatkozik. Könyvismertetéseket írt a szegedi „Acta“ s a Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik számára. Kerékjártó professzor németnyelvű geometriai szemináriumában előadást tartott a folytonos görbékről.

Mikszáth Gyula természetrájs-földrajz szakos okl. középiskolai tanár, díjtalan gyakornok (prof. Farkas Béla), a Börzsönyi-hegység mollusca-faunájának megfigyelésével foglalkozott s e célból számos tanulmányi kirándulást tett. Eredményeiről beszámoló dolgozata az Állattani Közleményekben fog megjelenni. Kutatásai mellett az Állatrendszertani Intézet számára elkészítette az előadásokhoz szükséges rajzokat.

Scheitz Antal természetrájs-vegytan szakos szakvizsgás tanárjelölt, díjtalan egyetemi gyakornok (prof. Győrffy) bakteriológiai tanulmányai előkészítéseként talajbiológiai vizsgálatokat végzett. Összehasonlította a szikes és a konyhasós talajok mikrovegetációját.

Előbbire vonatkozó dolgozata (Talajflóravizsgálatok I. Dorozsmai „Nagyszék“) megjelent *Folia Cryptogamica* 6/I. kötetében, utóbbiról a Természettudományi Szakosztály 1928 dec. 13-i ülésén számolt be. Talajbakteriológiai vizsgálatait a m. kir. Bánya- és Erdőmérnöki Főiskola növénytani intézetének mikrobiológiai laboratóriumában dr. Fehér Dániel főiskolai tanár mellett végezte.

A közgazdaságtudományi karról:

Fodor Gyula okl. mezőgazda, a Növénytenyésztéstan Intézet (prof. Kerpely) gyakornoka, elsősorban búzaminőségi vizsgálatokkal foglalkozott, kiterjeszkedve a különböző búzaminták összefehérjetartalmának, nedves és száraz síkértartalmának megállapítására, a siker minőségének beható megvizsgálására, a m. kir. Gabona- és Lisztkísérleti Állomás eljárásai és normái szerint. A fősúlyt összehasonlító fajtakísérletekre és műtrágyázási kísérletek terméséből származó búzaminták megvizsgálására fektette. E szempontok alapján 7 kísérletsorozatot végzett.

Dr. Hévey László okl. közgazda, közgazdasági egyetemi tanársegéd (prof. Steinecker, mezőgazdasági közigazgatás) a magyar mezőgazdasági oktatásügy történetével foglalkozott, a földművelés elsajátításától kiindulva napjainkig. Ezzel kapcsolatban összeállította a mezőgazdasági oktatásügy bibliográfiáját, kiterjeszkedve a szaklapokban és tudományos folyóiratokban megjelent cikkekre is. Feldolgozta az Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület és a gazdasági egyesületek tevékenységét a gazdasági oktatásüggyel kapcsolatban; összeállította az erre vonatkozó határozatokat a gazdakongresszusok jegyzőkönyveiből, tanulmányt írt a földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatásügyi osztályának eddig végzett munkájáról, adatokat gyűjtött az Állatorvosi Főiskola történetéhez, összeállította a magyar-óvári gazdasági akadémia s a gazdasági tanintézetek történetét s az utóbbiak gazdasági akadémiaivá való átszervezésének okait, feldolgozta az akadémia felállítására vonatkozó szerződéseket és okleveleket, a földművelésiskolák, mezőgazdasági ismereteket terjesztő intézmények és tanfolyamok történetét, a mezőgazdasági kamarák szakoktatási tevékenységét, felkeresve e célból a győri és kecskeméti kamarát, tanulmányozta a csanakfalvi népfőiskolát s a női népfőiskolák intézményét.

Dr. Kertész J. Zoltán kémia-fizika-ásványtan szakos bölcsészdoktor, közgazdaságtudományi kari tanársegéd (prof. Doby, agrochemiai intézet) enzymológiai vizsgálatait folytatta. Tanulmánya — *Eine neue qualitative Saccharaseprobe* — a *Biochemische Zeitschrift*ben fog megjelenni. Ezenkívül talajtani kutatásokat végzett, számos talajanalízist a legkülönbözőbb vizsgálati módszerekkel. Az eredmények ábrázolására új módszert állapított meg s ezt dr. Csikyvel a gyakorlat részére is kidolgozta. Ez a tanulmány — *Új módszer a talajvizsgálatok eredményeinek ábrázolására* — az Agrochemiai Intézet kiadványai közt jelent meg.

Dr. Koch Ferenc okl. kereskedelmi iskolai tanár, bölcsészdoktor, a Gazdaságföldrajzi Intézet (prof. Teleki) megbízott tanársegéde, Budapest tejjellátásának gazdaságföldrajzi problémáit tanulmányozta. Tájékozódott a külföldi városok élelmiszer-, különösen tejellátásának irodalmában. Összegyűjtötte és áttanulmányozta a magyarországi tejgazdaságra vonatkozó munkákat; adatokat gyűjtött a Fővárosi Tejhivatalnál s néhány nagyobb tejt vállalatnál. A nyári szünet alatt folytatta az adatgyűjtést, átvive az adatokat grafikonra, diagrammra és térképre, azonkívül helyszíni tapasztalatok szerzése céljából felkereste a főbb termelési tájakat és tejjgyűjtőállomásokat. Résztvett a Kereskedelmi Lexikon és a Közgazdasági Lexikon megírásában s „Vetülettani gyakorlatok“ címen vezérfonalat szerkesztett a szeminárium tagjai számára.

Miltényi László, okl. mezőgazda, a mezőgazdasági növényteni intézet tanársegéde (prof. Szabó Zoltán) az előző évben megkezdett mikroszkópiai vizsgálatait folytatta, 1100 darab sorozatos preparátumot készítve magasabb mikrotechnikával. Fejlődéstani és szövettani kutatásokat végzett a gabonaféléken a fiatal tenyésző csúcsok szöveti szerkezetére, a floralis regio s a levéldudorok kialakulására vonatkozólag. Igyekezett exakt törvényszerűséget felállítani a szár belső szöveti differenciálódása s az oldalszervek megjelenése közt. Vizsgálta a szár procambiális differenciálódását, különös tekintettel a bélrekesztők kialakulására és vascularisatiójára. A diafragmák kialakulása mellett figyelemmel kísérte a szár centrális lacuna képződését, megállapítva, a keletkezés módját és időpontját, a környező bélszövet sejtjeinek cytologiai sajátosságai alapján. Végül a procambialis differenciálódás folyamatát végigvizsgálva, az üreges gramineaszárak edény-nyaláb lefutásának típusait és főbb eltéréseit állapította meg.

Dr. Urbányi János áll. felsőkereskedelmi iskolai tanár, közgazdaságtudománykari tanársegéd (prof. Karch, magángazdasági szeminárium) a reklám tudományos vizsgálatával foglalkozott, köz- és magángazdasági, valamint lélektani szempontból, és erről több cikket írt a Magyar Kereskedők Lapja, Az Üzlet és a Reklámélet c. szaklapokba. Különösen az oktatás kérdése érdekelte. Tanulmánya (A reklám és propaganda tanításának kérdése) a Kereskedelmi Szakoktatás Könyvtárában (4. sz.) jelent meg. Népszerűsítő előadásokat tartott a reklámról az Urániában és Pest vármegye alispánjának felkérésére vidéken is, az Iskolánkívüli Népművelő Bizottság összejövetelein. Közreműködött a Révai Kereskedelmi, pénzügyi és ipari lexikon megírásában is.

A Műegyetemről:

Dr. Andreich Jenő okl. mérnök, okl. közgazda, műegyetemi tanársegéd (prof. Heller Farkas), a modern dynamikai statisztika matematikai módszereinek alkalmazási lehetőségeit vizsgálta abból a szempontból, hogy azok mennyiben alkalmasak az empirikus gazdasági statisztika megfigyelési eredményeinek feldolgozásán keresztül a köz-

gazdaság-elméleti munka által leszűrt törvényszerűségeknek induktív úton történő verifikálására. Tanulmányának előkészítése céljából áttekintette a vonatkozó logikai és módszertani irodalmat, egybegyűjtötte és feldolgozta a legszükségesebb irodalmi anyagot, e mellett hallgatta Pauler professzor filozófia-történeti, pszichológiai, fenomenológiai és Horváth Barna egyetemi m. tanár etikai előadásait, a műegyetemen pedig ismétlésszerűen lehallgatta az analitikus geometriát.

Bruckner Zoltán okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd (prof. Zemplén) a disacharidokra és a glukosidokra vonatkozólag végzett kutatásokat. Tanulmányozta a különböző aminoknak az acetobromcukrokkal való reakcióját, a PBr_3 -nak acetyl-cukrookra való hatását, s a tetrasaccharidok szintézisét $FeCl_3$ katalizátor alkalmazása segítségével. Ezenkívül segédkezett Zemplén professzor *Synthese in der Kohlenhydrat-Gruppe mit Hilfe von sublimierten Eisenchlorid, I. Darstellung der Bioside der α -Reihe* (Berichte 62, 985. 1929.) és *Über die Verseifung acetylierter Zucker und verwandter Substanzen* (Berichte 1929) című tanulmányaiban.

Dr. Brummer Ernő okl. vegyész-mérnök, vegyész-doktor, műegyetemi tanársegéd (prof. Szarvasy) a levegő elektromos vezetőképességét vizsgálta. Ezirányú kutatásai folytatását képezik annak a munkának, amelyet a sósav-, ammónia- és széndioxid vezetőképességének mérésével kezdett s amely kísérletsorozatnak a gázok, illetve gőzök és ezek vízgőzelegyei elektrokémiai természetének felderítése volt a célja. A levegő vezetőképességének vizsgálatánál a cél ugyanez volt, a mérési módszer azonban az előbbi kísérleteknél használt eljárásoktól elvben különbözött. Kísérletei során megfigyelte a meteorológiai s az elektrometeorológiai elemek befolyását a vezetőképesség értékére és a lokális időjárás megjósolása szempontjából érdekes szabályszerűségeket állapított meg. Vizsgálta a levegővezetőképesség-mérések eddig használt módszereit is.

Dr. Gärtner Károly okl. vegyész-mérnök, műszaki doktor, műegyetemi tanársegéd (prof. Hosvay) a szenek öngyulásáról szóló, csak a barnaszeneekre vonatkozó értekezését kibővítette, vizsgálat tárgyává téve a pécsi feketeszenet, a gyöngyösi lignitet, a balatonvidéki turfát s egy faszenet. Dolgozata a M. Tud. Akadémia III. oszt. kiadványában jelenik meg. Vizsgálta a világító köveket és azok előállításí módszerét, megállapítva azt, hogy az alkali földfémszulfidhoz, mint alapanyaghoz, hozzákevert nehéz fémszulfid mennyisége mennyire befolyásolja a világítás időtartamát, több nehéz fémsó felhasználása esetén pedig ezeknek mennyisége mennyiben változtatja meg a fény színét és végül a mesterséges megvilágítás mennyire változtatja meg a fényerősséget. Értekezése a Magyar Chemiai Folyóiratban fog megjelenni.

Gerecs Árpád okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd (prof. Zemplén) a disacharidokra és a glukosidokra vonatkozólag végzett kutatásokat. Mint társszerző működött közre Zemplén professzor négy értekezésében (*Beiträge zur Kenntnis des Phlorrhizins und des*

Querzitrins; Notiz zur Synthese des Rohrzuckers; Synthese in der Kohlenhydratgruppe mit Hilfe von sublimierten Eisenchlorid; és Einwirkung von Aluminiummetall und Quecksilbersalzen auf Acetohalogenzucker), amelyekben a phlorrhizin, querzitrin és phloretin föl-építését, az octaacetylsaccharose szintézisét; a cellobiose és a maltose aethylglukosidjait és a cellobiose cyklikus oxyvegyületekkel képzett α -glukosidjainak előállítását vizsgálja. Utóbbi kísérletei még folyamatban vannak.

Kiss Tibor okl. építész, műegyetemi tanársegéd (prof. Kotsis) tanulmányi célja az európai államok mai építkezésének helyszíni vizsgálata volt, hogy ezzel és a külföldi építészekkel való személyes érintkezés segítségével megállapítsa, hogy használhatók fel a külföldi eredmények a hazai építkezéseknél s a műegyetem tervezési oktatásának fejlesztésében. Miután Olasz- és Franciaországban már előzetesen végzett tanulmányokat, ebben az évben Ausztriát és Németországot (Wien, Graz, Berlin, Frankfurt a/M., Hamburg, Dessau, Leipzig, Rajna-városok, Ruhr-vidék) járta be, tanulmányozva a bérházak, népjóléti intézmények, iskolák, lakótelepek, ipari és kereskedelmi épületek, tornatelepek, stb. építését és a városrendezés kérdéseit, úgy gazdasági, mint szerkezeti és formai szempontból. Tanulmányairól szakfolyóiratokban publikált cikkein és a műegyetem tervezési tanszékének szemináriumában megtartott előadásain kívül hosszabb tanulmányban fog beszámolni.

Oravik János okl. gépészmérnök az elektromos áramlás alatt álló vezetékek és gépalkatrészek mechanikai vizsgálatával foglalkozott, különös tekintettel az alumíniumötvözetekre. A szakirodalom tanulmányozása közben azonban tudósúchuratot kapott, úgyhogy munkája folytatását későbbre kellett halasztania.

Dr. Schmid Rezső okl. vegyészmérnök, okl. közgazda, bölcész-doktor, műegyetemi kisegítő tanársegéd (prof. Pogány) spektroszkópikus anyagvizsgálatokat végzett. Főleg a molekulák belső szerkezetéről felvilágosítást nyújtó sávos színeképeket vizsgálta. Munkálatai eredményeit a következő tudományos publikációkban tette közzé: Über die Banden der dritten positiven Stickstoffgruppe; Über den Einfluss des Magnetfeldes auf die Bandenlinien der dritten positiven Stickstoffgruppe; Über die Intensitäten der Bandenlinien der dritten positiven Stickstoffgruppe (mind a három a Zeitschrift für Physikben jelent meg 1928 és 1929, utolsó kettő Pogány professzorral kollaborációban). Az *NO*-sávok színekép harmadik pozitív csoportjának sávjairól (γ -sávok); A mágneses tér befolyása az *NO*-sávok színekép harmadik pozitív csoportjának sávvonalaire; Az *NO* γ -sávok vonalainak intenzitásáról (mind a három a M. T. Akad. Math.-Term.-Tud. Ért. 1928 és 1929-ben jelent meg, az utolsó kettő Pogány professzorral kollaborációban).

Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor jog- és államtudományi doktor, műegyetemi tanársegéd (prof. Laky) társadalomtudományi tanulmányokat folytatott. Vizsgálta az ipari munkabérek alakulását a világháború óta. Eredményeit a Statisztikai Közleményekben fogja publi-

kálni. Tanulmányában elsősorban a budapesti ipari munkásság bérviszonyait ismerteti, de kapcsolatba hozza ezt az egész országra, sőt a külföldre vonatkozó adatokkal is. Tárgyalja azonkívül a munkabérstatisztika hazai forrásanyagát.

Szalay Ákos okl. építész, műegyetemi adjunktus (prof. Wälder) munkájának tárgya a pergamoni ú. n. királyné kertje hellénisztikus és bizantinikus korbeli maradványainak topográfiai, történeti és rekonstrukcionális feldolgozása volt. Elkészítette saját felmérései alapján a terület magyarázatához szükséges összes rajzokat, és megírta a szöveg legnagyobb részét is. Az épületek rendszerének kutatása közben sikerült megállapítania az eddig ismeretlen mértékegységet, amely Pergamonban a királyság korában használatos volt.

Dr. Telegdy-Kováts László okl. vegyész-mérnök, az Orsz. Chémiai Intézet (prof. Sigmond) gyakornoka, a szalmatrágya előállításának kérdésével foglalkozott. Vizsgálta a készítési folyamat gyakorlati keresztülvihetőségén kívül a végbemenő kémiai és biológiai változásokat, részint laboratóriumi, részint egyes gazdaságokban beállított kísérletek alapján, kémiai és mikrobiológiai módszerekkel. Vizsgálatai lefolyását és eredményeit „A szalmából való «mesterséges istállótrágya» készítése” című tanulmányában (Kísérletügyi Közlemények, 1928) ismertette. Emellett más mikrobiológiai kutatásokat is végzett. Vizsgálta, hogy a hazai szikes talajokban jelen van-e és milyen mértékben aktív az elemi kenet oxidálni képes mikroflóra, majd tanulmányozta a hazai szikes talajok mikroflóráját és mikrofaunáját, de ebbeli kutatásait az anyag nagy terjedelme miatt még nem fejezhette be.

Trautsch Kálmán okl. gépészmérnök, a műegyetem kalórikus gépek tanszékéhez tartozó gépkísérleti laboratóriumában Schimanek Emil professzor vezetése mellett közreműködött az ott folyó kísérleti munkában, amely egyrészt az automobilmotor általános üzemi viszonyaira, másrészt a tüzelőanyag adagolásának kérdésére vonatkozott. Fékpadi próbákat végzett a teljesítmény- és fogyasztási görbék felvétele s a gyorsítási tulajdonságok és indítási viszonyok vizsgálatát illetőleg, és egy más kísérletsorozatot a nehéz benzin- és a különböző tüzelőanyag-keverékek motorikus tüzelés szempontjából való használhatóságát illetőleg. Tanulmányozta az automobilmotorok karburátorokban adódó nagy légsebességek mellett fellépő levegőáramlási és tüzelőanyag-porlasztási viszonyokat, különösen a Zenith- és az Esse-karburátorokkal. Az Esse-karburátor szabályozó tűjének krómozásával kapcsolatban vizsgálta a Wommer-féle elektrokémiai eljárást.

Vörös Imre okl. gépészmérnök, műegyetemi kisegítő tanársegéd (prof. Szabó Gusztáv), a mezőgazdasági gépkísérleti intézet kutató és kísérletező munkájával kapcsolatos laboratóriumi munkát végzett, elsősorban a természettudományi kongresszus alkalmazásával felvetett problémákra vonatkozólag. Kutatta a rendszeres vizsgálat alá még nem vont, ötletszerűen alkalmazott talajművelő gépek és eszközök munkaminőségét. Szántóföldi kísérletek során vizsgálta a különböző eketípusok talajlazító hatását és energiafogyasztását eltérő talaj-

viszonyok mellett s a talajnak megfelelő szántóvas, töröszög és kormányfelület megállapítására törekedett, kutatta a mezőgazdasági traktorok ökonomikus beállításának lehetőségeit, szántóföldi próbákat végezve, vontatási viszonyaik, területteljesítményük és tüzelőanyag-fogyasztásuk megállapítása céljából. Vizsgálta a permetező öntözők hidraulikai viszonyait, majd a különféle Paddy-asztalos és szélfajtázó rendszerrel felépített vetőmagtisztító és osztályozó gépek tisztítási munkáját és teljesítőképességét.

Zorkóczy Béla okl. gépészmérnök, műegyetemi tanársegéd (prof. Misángyi), a villamos ívhegesztés technológiáját tanulmányozta. Vizsgálta az ívhegesztő varrat tulajdonságait s az azt befolyásoló tényezőket, különösen a hegesztőpálca anyagát, makroszkópikus, mikroszkópikus és mechanikai szempontból. Eredményeit részletes tanulmányban dolgozta fel.

A Bánya- és Erdőmérnöki Főiskoláról:

Worschitz Frigyes, a soproni m. kir. erdészeti kísérleti állomáshoz szolgálattételre beosztott okl. erdőmérnök, a csonkamagyarországi allochton állományalkotó fafajok tömegnövekedését és szilárdságát vizsgálta. Összehasonlító vizsgálatokat végzett a különböző vörösfenyő-típusok vastagsági növekedésének mértékére és tartamosságára, fajsúlykialakulására és szilárdságára dr. Fehér Dániel főiskolai r. tanár vezetése alatt a soproni m. kir. Bánya- és Erdőmérnöki Főiskola Növénytani Intézetének mikrotechnikai laboratóriumában. E vizsgálatok szilárdságtani részét a budapesti Műegyetem mechanika-technológiai intézetében dr. Misángyi Vilmos műegyetemi ny. r. tanár vezetése alatt folytatta. Eredményeiről a tanév végéig két dolgozatot írt, amelyek a Zentralblatt für das gesamte Forstwesenben s az Erdészeti Kísérletekben fognak megjelenni.

Az Országos Magyar Gyűjteményegyetemtől:

Dr. Halász Gábor történelem-magyar szakos bölcsészdoktor, a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi-könyvtárának önkéntes gyakornoka résztvett két nagyobb bibliográfia összeállításában. Az egyik a Comité International des Sciences Historiques számára készült az 1927. évi magyarországi történeti és tudománytörténeti művekről, a másik a magyar történettel foglalkozó hazai és külföldi idegennyelvű munkák összeállítása volt. Elkészítette Pulszky Ferenc hagyatékának kiadástervezetét és összesen négy cikket írt a Napkelet (Zilahy Lajos; A líra halála) s a Magyar Szemle (A magyar regény problémája; A magányos költő) számára. Könyvismertetései részint az utóbbiban, részint a Magyar Könyvszemlében jelentek meg.

Szendrey Ákos okl. közigazda, a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Osztályának gyakornoka, a tanév első felében doktori disszertációján dolgozott, ezután és emellett pedig részint a publikált anyag lerajzolása, részint vidéki múzeumok tanulmányozása alapján fel-

dolgozta a honfoglaló magyar sírok leletanyagát, a germán leletanyagot a reá vonatkozó egész irodalom ismertetésével s a borsodmegyei őskori, római és népvándorláskori leleteket, elkészítvén a felvett anyag alapján a megye térképét is. Kimásolta a régiségtári naplóból a Régészeti Osztályt érdeklő anyagot, résztvett az osztály kiállításának, majd a népvándorlás kora szakkönyvtárának s fényképlemezanyagának rendezésében, végül segédkezett a szőnyi ásatásoknál. Több dolgozatot is írt, amelyek közül „A miszlai gót sírlelet“ az Archaeologiai Értesítőben (XLII. köt.), „A közigazgatás népi szervei“ a Népünk és Nyelvünk 1929. I. évfolyamban, „A magyar újév“ és „Május 1.“ pedig a Levente 1929. 1. és májusi számában jelentek meg.

A KÜLFÖLDI ÖSZTÖN- ÉS TANULMÁNYDÍJASOK NÉVJEGYZÉKE.

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
1	Aba-Novák Vilmos	1894, Budapest, r. k., festőművész, okl. középisk. rajztanár	Róma, Coll. Hung.	Számos tanulmányt s több nagyméretű olajfestményt készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
2	Dr. Ajtay Gábor	1901, Ókemenec (Ung m.), ev. ref., államtud. doktor, m. kir. állampénztári tiszt	Genf	Nemzetközi jogi tanulmányokat végzett	Pénzügyi fogalmazó	
3	Alexay Edit	1904, Korompa (Szepes m.) r. k., a római Conservatorio di Musica hallgatója	Róma	Zongora és ének-tanulmányokat folytatott		1500 P kézi ösztöndíjat kapott
4	Alföldy Mária	1908, Szekszárd, r. k., magyar-angol szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Saint-Paul, College of St. Catharine	Angol és amerikai irodalom-történettel és nyelvészettel, történelemmel és földrajzzal foglalkozott	Folytatja tanulmányait	Bachelor of Arts fokozatot nyert
5	Ambrus Ilma	1907, Kecskemét, ev. ref., magyar-német-olasz szakos IV. éves bölcsészettan-hallgató	Róma, Coll. Hung.	A római tudománygyetem olasz és német nyelvi és irodalmi előadásait hallgatta s megírta olasz szakdolgozatát	Folytatja tanulmányait	1926/27-ben kézi ösztöndíjjal Svédországban volt
6	Antos Ilona	1896, Körömbánya, r. k., okl. zenetanár	Milanó	Az olasz belcanto elsajátítására törekedett	Berlinben tanul	1500 P kézi ösztöndíjat kapott

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Haza- terése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
7	Antos Kálmán	1902, Kőrmöc- bánya, r. k., okl. orgonaművész, III. éves zene- történet szakos berlini bölcsészet- tanhallgató	Berlin, Coll. Hung.	Zenetörténeti doktorátusára készült, mint a berlini tudomány- egyetem III. é. rendes hallgatója	Ösztön- díja 1929/30-ra meg- hosszab- bított	1926/7 óta a Collegium tagja
8	Árkay Bertalan	1901, Budapest, r. k., okl. tervező építész	Róma, Coll. Hung.	Fölvételi terve- ket készített és műtörténeti tanulmányokat végzett	Ösztön- díja 1929/30-ra meg- hosszab- bított	
9	Balázs Béla	1905, Szombathely, ág. ev., s. lelkész	Berlin, Coll. Hung.	Az egyház szociális munkás- ságát tanulmányozta és theo- lógiai előadásokat hallgatott	Győri segéd- lelkész	
10	Dr. Bálint-Nagy István	1893, Makó, ev. ref., kórházi r. főorvos	Bécs, Coll. Hung.	Orr-, fül- és gégészeti tanul- mányokat és orvostörténeti kutatásokat végzett	Vissza- tért állásába	Csanád vármegye ösztöndijasa volt
11	Balla Miksa	1898, Budapest, r. k., államtudo- mányi doktor, Pestmegye tb. szolgabírája	Berlin, Coll. Hung.	A német közigazgatás szervezetét és szociális intézményeit tanulmányozta	Vissza- tért Pest, megye szolgálata- ba	Pest megye ösztöndijasa
12	Dr. Balogh Albin	1887, Kassa, r. k., bencés főgimn. tanár	Róma, Coll. Hung.	Pannonia római kori történetére kutatót	Vissza- tért állásába	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosz- szabított, de lemondott rőla
13	Bán Imre	1905, Budapest, ref., magyar- francia szakos végzett bölcsészettan- hallgató	Páris	Francia irodalmi és filozófiai elő- adásokat hallga- tott és doktori értekezését (Le Platonisme et la Pléiade) készítette el	Gyakorló tanár- jelölt	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Haza-térése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
14	Bardon Alfréd	1904, Ersek-újvár, r. k., okl. építésmérnök	Róma, Coll. Hung.	Felvételi tervet készített és műtörténeti tanulmányokat folytatott	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	
15	Bárdossy Antal	1907, Selmecbánya, r. k., okl. gazdaság	Berlin, Coll. Hung.	A mezőgazdasági üzemtant és állattenyésztést tanulmányozta	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	
16	Barkóczy-Klopsch Marianne	1908, Budapest, r. k., német-angol-francia szakos III. éves bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német és angol nyelvi és irodalmi s történelmi előadásokat hallgatott	Folytatja tanulmányait	
17	Dr. Barta Imre	1899, Kecel (Pest m.) ref., orvosdoktor a pécsi belklinika tanársegéde	Berlin, Coll. Hung.	Haematologiai kutatásokat végzett	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	Pécs város ösztöndíjasa
18	Bartha Dénes	1908, Budapest, r. k., zenetörténet szakos III. éves bölcsészettan-hallgató	Berlin, Coll. Hung.	Zenetörténeti és klasszika-filológiai tanulmányokat folytatott. Doktori disszertációját írta	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	1926/27 óta berlini ösztöndíjas
19	Bary Ilona	1907, Turistvándi, ref., magyar-francia szakos III. éves bölcsészettan-hallgató	Páris	Francia nyelvészeti és irodalom-történeti előadásokat hallgatott	Folytatja tanulmányait	A francia kormány ösztöndíjasa
20	Dr. Bay Zoltán	1900, Gyulavári (Békés m.), ref., bölcsészettan-doktor, okl. fizika matematika szakos középisk. tanár, egyet. tanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	Spektrum-vizsgálatait folytatta s ezzel kapcsolatos találmányt dolgozott ki	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	Londonba kapott ösztöndíjat, de Berlinben maradt munkája bevégzésére

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
21	Beck Pál	1908, Budapest, ev. ref., IV. éves gépészmérnök	Michigan, College of Mining and Technology	A fizikai metallurgia körébe vágó kutatásokat végzett	Folytatja tanulmányait	
22	Benedek Erzsébet	1903, Fogaras, ref., végzett közgazdaságtan hallgató	Bécs, Coll. Hung.	A bécsi konzuli akadémia előadásait hallgatta s disszertációján dolgozott	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	Pest megye ösztöndíjasa
23	Dr. Benedek László	1901, Sepsibükszád, ref., okl. vegyészmérnök, kísérletügyi szaknapidíjas	Berlin, Coll. Hung.	Az erjedési iparokat tanulmányozta elméletileg és gyakorlatilag	Visszatért a m. kir. Erjedéstani Alломás szolgálatába	
24	Dr. Beöthy Konrád	1898, Gyapoly (Bihar m), r. k., orvosdoktor, tanárság a pécsi törvényszéki orvostani intézetben	Bécs, Coll. Hung.	A törvényszéki orvostant tanulmányozta elméletileg és gyakorlatilag	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	1927/28-ban is ösztöndíjasa volt
25	Biró László	1905, Miskolc. r. k., szigorló orvos	New-York	A City Hospital osztályain dolgozott és pathológiai kutatásokat folytatott	Szigorló orvos	
26	Dr. Bisztray Gyula	1903, Fogaras, r. k., bölcsészdoktor, egyetemi könyvtártiszt	Páris, II. félév	Az École de Bibliothécaires tanfolyamot végezte s könyvtár-tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	
27	Dr. Blaskó Róbert	1895, Egercsehi, r. k., orvosdoktor, a pécsi belklinikai tanárságé	Páris	A tüdőgümőkór diagnosztikáját és gyógytanát tanulmányozta	Visszatért állásába	
28	Boda Ferenc	1901, Kaba (Hajdu m), ref., segédlelkész	Aberdeen	Doktori disszertációján dolgozott		
29	Bodolay Erzsébet	1904, Pécs, ref., német-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt	Páris	Mme Leprince de Beaumontól szóló disszertációját írta meg	Folytatja tanulmányait	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
30	Bodolay Ilona	1907, Pécs, ref., magyar-francia szakos IV. éves bölcsészettan-hallgató	Páris	Francia nyelvészeti és irodalmi tanulmányokat folytatott s szakdolgozatát írta meg	Folytatja tanulmányait	A francia kormány ösztöndíjasa
31	Bogyay Attila	1903, Budapest, r. k., latin-görög szakos szakvizsgás tanárjelölt, az Orsz. Bibl. Központ önk. gyakornoka	Róma, Coll. Hung.	Anyagot gyűjtött doktori értekezéséhez (a modern olasz elbeszélő irodalomról)	Az újpesti áll. főgimnáziumban tanít	Budapest Székesfőváros ösztöndíjasa volt
32	Borsody Zoltán	1908, Eperjes, ág. ev., angol-német szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Brunswick (Maine) Bowdoin College	Beszámolót nem küldött	1930 febr. 14. meghalt	Eperjes
33	Dr. Buday László	1901, Kolozsvár, r. k., orvosdoktor, a bp. IV. belklinikai díjtalan gyakornoka	Berlin, Coll. Hung. I. félév	Pathológiai és belklinikai tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	1927/28-ban is ösztöndíjas volt
34	Dr. Bulla Béla	1906, Keszthely, r. k., bölcsész-doktor	Berlin, Coll. Hung.	Gazdaság- és politikai-földrajzi tanulmányokat folytatott	Tanársegéd a bp. egyetem földrajzi intézetében	Tanulmányi segéllyel bejárta a bajor Alpokat
35	Burián László	1906, Kecskemét, ev. ref. segédlelkész	Cambridge	Theologiai és szépirodalmi tanulmányokat folytatott	Budapest VIII. ker. ref. segédlelkész	Kecskemét város ösztöndíjasa
36	Dr. Büchler Sándor	1869, Fülek, izr. főrabbi, egyetemi magántanár	Angolország	Történelmi kutatásokat végzett	Visszatért állásába	Kézi ösztöndíjas volt 500 P
37	Dr. Csik Lajos	1902, Felsőnyárad (Borsodm.), ev. ref., orvosdoktor, a debr. élettani intézet tanársegéde	Berlin, Coll. Hung.	Örökléstani tanulmányokat folytatott és elsajátította a mikromanipulátorral való eljárást	Tihanyi biológiai intézeti tiszt	
38	Dr. Czakó István	s. titkár a népjóléti miniszteriumban	Cambridge Amerika	Nemzetközi jogi tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
39	Dr. Deér József	1905, Budapest, ág. ev., magyar-történelemszakos bölcsészdoktor	Bécsi Tört. Int.	A középkor történelmét tanulmányozta	Tagsága 1929/30-ra meghosszabbított	1927/28 II. félévben is ott volt
40	Dékány Ilona	1896, Kecskemét, ref., magyar-német szakos női felső keresk. isk. tanár	Bécs, Coll. Hung.	Németnyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott s disszertációját írta	Visszatért állásába	
41	Dezső László	1904, Nagykanizsa, ref., absolvált theologus	Aberdeen	Theológiai tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
42	Dex Ferenc	1901, Kéty (Tolna m.), ág. ev., okl. rajztanár, Képzőműv. Főisk. tanársegéd	Róma, Coll. Hung.	Tanulmányokat litografiákat és festményeket készített	Rómában maradt	
43	rüdesheimi Diettrich Zsigmond	1906, Budapest, r. k., okl. közgazda	Worcester, Mass, Clark University	Földrajzi tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
44	Dozzi József	1909, Budapest, r. k., a Handlsakademie hallgatója	Bécs, Coll. Hung.	A Hochschule für Welthandel I. évfolyamát végezte el	Fizető tag 1929/30	Fizető tag. 1927/28-ban is
45	Dr. Dunst László	1906, Szombathely, ág. ev., matematika-fizika szakos bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Elkészítette disszertációját s 1929 júliusában a berlini tudományegyetemen doktori fokozatot nyert	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
46	Eckmann János	1905, Keszthely, r. k., magyar-német szakos végzett bölcsészettan hallgató	Törökország	A török nyelvet és irodalmat tanulmányozta	Gyakorló tanárjelölt	800 P kézisegély

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Haza-térése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
47	Elischer Pál	1902, Budapest, ág. ev., okl. mérnök, műegyetemi tanársegéd	Amerika	Útépítési tanulmányokat végzett	Műegye-temi ad-junktus	Smith Jeremiás ösztöndíjas
48	Erdey Dezső	1902, Istvánföldre (Torontál m.), r. k., szobrász, Képzőműv. Főisk. tanársegéd	Róma, Coll. Hung.	Művészettörténeti tanulmányokat végzett s két szobrot készített	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bíttatott	
49	Ifj. Erney Károly	1909, Budapest, r. k., III. é. joghallgató	Bécs, Coll. Hung.	Nemzetgazdaság-tani és államtani előadásokat hallgatott	Jogi tanul-mányokat végez	Fizető tag, 1927/28-ban is
50	Farkas András	1902, Alkenyér (Hunyad m.), ref., szobrász	Róma, Coll. Hung.	Művészet-történeti tanulmányokat végzett és két szobrot készített	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bíttatott	
51	Farkas Elemér	1902, Kismarja (Bihar m.), ref., absolvált közigazda	Bécs, Coll. Hung.	A konzuli akadémia-ra és a jogi karra járt. Közigazgatási szigorlatot tett		
52	Fincziczky István	1906, Ungvár, r. k., magyar-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt	Páris I. félév	Általános nyelvészeti tanulmányokat folytatott	Gyakorló tanár-jelölt	II. félévben a francia kormány ösztöndíjasa volt
53	Fleischer Gyula	1890, Szomolnok, ág. ev., főgimn. h. tanár	Bécs, Tört. Int.	A magyarországi barokkművészet forrásait kutatta	Tagsága 1929/30-ra is meg-hosszab-bíttatott	1925/26 óta tag
54	Ifj. Fuchs Emil	1907, Kolozsvár, v. zeneakadémiai hallgató	Páris II. félév	A modern francia zenét tanulmányozta		1925/26—1927/28 Bécsi Coll. Hung.
55	Gál János	1894, Székelyudvarhely, r. k., festőművész	Páris	Az Académie Colarossin s a Grande Chaumi-èren dolgozott		

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
56	Gárdonyi Zoltán	1906, Budapest, ref., okl. zeneszerző, III. éves zenetörténet szakos bölcsészettan hallgató	Berlin, Coll. Hung.	Zenetörténeti doktorátusára készült	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	A székesfőváros ösztöndíjasa 1927/28 óta
57	Gaul Géza	1898, Budapest, r. k., okl. építész,	Róma	Műtörténeti tanulmányokat végzett s műemlék felvételi terveket készített		
58	Dr. Geldrich János	1898, Stájerlakánina, r. k., orvosdoktor, bp. gyermekklinikai gyakornok	Berlin, Coll. Hung.	Bakteriológiai kurzust s gyermekkórházi tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	
59	Dr. Genthon István	1903, Budapest, r. k., művészettörténet szakos bölcsészdoktor, díjtalan gyakornok a Nemz. Múzeumban	Róma, Tört. Int.	A barokk kor művészettörténetét tanulmányozta	Visszatért a Nemzeti Múzeumhoz	1926/27-ben a bécsi Coll. Hung., 1927/28-ban a római Coll. Hung. tagja volt
60	Dr. Girsik Géza	1889, Moór (Fejér m.), r. k., áll. reálisk. r. tanár Budapesten	Róma, Coll. Hung.	A felső matematikai oktatást tanulmányozta	Visszatért állásába	
61	Dr. Gombosi György	1904, Budapest, ev. ref., művészettörténet szakos bölcsészdoktor	Róma, Tört. Int.	Tanulmányokat írt Paolo Veroneseről, Tizian II. Fülöpportraitjáról, Peruzziról és Sodomáról	Tagsága 1929/30-ra meghosszabbított	1927 nyarán kézi ösztöndíjjal volt Olaszországban
62	Gronovszky Iván	1908, Szombathely, r. k., III. é. latin-görög szakos bölcsészettanhallgató	Berlin, Coll. Hung.	Klasszika-filológiai tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	1926/27. óta berlini ösztöndíjas
63	Dr. Grosschmidt Sándor	1894, Visegrád, r. k., bp. kir. tvszéki jegyző	Páris	Nemzetközi magánjogi tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
64	Dr. Gruber Miklós	1896, Budapest, r. k., magyar-német szakos áll. reálgimn. r. tanár	Bécs, Coll. Hung.	A német romanticizmust és az irodalom-történettanítás módszereit tanulmányozta	Visszavért állásába	
65	Dr. Grünwald Béla	1902, Nagybánya, r. k., történelem-magyar szakos bölcsészdoktor	Bécs, Tört. Int.	Széchenyi Hítelének új kiadását készítette elő	A Nemzeti Múzeum I. oszt. segéd-tisztje	1927/28-ban is történeti intézeti tag volt
66	Dr. Gulácsy Zoltán	1900, Szeged, r. k., orvos-doktor, bp. gyermekklinikai gyakornok	Bécs, Coll. Hung.	Az izom ingerlékenységének változását tanulmányozta a fejlődés folyamán, majd a csecsemőkor bélfőráját kutatta	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
67	Gyalókey Sándor	III. éves joghallgató	Páris	Közgazdasági és kereskedelmi előadásokat hallgatott a Sorbonne jogi karán		Kecskemét város ösztöndíjasa
68	Gyömörey József	1908, Budapest, r. k., III. é. joghallgató	Berlin, Coll. Hung.	A berlini tudományegyetem jogi karán hallgatott előadásokat	Letette a III. jogi alapvizsgát	Fizető tag. 1827/28-ban is az volt
69	Hajek Sára	1907, Sopron, r. k., angol-német szakos, III. é. bölcsészettan-hallgató	Poughkeepsie, U. S. A. Vassar College	Angolnyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott. Elnyerte a B. A. fokozatot	Szakvizsgára készül	1927/28-ban is ott volt
70	Hegedüs Lajos	1908, Újpest, r. k., magyar-német szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Németnyelvi és irodalmi s fonetikai tanulmányokat végzett	Folytatja tanulmányait	
71	Helbing László	1902, Budapest, r. k., okl. építő iparművész	Bécs, Coll. Hung.	Belső építéssel és berendezéssel foglalkozott	1929/30-ra a Székesfőváros ösztöndíját nyerte el	

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
72	Dr. Herman János	1895, Pöstyén, r. k., orvosdoktor, bp. urológiai klinikai tanársegéd	Bécs, Coll. Hung. I. félév, Berlin, Coll. Hung. II. félév	A röntgen-therapiát és diagnosztikát tanulmányozta	1929/30-ra párisi ösztön-díjat kapott	
73	Hoór-Tempis István	1896, Budapest, r. k., műegyetemi tanársegéd, okl. vegyészmérnök, III. éves történelem szakos bölcsészettan-hallgató	Róma, Coll. Hung.	Doktori értekezését (Zsigmond király és császár a baseli zsinaton) készítette el	1929/30-ban a római Történeti Intézet tagja lett	
74	Dr. Horusitzky Ferenc	1901, Budapest, r. k., természetrajz-vegytan szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd	Páris	A magyar és francia harmadkori stratigrafiai viszonyokat hasonlította össze, palaeontológiai és geológiai tanulmányokat végzett.	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	
75	Dr. Horváth Barna	1896, Budapest, r. k., jogi doktor, okl. ügyvéd, egyetemi magántanár	Bécs, Coll. Hung. I. félév London, II. félév	Jogfilozófiai tanulmányokat végzett	rk. tanár a szegedi egyetem jogikarán	1927/28-ban is ott volt. A II. félévben kézi ösztön-díjas volt
76	Dr. Ikotits József	1901, Baja, r. k., hittudományi doktor, teológiai tanár	Róma, Coll. Hung.	Az Istituto Biblico Pontifición dolgozott, bibliai tanulmányokat írt	Érseki titkár, Kalocsa	
77	Dr. Ila Bálint	1903, Kúnszentmiklós, ref., történet-latin szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor	Bécs, Tört. Int.	A magyarországi nagybirtok XVI. századi történetét tanulmányozta	Gyakor-nok az Egyetemi könyvtárban	1927/28-ban is ott volt
78	Dr. Imre Lajos	1900, Litke (Nógrád m.), r. k., vegytan szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, a bp. egyetem radiológiai int. tanársegéde	Berlin, Coll. Hung.	A radioaktivitás terén végzett kutatásokat	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
79	Jálics Ernő	1895, Kadarkút, r. k., szobrász, képzőművészeti főiskolai tanársegéd	Róma, Coll. Hung.	Műtörténelmi tanulmányokat végzett s két szobor-kompozíciót készített	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	
80	Dr. Jambrekovich László	1905, Nyitra, r. k., jog- és államtudományi doktor	Páris	A háborús felelősség kérdését, majd a békekötést tárgyaló francia irodalmat tanulmányozta		1926/27-ben a bécsi Collegium tagja volt, 1927/28-ban Humboldt-ösztöndíjas Berlinben
81	Dr. Janicsék István	1900, Eperjes, r. k., bölcsész-doktor, sémi filológus	Kairó	Arab, török és perzsa kéziratokat vizsgált át		Kézi ösztöndíjas 5000 P
82	Dr. Jausz Béla	1895, Sopron, ág. ev., magyar-német szakos, ref. reálgimn. tanár, egyetemi lektor	Bécs, Coll. Hung. I. félév	Irodalomelméleti kérdéseket és a modern nyelvi oktatást tanulmányozta	Visszavért állásába	
83	Dr. Jónás Elemér	1899, Rákospalota, ref., bölcsész-doktor, Nemzeti Múzeumi segédőr	Róma, Tört. Int.	Numizmatikai tanulmányokat végzett	Visszavért állásába	Eredetileg a római Collegium Hungaricumba küldetett ki
84	Dr. Káló Antal	1898, Szeged, r. k., orvosdoktor, szegedi kórhonctani intézeti tanársegéd	Páris,	Elméleti orvosi intézményeket, belgyógyászati, biológiai és mikrobiológiai problémákat tanulmányozott	Az 1929/30. tanév I. felét is Párisban tölti	
85	Kárász Aranka	1906, Várpalota, ág. ev., magyar-német szakos III. éves bölcsészettanhallgató	Bécs, Coll. Hung.	Németnyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott, német szakdolgozatát megírta	Folytatja tanulmányait	
86	Kardos Tibor	1908, Budapest, latin-olasz szakos III. é. bölcsészettanhallgató	Róma, Coll. Hung.	Anyagot gyűjtött Janus Pannonius és más magyar humanisták olaszországi kapcsolataihoz	Folytatja tanulmányait	Eredményei feldolgozására 1929/30-ban rendkívüli segílyt kapott

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
87	Dr. Karoliny Lajos	1897, Igló, r. k., orvosdoktor, bp. kórbonctani intézeti tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	Kórbonctani és röntgen-tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	
88	Dr. Kászonyi Ferenc	1892, Kassa, r. k., jog- és államtudományi doktor, Abauj-Torna vm. tb. főszolgabírája	Berlin, Coll. Hung.	Településtörténeti kutatásokat végzett	Visszatért állásába	Fizető tag
89	Dr. K. Katona Lajos	1897, Dévaványa, r. k., bölcsész-doktor, Nemzeti Múzeumi önkéntes gyakornok	Páris	A Keletre vonatkozó tanulmányait folytatta	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	1927/28-ban is párisi ösztöndíjas volt
90	Gr. Kendeffy Elek	1909, Óralja-boldogfalva, ev. ref., a Handelshochschule II. é. hallgatója	Berlin, Coll. Hung.	A Handelshochschule előadásait hallgatta	1929/30-ban is fizető tag	Fizető tag. 1927/28-ban is az volt
91	Kerényi Béla	1900, M.skolc, ág. ev., okl. vegyész-mérnök	Berlin, Coll. Hung.	A barnaszén-kátrány forrásaik kémiai természetét kutatta	1929/30-ra tanulmányi segélyt kapott	1927/28-ban Miskolc város ösztöndíjas
92	Dr. Kerényi Károly	1897, Temesvár, r. k., egyet. m. tanár, a bp. középisk. Tanárképzőintézet r. tanára	Görögország	Görög filológiai és vallástörténeti tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	Hariseion-ösztöndíjas
93	Dr. Keresztury Dezső	1904, Zalaegerszeg, r. k., magyar-német szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Germanisztikai és hungarisztikai tanulmányokat folytatott	1929 okt. 1-től lektor a berlini egyetemen	1924/1925 és 1925/26-ban Bécsben volt ösztöndíjas
94	Dr. Kmety István	1889, Hódmezővásárhely, r. k., magyar-történelem szakos szfőv. felsőkeresk. isk. r. tanár	Róma, Coll. Hung.	A kereskedelmi szakoktatást tanulmányozta Rómában és más olasz városokban	Visszatért állásába	A Székesfőváros ösztöndíjas volt

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
95	Dr. Kniezsa István	1898, Trsztena (Árva m.), r. k., magyar-történelem szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Szlavisztikai és indo-germanisztikai tanulmányokat végzett	1929/30. I re ösztöndíja meg-hosszab-bítatott	
96	Dr. Kokas Eszter	1903, Kőrmöc-bánya, r. k., orvosdoktor, depr. élettani intézeti tanársegéd	Páris, 3 hónapig	Vitaminkuta-tásokat, belső szekréciós vizsgálatokat folytatott és tanulmányozta a kalcium hatását az idegekre		Kézi ösztöndíjas 700 P
97	Dr. Koller Pius Károly	1901, Nagykanizsa, r. k., bencés tanár, bölcsészdoktor	Cambridge	Örökléstani tanulmányokat folytatott	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bítatott	
98	Komin Éva	1908, Budapest, r. k., német-francia-angol szakos III. é. bölcsészettan hallgató	Páris II. félév	Francia irodalomtörténeti tanulmányokat folytatott, szakdolgozatát írta	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bítatott	A francia kormány ösztöndíjasa
99	Komjáti W. Gyula	1894, Komját (Nyitra m.), r. k., grafikus művész	London	Grafikai tanulmányokat folytatott		
9	Kontuly Béla	1904, Miskolc, r. k., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Rajzokat, vázlatokat és festményeket készített	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bítatott	
100	Korek Valéria	1906, Budapest, r. k., bölcsész-doktor	Bécs, Coll. Hung.	Ismeretelméleti és nemzet-gazdaságtani kutatásokat folytatott	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bítatott	
101	Koroknay István	1908, Szombat-hely, r. k., német-francia szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Szlavisztikai tanulmányokat folytatott	Folytatja tanulmányait	

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
103	Dr. Korzenszky Eleonora	1903, Budapest, r. k., latin-görög szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor	Róma, Coll. Hung.	Új görög taktikusok kéziratait kollacionálta	1929/30-ra kézi ösztön-díjat kapott	Kézi ösztön-díjat is kapott müncheni és párisi kutatásokra 700 P
104	Dr. Koudela Géza	1894, Kalocsa, r. k., teológiai doktor, egyetemi egyházzenei igazgató	Róma, Coll. Hung.	Liszt Ferenc monografián dolgozott	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bíttatott	
105	Kousz Nándor	1906, Zágráb, r. k., francia-német szakos tanárjelölt	Páris	Francia irodalmi tanulmányokat folytatott	Gyakorló tanár-jelölt	A francia kormány ösztöndíjasa, 1926/27-ben is az volt
106	Dr. Kovács Lajos	1902, Szeghalom, ág. ev., jog- és államtudományi doktor	Bécs, Coll. Hung.	Közigazgatás-tani és közigazgatásjogi tanulmányokat folytatott	Ösztön-díja 1929/30-ra meg-hosszab-bíttatott	Békés vármegye ösztöndíjasa
107	Kovács Lajos	1905, Szombathely, r. k., végzett teológus, szombathelyi egyházmegyei áldozópap	Róma, Coll. Hung.	A szombathelyi egyházmegye történetére vonatkozó levéltári kutatásokat végzett	1929 június 7. meghalt	
108	Köpf Károly	1905, Pécs, r. k., végzett teológus, nagyváradai egyházmegyei áldozópap	Róma, Coll. Hung.	Anyagot gyűjtött teológiai doktori értekezéséhez	Visszatért Nagyváradra	
10	Körmöczy László	1906, Budapest, ref., magyar-német szakos tanárjelölt	Berlin, Coll. Hung.	Filozófiai, kultúr-paedagógiai, irodalomtörténeti és nyelvtudományi ismereteit bővítette	Folytatja tanulmányait	
110	Kőszegi Bella	1905, Szatmárnémeti, r. k., grafikus művész	Páris	Grafikai tanulmányokat végzett		

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
111	Krausz Károly	1900, Győr, ág. ev., filozófia szakos Sorbonne-hallgató	Páris	Filozófiai és pszichológiai tanulmányokat végzett		Győr sz. kir. város ösztöndíjasa
112	Dr. Krbek Ferenc	1898, Komárom, r. k., matematika-csillagászat szakos bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Csillagászati tanulmányokat folytatott a dahlemi, majd a bonni csillagvizsgálóban	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	1926/27. II. óta kollégista
113	Krompecher György	1905, Budapest, ág. ev., okleveles építész, műegy. tanársegéd	Róma, Coll. Hung.	A korarenaisance profán építkezését tanulmányozta és fölvételi terveket készített	Visszatért a műegyetemre	
114	Dr. Kubacska András	1902, Budapest, ág. ev., bölcsész-doktor, közgazdasági egyetemi tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	Palaeobiológiai és geológiai kutatásokat folytatott		
115	Dr. Kukán Ferenc	1898, Érsekujvár, r. k., orvosdoktor. pécsi szemklinikai tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	Szemészeti problémákat tanulmányozott	Visszatért állásába	
116	eperjesi Kuzmik Livia	1898, Budapest, r. k., szobrászművész	Róma, Coll. Hung.	Mussolini és Monti szoborportrait-ait és négy éremportrait-t készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
117	Dr. Lajos Iván	1906, Pécs, r. k., jogi doktor	Bécs, Coll. Hung.	Közjogi tanulmányokat folytatott		Sub ausp. Gub. avatva
118	Laky László	1906, Bölcse (Tolna m.), ref., okl. fiú-titkár, K. I. E. Sz. titkára	Springfield	Bachelor of Science és serdülő fiú titkári oklevelet szerzett	A Keresztény Ifjúsági Egyesületek titkára	
119	Dr. Lamatsch Sándor	1899, Budapest, r. k., magyar-történelemszakos, bölcsészdoktor	Róma, Coll. Hung.	A Rákóczi-kor történelmére vonatkozólag végzett levéltári kutatásokat		

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
120	ifj. Langhammer Károly	1909, Budapest, r. k., a Handelshochschule hallgatója	Bécs, Coll. Hung.	A Hochschule für Welthandel II. évfolyamát végezte el		Fizető tag, 1927/28-ban is
121	Dr. Lányi János	1904, Zombor, r. k., jogi doktor	Bécs, Coll. Hung.	Közjogi és geopolitikai tanulmányokat folytatott		Sub ausp. Gub. avatva
122	László Ilona	1908, Budapest, r. k., német-francia szakos III. é. bölcsészettanhallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német és francia nyelvi tanulmányokat végzett	Folytatja tanulmányait	
123	Dr. Ligeti Lajos	1902, Balassagyarmat, r. k., orientalista bölcsészdoktor	Mongolország	A mongolok szokásait, a lámakolostorokatszek könyvtárait tanulmányozta	Még nem tért vissza	Kézi ösztöndíjas 6000 P 1925/26, 1926/27 és 1927/28-ban Párisban volt ösztöndíjas
124	Machovich Viktor	1906, Pilisszentiván, r. k., magyar-francia szakos abszolvált bölcsészettanhallgató	Páris	Az ófrancia irodalmat tanulmányozta	Gyakorló tanárjelölt	1926/27-ben párisi ösztöndíjas volt
125	Major Ervin	1901, Budapest, ref., magyartörténelem szakos abszolvált bölcsészettanhallgató, zenetanár	Bécs, Coll. Hung.	Zeneikutatásokat végzett	A Nemzeti Zenede tanára	Kézi ösztöndíjas 400 P
126	Dr. Máté Károly	1896, Pécs, r. k., okl. magyarnémet szakos középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi lektor	Berlin, Coll. Hung.	Sajtótudományi kutatásokat végzett	Visszatért állásába	
127	Dr. Méhes Gyula	1897, Kraszna (Szilágy m.), r. k., orvosdoktor, adjunktus a M. Biológiai Intézetben	London	Az ephedrin hatását tanulmányozta	Visszatért állásába	Kézi ösztöndíjas 1400 P

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
128	Metzner Károly	1907, Földeák (Csanád m.), r. k., történelem-magyar szakos abszolvánt bölcészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	A II. József korabeli magyarországi kéziratos térképekhez tartozó leírásokat dolgozta fel. Történelmi és diplomatikai előadásokat hallgatott		
129	Dr. Micseh Gábor	1902, Budapest, r. k., orvosdoktor, bp. kórbonctani intézeti gyakornok	Berlin Coll. Hung. I. félév	Folytatta a Koch-intézetben megkezdett munkáját, bakteriológiai és kórbonctani tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	1927/28-ban is berlini ösztöndíjas volt
130	Dr. Mihályi Ernő	1887, Mihályi, r. k., latin-történelem szakos bencés főiskolai tanár	Róma, Coll. Hung.	Művészet-történeti tanulmányokat végzett	Visszatért Pannonthalmára	
131	Miklós József	1901, Somlyó-újlak (Szilágy m.), ev. ref., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Rajzokat, vázlatokat és festményeket készített		
132	Dr. Mikó Gyula	1889, Abrudbánya, unit., orvosdoktor, debr. egyetemi m. tanár	Bécs, Coll. Hung.	Mikrokémiai gyógyszer-vizsgálatokat és biológiai értékmeghatározásokat végzett	1929/30 I-re ösztöndíja meghosszabbított	
133	Dr. Módi Mihály	1891, Szind, r. k., győri áll. leányliceumi tanár	Görögország	Theokritos tanulmányán dolgozott	Visszatért állásába	Hariseion ösztöndíjas
134	Molnár Benjamin	1906, Nagyölvéd, ref., magyar-angol szakos III. é. bölcészettan-hallgató	Northfield, Carleton College	Történelmi, paedagogiai és irodalmi tanulmányokat folytatott	Amerikában maradt	Bachelor of Arts fokozatot nyert
135	Molnár C. Pál	1894, Battonya (Csanád m.), r. k., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Rajzokat, vázlatokat és festményeket készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
136	Molnár Zoltán	1907, Kisvárd (Szabolcs m.), r. k., olasz-latin-német III. é. bölcsészettan-hallgató	Pávia, Collegio Boromeo	Olasz és latin nyelvi és irodalmi tanulmányait folytatta az egyetemen	Folytatja tanulmányait	
137	Mosonyi Edit	1904, Kőrmöcbánya, r. k., német-francia szakos abszolváltnémet bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung. II. félév	Német disszertációját (Die Gespräche im Reiche der Toten) készítette el		1927/28-ban is kollégista volt
138	Müller Gyula	1907, Bázias, r. k., német-francia szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német szakdolgozatán és francia disszertációján dolgozott	Folytatja tanulmányait	
139	Nagy Irén	1906, Pozsony, r. k., abszolváltnémet-történelem szakos tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	A kamarai birtokok értékesítését tanulmányozta a napoleoni időkben	1929/30 I-re ösztöndíja meghosszabbított	
140	Nagy József	1909, Kiskúnhalas, ref. joghallgató	Bécs, Coll. Hung.	A konzuli akadémia I. évfolyamát végezte el	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
141	Dr. Náray-Szabó István	1899, Szombathely, r. k., okl. vegyészmérnök, műegyetemi tanársegéd	Manchester	A röntgenkutatást és a szilikátok szerkezetét tanulmányozta	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
142	Dr. Nékám Sándor	1905, Budapest, r. k., sub. ausp. Gub. jogi doktor	London	Kereskedelmi jogi doktorátusára készült	1929/30-ra Rockefeller ösztöndíjat kapott	1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
143	Németh Antal	1903, Budapest, r. k., esztétika-filozófia szakos bölcsészettan-hallgató	Berlin, Coll. Hung.	Színház-esztétikai tanulmányokat végzett	A Szegedi Városi Színház drámai rendezője	1929 márc. summa cum laude doktorátust tett

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
144	Németh István	1906, Pozsony, r. k., német-francia szakos abszolvált bölcsészettan-hallgató	Páris	A német-francia háborúnak a francia irodalomra gyakorolt hatását tanulmányozta	Gyakorló tanárjelölt	
145	Nyiredy István	1904, Magyaróvár, unit., okl. állatorvos, az Allatorvosi Főiskola gyakornoka	Berlin, Coll. Hung.	Bakteriológiai és járványtani előadásokat hallgatott, az élelmiszerek és takarmányok vizsgálatában gyakorolta magát	Visszatért állásába	
146	Dr. Oberschall Magda	1904, Budapest, r. k., művészet-történet szakos, bölcsészdoktor az Iparművészeti Múzeum önkéntes gyakornoka	Páris II. félév	Művészet-történelmi tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	
147	Dr. Pálfy Ilona	1905, Budapest, ág.ev., történelem magyar szakos, bölcsészdoktor	Bécs, Coll. Hung.	A középkor történetét és a diplomatikát tanulmányozta	I. o. levéltári segédtitisz	1927/28-ban is kollégista volt
148	Papp Zoltán	1904, Jászládány, r. k., magyar-német szakos, okl. középiskolai tanár	Berlin, Coll. Hung.	A szociológiai szempontú irodalomszemlélet metodikáját tanulmányozta	Folytatja tanulmányait	Bölcsészeti doktorátust tett
149	Párdányi Miklós	1905, Budapest, r. k., jogszigorló	Páris	Alkotmány- és diplomácia-történelmi kutatásokat folytatott	A jogtörténeti szeminárium könyvtárosa	1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
150	Pataky László	1905, Magyaratád, ref., theológus	Genf	Theológiai disszertációján dolgozott		1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
151	Patkó Károly	1895, Budapest, r. k., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Rajzokat, vázlatokat és festményeket készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
152	Pátzay Pál	1896, Kapuvár, r. k., szobrászművész	Róma, Coll. Hung.	Két portrait-t és három szoborkompozíciót készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	

1928/29.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
153	Dr. Pivárcsi István	1887, Garamkovácsi, r. k., hittudományi doktor, áll. reálgimn. hittanár	Róma, Coll. Hung.	Patrológiai tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
154	Polgár Andor	1906, Budapest, izr., latin-angol-német szakos III. é. bölcsészettanhallgató	London	Latin, német és angol nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott	Folytatja tanulmányait	
155	Dr. Prochnow Ferenc	1900, Budapest, r. k., orvosdoktor, a bp. II. sebészeti klinikai műtőorvos	Bécs, Coll. Hung. I. Berlin, Coll. Hung. II.	Sebészeti kérdéseket (csonttörések, mellkasi sebészet, stb.) tanulmányozott	Visszatért állásába	
156	Puky Péter	1902, Kassa, ev. ref., okl. mérnök a Máv.-nál alkalmazva	Amerika	A villamos vontatást tanulmányozta	Visszatért állásába	Smith J. ösztöndíjas
157	Dr. Ráczy Elemér	1905, Nagykind (Nyitra m.), r. k., bölcsészdoktor	Bécs, Coll. Hung.	Oklevéltani és palaeografiai kutatásokat folytatott	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
158	Reisz Karolin	1905, Tatabánya, r. k., latin-görög-német szakos okl. középisk. tanár	Bécs, Coll. Hung. II.	Görög disszertációjához (az epoc végű melléknevek) gyűjtött anyagot	Folytatja tanulmányait	
159	Rékai Margit	1904, Budapest, r. k., német-francia szakos III. é. bölcsészettanhallgató	Páris	A francia népdalról szóló szakdolgozatán munkálkodott	Folytatja tanulmányait	A francia kormány ösztöndíjasa
160	Rhédey Erzsébet	1905, Budapest, r. k., német-angol szakos abszolvált bölcsészettanhallgató	Florida Rollins College	Angol nyelvi és amerikai irodalomtörténeti tanulmányokat folytatott	Gyakorló tanárjelölt	
161	Rozgonyi László	1894, Budapest, r. k., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Rajzokat, vázlatokat és festményeket készített		

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
162	Dr. Rusznák Rezső	1898, Budapest, r. k., jogi doktor, egyetemi tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	Az új osztrák és német államelméleteket vizsgálta	Visszatért állásába	
163	Sárkány Aranka	1904, Vajdahunyad, r. k., III. é. angol-francia szakos, bölcsészettan-hallgató	London	A XVI. századi angol-magyar szellemi kapcsolatokról szóló disszertációján dolgozott	Folytatja tanulmányait	1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
164	Sárváry Dezső	1892, Budapest, r. k., III. éves magyar-olasz-latin szakos, bölcsészettan-hallgató, szföv. könyvtári kezelőtiszt	Róma, Coll. Hung.	Franco Sacchetti lírájáról készített szakdolgozatot	Visszatért állásába	
165	Dr. Schmidt Lajos	1893, Pusztafödmes (Pozsony m.), ág. ev., orvos-doktor, debreceni sebészeti klinikai tanársegéd	London II. félév	A rák gyógyítását tanulmányozta	Visszatért állásába	
166	Schweng Loránd	1905, Besztercebánya, r. k., okl. gépészmérnök és közgazda	London	Az angol közgazdasági és szociális közigazgatás szervezetét tanulmányozta	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
167	Simon Blanka	1900, Győrszentmárton, r. k., francia-magyar szakos, okl. középisk. tanár	Páris	Doktori értekezésén (Voltaire hatása Magyarországra) dolgozott	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	Kézi ösztöndíjas 1000 P
168	Dr. Somogyi Antal	1892, Abda (Győr m.), r. k., teológiai doktor, szemináriumi praefektus	Róma, Coll. Hung.	Művészet-történeti tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
169	Somos István Bálint	1893, Pozsony, r. k., grafikus-művész	Bécs, Coll. Hung. II. félév	Grafikai tanulmányokat végzett		

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
170	Sonnewend György	1908, Körmend, r. k., a Hochsch. für Welthandel hallgatója	Bécs, Coll. Hung.	A Hochschule für Welthandel III. évét végezte el		Fizető tag
171	Szabó Aladár	1907, Pécs, ref., magyar-francia szakos, III. éves bölcsészettan-hallgató	Páris	A modern francia lírát tanulmányozta	Folytatja egyetemi tanulmányait	
172	vitész dr. Szabó Pál	1890, Nemesvita (Zala m.), r. k., bölcsészdoktor, egyetemi könyvtártiszt	Róma, Coll. Hung.	Paedagógia-történeti és olasz nyelvi és irodalmi tanulmányokat végzett	Visszatért állásába	
173	Dr. Szabó István	1897, Kaposvár, izr., orvosdoktor, gyakorlóorvos	Nápoly	A Stazione Zoologica könyvtárában és gyűjteményében végzett kutatásokat	Visszatért állásába	
174	Dr. Szalai Béla	1905, Dombóvár, r. k., történelem-földrajz szakos, bölcsészdoktor	Bécs, Tört. Int.	A Balkán és főleg Románia történelmét tanulmányozta	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
175	Dr. Szalai Tibor	1900, Pozsony, ág. ev., bölcsészdoktor. gyakornok a Nemz. Múzeum ásványtárában	Bécs, Coll. Hung.	Geológiai és palaeontológiai kutatásokat végzett	Múzeumi tiszt	
176	Szalay György	1902, Budapest, r. k., német-francia szakos, szakvizsgás tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	Disszertációját (Die mittelalterlichen Universitäten Ungarns) készítette el		1926/27. és 1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
177	Dr. Szász Pál	1901, Budapest, ref., matematika-fizika szakos középisk. rendes tanár, bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Mathematikai tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
178	Dr. Szeibert János	1903, Sárvár, r. k., közgazdasági doktor, közgazdaságtan-gyakornok	Berlin, Coll. Hung.	Falupolitikai tanulmányokat folytatott	A Társadalombiztosító Intézet tisztviselője	
179	Dr. Szellő Ferenc	1901, Nagykőrös, ref., orvosdoktor, pécsi női klinikai tanársegéd	Bécs, Coll. Hung. II. félév	Röntgen-tanulmányokat végzett a szülészeti klinikákon	Visszatért állásába	
180	Szép Ernő	1907, Szilágysámson, ref., magyar-német szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német szakdolgozatát (Die Wiener Theaterkritik und Grillparzers Dramen) írta meg	Folytatja tanulmányait	
181	Szilágyi Kristóf	1903, Orsova, r. k., magyar-német szakos bp. polg. isk. főiskolai hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német irodalmi, nyelvészeti, fonetikai és poetikai előadásokat hallgatott		
182	Dr. Szilágyi Mihály Zoltán	1904, Arad, ref., közgazdasági doktor, Pest megye tb. aljegyzője	Páris	Konjunktúra-kutatás gyakorlatát, külkereskedelempolitikát és adópolitikát tanulmányozott	Pénzügyi fogalmazó a pénzügy-minisztériumban	1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
183	Dr. Szokolay Margit	1905, Szeged, r. k., történelem-földrajz szakos tanárjelölt bölcsészdoktor	Bécs, Coll. Hung.	A bécsi hadilevéltárban levő „Josephinische Aufnahme“-t dolgozta fel kartografailag	Egyetemi díjtalan gyakornok	
184	Szónyi István	1894, Újpest, r. k., festőművész	Róma, Coll. Hung.	Számos rajzot, vázlatot és festményt készített	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
185	Szűcs István	1905, Tapolca, r. k., abszolválta közgazdaságtan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Gazdaság-földrajzi kérdéseket tanulmányozott		

1928/29

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
186	Tholt Erzsébet	1907, Budapest, r. k., angol-francia szakos III. é. bölcsészettanhallgató	Aberdeen	Nyelvészeti, filozófiai és paedagógiai tanulmányokat folytatott. M. S. degree-t nyert el	Folytatja tanulmányait	
187	Thomán Mária	1899, Budapest, r. k., hegedűművész	Berlin, Coll. Hung. II. félév	Nyilvános hangversenyt tartott, zenepaedagógiai kurzust végzett		
188	Dr. Thurzó Jenő	1896, Trencsén, ág. ev., orvosdoktor, idegklinikai tanársegéd	London II. félév	Ideggyógyászati tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	
189	Dr. Tóth István	1905, Nagybecskerek, ref., jog- és államtudományi doktor, kir. közjegyzőjelölt	Páris	A nemzetközi pénzügytant és jogot tanulmányozta		Fejérmegye ösztöndíjasa volt
190	Urbanek János	1905, Fiume, r. k., okl. gépészmérnök, kisegítő tanársegéd	Páris	Doktori disszertációját írta (La diffusion de la lumière sur les surfaces polies)		1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
191	Urbányi Vilmos	1898, Budapest, r. k., építő iparművész	Bécs, Coll. Hung.	A magasépítészet művészi tervezését tanulmányozta	1929/30-ra is ösztöndíjat kapott	A Székesfőváros ösztöndíjasa 1926/27 óta
192	Dr. Váczy Péter	1904, Ruttka (Túróc m.), ág. ev., magyartörténet szakos, bölcsészdoktor	Bécs, Tört. Int.	Alkotmány- és jogtörténeti kutatásokat folytatott	A Nemzeti Múzeum I. oszt. segéd-tisztje	
193	Dr. Vargha László	1903, Berhida (Veszprém m.), ref., chemia szakos, bölcsészdoktor,	Berlin, Coll. Hung.	Folytatta a toluolsulfodiacetone és monoacetone-glucosera vonatkozó kutatásait	1929/30-ra Nógrád megye ösztöndíját nyerte el	1927/28-ban is Berlinben volt ösztöndíjas

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
194	Dr. Várkonyi Hildebrand	1888, Kéménd, r. k., bölcsész-doktor, egyetemi c. rk. tanár, könyvtárigazgató	Páris	Paedagógiai és lélektani tanulmányokat folytatott	Visszatért állásába	1927/28 II. félévében is Párisban volt
195	Dr. Vásárhelyi Béla	1899, Debrecen, ref., orvosdoktor, debreceni belgyógyászati klinikai gyakornok	Bécs, Coll. Hung.	A vér kémiájával és morfológiájával s a tbc. diagnosztikájával és terápiájával foglalkozott	Folytatja tanulmányait	
196	Vásárhelyi Boldizsár	1899, Csombord, ref., okl. mérnök, okl. közgazda, műegyetemi tanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	A közlekedésügyet tanulmányozta elméletileg és gyakorlatilag	Visszatért állásába	
197	csekei Vass Zoltán	1899, Szeged, gör. kath., okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	Textilkémiai tanulmányokat végzett	A technikai anyagvizsgálónál van alkalmazva	1927/28-ban is ott volt ösztöndíjas
198	Végh Géza	1905, Miskolc, r. k., okl. rajztanár, szobrászművész	Bécs, Coll. Hung.	Az ornamentális és a dekoratív szobrászat problémáit tanulmányozta		Miskolc város ösztöndíjasa volt
199	Végh János	1906, Hidaskürt (Pozsony m.), r. k., franciamagyar szakos absolvált bölcsészettan-hallgató	Páris	Összehasonlító irodalomtörténeti kutatásokat folytatott, a „type méridionale“-t tanulmányozta	Folytatja tanulmányait	
200	Veidinger György	1904, Budapest, r. k., klasszika-archaeológia szakos absolvált bölcsész	Róma, Coll. Hung.	Archaeológiai tanulmányokat végzett a római tudományegyetemen		
201	Dr. Veress Miklós	1903, Szeged, r. k., orvosdoktor, szegedi szövettani intézeti tanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	A mikro-manipulátor kezelését s a szövettanyésztés metodikáját sajátította el	Visszatért állásába	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
202	Dr. Vér Tibor	1899, Trsztena (Árva m.), r. k., okl. gépészmérnök, műszaki doktor, műegyetemi adjunktus	Amerika	A fémek törésjelenségeit tanulmányozta	Visszatért állásába	Smith Jeremiás ösztöndíjjal
203	Virágh Rózsa	1900, Kisenyed (Alsófehér m.), ref., magyar-német szakos absolválta bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német és magyar szakdolgozatait írta meg	Segédfelügyelő a szegedi Horthy-Collegiumban	
204	Virányi Sári	1905, Kisvárda, r. k., ének-művész	Róma	Beszámolót nem küldött		Kézi 1000 P ösztöndíjas 1927/28-ban a bécsi Coll. Hung. tagja volt
205	Werner Alajos	1905, Újkécske (Tolna m.), r. k., végzett teológus, szombathelyi egyházmegyei áldozópap	Róma, Coll. Hung.	Egyházzenei szak-tanulmányokat végzett	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
206	Wiczián Dezső	1901, Csehberek, ág. ev., okl. lelkész, szfőv. ev. vallástanár	Berlin, Coll. Hung.	Theológiai és egyháztörténeti kutatásokat folytatott	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
207	Wieser Jenő	1905, Nagykároly, r. k., szigorló gépészmérnök	London	Aviatikai tanulmányokat folytatott	Ösztöndíja 1929/30-ra meghosszabbított	
208	Willer József	1905, Kecskemét, r. k., német-angol szakos III. é. bölcsészettan-hallgató	Aberdeen	Angol és német nyelvi és logikai tanulmányokat folytatott. Elnyerte az M. A. degree-t	A harpendeni St. George's School rendes tanára lett	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Haza-térése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
209	Zambra Szidónia	1900, Fiume, r. k., olasz-francia szakos, III. é. bölcsészettan-hallgató	Róma, Coll. Hung.	Elkészítette szakdolgozatait (Vittoria Colonna költészetéről és Bourget itáliai hatásáról) s anyagot gyűjtött doktori értekezéséhez	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	
210	Zemplén Piroska	1908, Budapest, ág. ev., német-francia szakos, III. é. bölcsészettan-hallgató	Genf	Francia és német nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott	Folytatja tanulmányait	
211	Gr. Zichy Nándor	1907, Mosdós, r. k., IV. é. közgazdaságtan-hallgató	Berlin, Coll. Hung.	Befejezte közgazdaságtani tanulmányait s letette a záróvizsgát		Fizető tag 1925/26 óta
212	Zilzer Gyula	1898, Budapest, ev., festőművész	Páris	Festészeti tanulmányokat végzett		A francia kormány ösztöndíjasa, 1927/28-ban is
213	Dr. Zombory László	1901, Sárospatak, ref., okl. vegyész-mérnök, bölcsész-doktor	Bécs, Coll. Hung.	Anorganikus mikroanalitikai tanulmányokat végett	Ösztön-díja 1929/30-ra meghosszabbított	

BELFÖLDI ÖSZTÖNDÍJASOK NÉVJEGYZÉKE.

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
1	Dr. Andauer Mária	1897, Budapest, ref., fizika- kémia szakos, okl. középisk. tanár, bölcsészetdoktor	A fém és levegő határfelületén felmerülő potenciálkülönbséget módosító tényezőket tanulmányozta	
2	Dr. Andreich Jenő	1890, Budapest, r. k., okl. mérnök, okl. közgazda, műegyetemi tanársegéd	A modern dinamikai statisztika matematikai módszereinek alkalmazási lehetőségeit vizsgálta	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
3	Dr. Asztalos Miklós	1899, Budapest, ref., történelem magyar szakos bölcsészetdoktor, egyetemi könyvtári díjtalan gyakornok	A XVI—XVII. századi német-magyar kultúrkapcsolatokat kutatta	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
4	Dr. Beznák Aladár	1901, Szatmárnémeti, r. k., orvosdoktor, tanársegéd a debreceni élettani intézetben	Hét dolgozatot publikált klimatológiai tanulmányokat végzett	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
5	Dr. Boros Ádám	1900, Budapest, növénytan szakos, bölcsészdoktor, kísérletügyi adjunktus a m. kir. Gyógynövény kísérleti Állomásnál	Tanulmányozta a középmagyarországi hévizek felsőbbrendű növényzetét, a Duna-Tisza köze, a Mátra s a középmagyarországi barlangok flóráját	
6	Dr. Bossányi Irén	1905, Zólyom, r. k., kémia szakos, bölcsészdoktor, c. tanársegéd, díjas gyakornok a szegedi vegytani intézetben	Az ión-reakciók sebességének mérésével foglalkozott	500 P
7	Bruckner Zoltán	1902, Késmárk, ág. ev., okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd	A disaccharidokra és a glukosidokra vonatkozólag végzett kutatásokat	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
8	Dr. Brummer Ernő	1900, Budapest, r. k., okl. vegyész-mérnök, vegyészdoktor, műegyetemi tanársegéd	A levegő elektromos vezetőképességét vizsgálta	
9	Dr. Csegezy Géza	1900, Marosujvár, unit., gyógyszerész-doktor, fizetéses tanársegéd a bp. egyetemi közegészségtani intézetben	A budai hegység forrásvizeinek fizikai, kémiai és bakteriológiai sajátosságait tanulmányozta	
10	Dobó Árpád	1907, Glogovác (Arad m.), r. k., latin történelem szakos III. é. bölcsészettanhallgató	A magyarországi római feliratok új összeállításához gyűjtötte az anyagot	200 pengő vándorösztöndíj

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
11	Dr. Dirner Zoltán	1903, Kassa, ág. ev., orvosdoktor, a szegedi gyógyszerismereti intézet díjas gyakornoka	Pharmakológiai vizsgálatokat végzett túlélő békátudón	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
12	Dr. Fernbach József	1902, Budapest, r. k., orvostudor, bp. belklinikai díjtalan gyakornok	Belgyógyászati kérdéseket tanulmányozott	
13	Dr. Fodor Géza	1899, Szatmárnémeti, r. k., orvosdoktor, díjas gyakornok, díjtalan tanársegéd a bp. I. számú szemklinikán	A trachoma kérdésével kapcsolatban a záradéktestek kórokozó szerepét tanulmányozta	
14	Fodor Gyula	1909, Szatmárnémeti, r. k., okl. mezőgazda, közgazdasági egyetemi díjtalan gyakornok	Búzaminőségi vizsgálatokat végzett	
15	Dr. Fürst László	1903, Budapest, r. k., jog- és államtudományi doktor, kir. bírósági joggyakornok	Magánjogi és ingatlanjogi tanulmányokat folytatott	1827/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
16	Dr. Gärtner Károly	1900, Fiume, ág. ev., okl. vegyész-mérnök, műszaki doktor, műegyetemi tanársegéd	A szenek öngyulladását, a világító köveket és azok előállításának módszerét vizsgálta	

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
17	Dr. Gärtner Nándor István	1903, Földes (Hajdú m.), ev. ref., orvosdoktor, I. tanársegéd a debreceni gyógyszerügyi intézetben	Napsugárzás- és levegő-elektromosság-méréseket és klimatológiai tanulmányokat végzett	1925/26 Bécs, C. H. 1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
18	Dr. Gellért Albert	1894, Póka (Marostorda m.), orvosdoktor, díjas tanársegéd a szegedi leíró- és tájbontani intézetben	Csonttérfogatvizsgálatokat folytatott	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
19	Gerecs Árpád	1903, Zsámbék (Pest m.), okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd	A disaccharidokra és a glukosidokra vonatkozólag végzett kutatásokat	1927/28-ban belföldi kutatóösztöndíj
20	Goltner Dénes Lajos	1905, Makó, r. k., jogi doktor, kir. törvényszéki jegyző	Az országgyűlési képviselő választások érvényességét tanulmányozta	Sub auspiciis Gubernatoris avatott
21	Dr. Grynaeus István	1893, Eperjes, ág. ev., matematika-fizika szakos szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd	Az egyszerű p-vektorok redukciójával foglalkozott	Rockefeller ösztöndíj
22	Dr. Gyulai Zoltán	1887, Pipe (Kis-Küküllő m.), unió, fizika-szakos okl. középisk. tanár, egyetemi adjunktus	A kristályok elektromos vezetőképességét vizsgálta	1925/26-ban 20 millió korona külföldi ösztöndíj

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
23	Dr. Halász Gábor	1901, Budapest, ref., esztétika-filozófia-magyar-irodalomtörténet szakos bölcsész-doktor, nemzeti múzeumi könyvtári gyakornok	Két nagyobb történeti bibliográfia összeállításán kívül előkészítette Pulszky Ferenc hagyatékának kiadás tervezetét	1927/28-ban belföldi kutató ösztöndíj
24	Hampel László	1903, Budapest, r. k., mennyiség-teremtés tantermészetan szakos id. szföv. tanár	Oldatok kvarcfelületen történő adszorpcióját vizsgálta	500 P
25	Hartly Domokos	1895, Marosvásárhely, r. k., matematika-fizika szakos okl. középisk. tanár, egyetemi tanársegéd	A kristályok elektromos vezetőképességét vizsgálta	500 P
26	Dr. Hegedüs Zoltán	1896, Kisharsány, ref., magyar-történet-latin szakos okl. középisk. tanár, kollégiumi felügyelő	Bibliográfiai és magyar irodalomtörténeti kutatásokkal foglalkozott	
27	Dr. Hévey László	1902, Győrsziget, r. k., közgazdász doktor, egyetemi tanársegéd	A magyar mezőgazdasági oktatásügy történetét kutatta	
28	Huszár Lajos	1906, Nyárádszereda, ref., művészettörténet szakos IV. é. bölcsészettan-hallgató	Megírta a körmői éremvésőkről szóló disszertációját, majd a magyar emlékérmek és éremvésők katalógusának összeállításán dolgozott	Ösztöndíjas éve alatt bölcsészeti doktorátust tett s a M. Nemzeti Múzeum éremtárának önkéntes gyakornoka lett

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
29	Dr. Jendrassik Loránd	1896, Alsó-Pakony-puszta, (Pest m.) r. k., orvos-doktor, egyetemi magántanár	Ionok és vegetatív pharmakák önállóságát, majd a potenciálhatást kutatta, agyszövetteni és methodikai tanulmányokat végzett	1925/26 Bécs, C. H. 1927/28 belföldi ösztöndíj
30	Dr. Juhász László	1905, Józseffalva, (Torontál m.) ref., latin-görög szakos szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészdoktor	Ranzano, Janus Pannonius, Galeotto Marzio és Andreas Pannoniusra vonatkozó kutatásokat folytatott	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
31	Dr. Kalmár László	1905, Edde, (Somogy m.) ref., matematika fizika szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd	Az analitikus számelmélet és a matematikai bizonyításelmélet terén végzett vizsgálatokat	
32	Dr. Kertész Imre Zoltán	1903, Budapest, r. k., kémia-fizika-ásványtan szakos bölcsészdoktor, közgazdasági kari tanársegéd	Enzymologiai és talajtani kutatásokat végzett	1927. ápr.-ban 2000 pengőt kapott stockholmi tanulmányútra
33	Dr. Kesselyák Adorján	1906, Ungvár, gör. kath., természetrajz-kémia-földrajz szakos bölcsészdoktor, díjtalan gyakornok	Az Isopodák rendszertanát tanulmányozta. „A Halophilosciák egy generikus lényegéről“ írt tanulmányt	Középisk. tanári oklevelet szerzett
34	Dr. Kéz Andor	1891, Déva, r. k., földrajzszakos okl. tanítóképzőint. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd	Általános morfológiai tanulmányokat végzett, térképeket és atlaszokat szerkesztett és tervezett	

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
35	Kiss Tibor	1899, Budapest, r. k., okl. építészmérnök, műegyetemi tanársegéd	Ausztria és Németország modern építkezését tanulmányozta	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
36	Dr. Klein Gáspár	1903, Debrecen, ág. ev., magyar-történet szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor egyetemi tanársegéd	„A Staatsrat állásfoglalása a protestánsok külföldi iskolatartásával szemben“ c. tanulmányán dolgozott	1924/25 Bécs, Coll. Hung. 1926/27 Bécs, Tört. Int.
37	Klein József	1905, Győrvar, (Vas m.) r. k., történelem-magyar szakos szakvizsgás tanárjelölt a bp. Történelmi Szeminárium könyvtárosa	Tanulmányozta a királyi birtokállomány felbomlásának kérdését I. Ferdinánd korában	
38	Dr. Klobusitzky Dénes	1900, Baráti (Hont m.), orvosdoktor, egyetemi tanársegéd a pécsi élettani intézetben	Elemezte a vörös vérszettek ülepedési sebességénél szereplő fiziko-kémiai faktorokat s kutatta a szérumfehérjék kizárhatóságának a közeg reakciójától való függését	
39	Dr. Koch Ferenc	1901, Budafok, r. k., okl. keresk. isk. tanár, bölcsészdoktor, közgazdasági kari tanársegéd	Budapest tejellátásának gazdaság-földrajzi problémáit tanulmányozta	1924/25 Berlin, Coll. Hung.
40	Dr. Krenner Andor	1900, Budapest, r. k., növénytan-szakos, bölcsészdoktor, szaknapidíjas, a Növényélet- és Kórtani Allomásnál	A mezőgazdasági növények, a gyümölcsfák és a díznövények betegségeit tanulmányozta	

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
41	Ifj. Kunfalvi Rezső	1905, Cegléd, r. k., mennyiség-tantermészettan szakos okl. középisk. tanár, mv. díjtalan gyakornok	Quantumelméleti tanulmányokat folytatott	500 P
42	Dr. Leinzinger Mária	1899, Szeged, r. k., gyógyszerészdoktor, egyetemi tanársegéd, a szegedi gyógyszer-tani intézetben	A dinutron fehérje összetételű készítmény glykose-tartalmának meghatározásával foglalkozott	
43	Vitéz dr. Lengyel Endre	1893, Szamosújvár, r. k., földrajz-természetrajz szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyet. m. tanár, egyetemi adjunktus	A szegedkörnyéki homokfajtákat, majd a szikesedés problémáját vizsgálta	
44	Dr. Leövey Ferenc	1903, Szeged, ref., orvosdoktor, díjas gyakornok a bp. egyetem élettani intézetében	Vizsgálta a sókoncentráció hatását a retentiós uraemiára	
45	Dr. Lipka Ferenc	1899, Ujpest, r. k., matematika-fizika szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd	A quadratikus formák pozitívitásával foglalkozott	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
46	Dr. Mihalik Péter	1903, Temesvár, r. k., orvosdoktor, díjas tanársegéd a bp. I. anatómiai intézetben	Ornithologiai-anatómiai kutatásokat végzett	

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
47	Mikszáth Gyula	1904, Budapest, ág. ev. természetrajz-földrajz szakos okl. tanár, díjtalan egyetemi gyakornok	A Börzsönyi hegység mollusca-faunáját tanulmányozta	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
48	Miltényi László	1901, Budapest, ág. ev., okl. közgazda, egyetemi tanársegéd	Fejlődéstani és szövettani kutatásokat végzett	
49	Dr. Németh László	1899, Dunaföldvár, r. k., orvosdoktor, díjtalan gyakornok, a bp. IV. belklinikán	Rákkutatással foglalkozott	1927/28 Berlin, Coll. Hung.
50	Oravik János	1905, Budapest, r. k., okl. gépészmérnök	Az elektromos áramlás alatt álló vezetékek és gépalkatrészek mechanikai vizsgálatával foglalkozott	Kutatásait megbetegedése miatt nem fejezhette be
51	Dr. Ökrös Sándor	1902, Debrecen, ref., orvosdoktor, egyetemi I. tanársegéd a debreceni kórbonctani intézetben	A lúgmarást, a Koch-féle bacillusokat és a liquor keringést tanulmányozta	
52	Papp Kálmán Jenő	1899, Atya (Szatmár m.), ref. lelkész, hitoktató	„A szentirás váltságtana az antik váltságtanokkal való összefüggésben“ c. disszertációján dolgozott	500 P

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
53	Dr. Pelláthy István	1900, Sajókazincz, (Borsod m.), r. k., orvosdoktor, díjtalan gyakornok a bp. I. belklinikán	Szövettenyésztési és hormon-kutatásokat végzett	Sub auspiciis Gubernatoris avattatott
54	Perlaki Somogyi Gyula	1901, Fehértemplom, r. k., jogszigorló	A párisi egyetemen benyújtandó disszertációján dolgozott	1000 P vándor-ösztöndíj
55	Dr. Péterfy Mária	1899, Pancsova, unit., orvosdoktor, gyermeklinikai díjtalan gyakornok	Vizsgálta a kálium szerepét a gyermekkor anyagcseréjében	1925/26 és 1926/27 Boston, Radcliff-College
56	Dr. Reichert Róbert	1901, Budapest, r. k., természetrajz-kémia szakos okl. középisk. tanár, bölcsész-doktor, egyetemi tanársegéd	Közetelemzéseket végzett a mórágyi gránit hegység, a Salgótarján-Fülk közti s a dunántúli bazalt-hegységekre vonatkozólag	
57	Dr. Röhlich Károly	1900, Vereb (Fejér m.), r. k., orvosdoktor, tanársegéd a pécsi anatómiai intézetben	A kétéletűek statoakusztikus apparátusának fejlődését kutatta	1926/27 és 1927/28 Berlin, Coll. Hung.
58	Dr. Schay Géza	1900, Wien, ág. ev., chemia-fizika szakos bölcsész-doktor, kir. s. vegyész az Orsz. Kémiai Intézetben	Fizikai tankönyvet írt és magántanári habilitációjára készült. Feldolgozta berlini kutatásai eredményeit	1926/27 II. és 1927/28 Berlin, Coll. Hung.

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
59	Scheitz Antal	1904, Bonyha (Kisküküllő m.), r. k., természetrajz-vegytan szakos szakvizsgás tanárjelölt, egyetemi díjtalan gyakornok	Talajbiológiai vizsgálatokat végzett	650 P
60	Dr. Schmid Rezső	1904, Munkács, ág. ev., okl. vegyész-mérnök, okl. közgazda bölcsészdoktor, műegyetemi tanársegéd	Spektroszkópikus anyagvizsgálatokat végzett	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
61	Dr. Scholtz Andor	1901, Kassa, ág. ev., orvosdoktor, díjtalan gyakornok a IV. sz. belklinikán	Röntgenvizsgálatokat végzett	
62	Dr. Somogyi József	1899, Budapest, ág. ev., bölcsészdoktor, a Hopp Ferenc-Múzeum önkéntes gyakornoka	Az iszlám művelődés-történetébe vágó tanulmányokat végzett	500 P
63	Dr. Somogyi József	1898, Vác, r. k., matematika-fizika-filozófia szakos bölcsészdoktor bp. egyetemi magántanár	Az ismeretelméletet tárgyaló munkáján dolgozott	
64	Dr. Straub János	1893, Budapest, r. k., vegytan-természetrajz szakos, bölcsészdoktor, egyetemi tanársegéd a debreceni orvosi vegytani intézetben	A jódhány golyva-elméletet tanulmányozta kísérleti úton	

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
65	Dr. Strausz László	1901, Budapest, r. k., természetrajz-földrajz szakos, okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor	Berlinben megkezdett geológiai fáciestanulmányait folytatta a miocén korra vonatkozólag	1925/26 és 1926/27 Berlin, Coll. Hung.
66	Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor	1898, Kolozsvár, ref., jog- és államtudományi doktor, műegyetemi tanársegéd	Vizsgálta az ipari munkabérek alakulását a háború óta	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
67	Szalay Ákos	1894, Budapest, r. k., okl. építész, műegyetemi adjunktus	A pergamoni ú. n. királyné kertje hellenisztikus és bizantikus korbéli maradványait dolgozta fel	1925/26, 1926/27 Róma, Tört. Int., 1927/28 kézi ösztöndíj Berlinben
68	Dr. Szathmáry Sebestyén	1894, Kassa, ref., orvosdoktor, díjas tanársegéd a pécsi bőrklinikán	A bőr hólyagjainak képződési mechanizmusát vizsgálta	
69	Szendrey Ákos	1902, Kolozsvár, r. k., okl. közgazda, önkéntes gyakornok a Nemzeti Múzeumban	Doktori disszertációján dolgozott s a honfoglaló magyar sírok leletanyagát tanulmányozta	500 P 1927/28-ban belföldi ösztöndíj
70	Dr. Szilágyi Ernő Gyula	1906, Szekszárd, r. k., jog- és államtudományi doktor, kir. tvszéki joggyakornok	A birtoktant tanulmányozta	

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
71	Szilágyi János	1907, Debrecen, gör. kath., történelem-latin szakos, II. éves bölcsészettanhallgató	A magyarországi téglabélyegek corpusának összeállításán dolgozott	200 pengő vándorösztöndíj
72	Dr. Techert Margit (Feketéné)	1900, Budapest, r. k., magyar-francia-filozófia szakos, okl. középisk. tanár, bölcsész-doktor, közp. szolgálatra berendelve	Az újplatonizmus történetének megírásán dolgozott	1926/27, Páris
73	Dr. Téglás Jenő Béla	1905, Pozsony, r. k., magyar-latin szakos bölcsész-doktor	A magyar vallási pasquillus-irodalom anyagát gyűjtötte össze	
74	Dr. Telegdy-Kováts László	1902, Galgóc (Nyitra m.), ref., okl. vegyész-mérnök, az Orsz. Chemiai Intézet gyakornoka	A szalmatrágya előállításával foglalkozott	
75	Dr. Tomcsik József	1898, Aranyosgyéres (Torda m.), ref., orvosdoktor, az Orsz. Közegészségügyi Intézet adjunktusa	Az anthrax-bacillusokat tanulmányozta kémiai és szerológiai szempontból	Rockefeller-ösztöndíj
76	Tóth Lajos	1904, Ipolyszakállos (Hont m.), ág. ev., magyar-esztétika szakos egyetemi gyakornok	Irodalomtörténeti és esztétikai tanulmányokat folytatott	

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
77	Dr. Tóth Sándor	1898, Mezőlak (Veszprém m.), ref., orvosdoktor, a pécsi szülészeti klinika tanársegéde	Németországban kidolgozott fizikáliskémiai vizsgálati módszereit alkalmazta a nőgyógyászati patológiában	1926/27 és 1927/28 Berlin, Coll. Hung.
78	Dr. Tóthmátyás Lajos	1906, Vajszló (Baranya m.), ev. ref., jog- és államtudományi doktor, ügyvédjelölt	A magyar magánjogot tanulmányozta	
79	Dr. Törő Imre	1900, Debrecen, ev. ref., orvosdoktor, I. tanársegéd a debreceni anatómiai intézetben	Vizsgálta a sejteknek környezetük kémiai változásának hatása alatt végbemenő alakulását	1927/28-ban belföldi ösztöndíj
80	Trautsch Kálmán	1898, Budapest, r. k., okl. gépészmérnök, ideiglenesen alkalmazva a műegyetem kalórikus géplaboratóriumában	Az automobilmotor általános üzemi viszonyait és a tüzelőanyag adagolásának kezelését tanulmányozta	
81	Dr. Treml Lajos	1904, Temesvár, r. k. német-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, bölcsészdoktor	A késő középkori oláh kancelláriák okleveleit vizsgálta magyar szempontból	1924/25. Bécs, Coll. Hung. 1926/27. Párizs, 1927/28. Berlin, Coll. Hung.
82	Dr. Urbányi János	1896, Budapest, r. k. közgazdász doktor, díjtalan egyet. tanársegéd, áll felsőker. isk. r. tanár	A reklám tudományos vizsgálatával foglalkozott	1925/26. Bécs

1928/29.

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
83	Dr. Váli Ferenc	1905, Budapest, r. k., jog- és államtudományi doktor, ügyvédjelölt	Nemzetközi jogi tanulmányokat végzett	1927/28. belföldi ösztöndíj
84	Dr. Varga Sándor	1902, Szentgericze, ev. ref., filozófiai szakos bölcsész-doktor, egyet. könyvtári gyakornok	A német idealizmusra vonatkozólag kutatót és sajtó alá rendezte „Valóság és érték“ c. munkáját. Magántanárként habilitáltatott	Sub auspiciis Gubernatoris doktor 1926/27. Berlin, Coll. Hung. 1927/28. Humboldt ösztöndíj
85	Dr. Vietorisz Kálmán	1902, Budapest, ág. ev., orvos-doktor, egyetemi tanársegéd a szegedi ált. kórtani intézetben	A hasnyálmirigy hatásait vizsgálta	1920-ban állami ösztöndíj
86	Viszkok Lajos	1904, Kondoros (Békés m.), ág. ev. segédlelkész, hitoktató	Valláspszichológiai és psychoanalitikai tanulmányokat folytatott	1916/27. Rockefeller-ösztöndíj
87	Vörös Imre	1903, Győr, ág. ev., okl. gépészmérnök, műegyet. kiegészítő tanársegéd	A rendszeres vizsgálat alá még nem vont talajművelőgépek és eszközök munkaminőségét tanulmányozta	1927/28. belföldi ösztöndíj
88	Dr. Waltner Károly	1894, Lovrin (Torontál m.), r. k. orvosdoktor, a szegedi gyermek-klinika adjunktusa, egyet. magántanár	Vizsgálta a fémek hatását a csontfejlődésre, vérvézésre, fertilitásra, laktációs képessége és a vérsavó foszfortartalmára	Rockefeller-ösztöndíj

Szám	Az ösztöndíjas		Végzett tanulmányai	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és állása		
89	Worschitz Frigyes	1904, Pozsony, r. k., okl. erdőmérnök	A különböző vörösfenyő-típusok vastagsági növekedését, szilárdságát és fajsúlykialakulását vizsgálta	550 P 1927/28 Páris, Nancy
90	Dr. Zih Sándor	1899, Tépe (Bihar m.), ev. ref., orvosdoktor, egyet. tanársegéd a debreceni élettani intézetben	Haematológiai kutatásokat végzett	Rockefeller-és Kornfeld-ösztöndíj
91	Zorkóczy Béla	1898. Moson, r. k. okl. gépészmérnök műegyetemi tanársegéd	Az ívhegesztő varrat tulajdonságait s az azt befolyásoló tényezőket vizsgálta	

1931/32 163

